كتاب

(ثبات العاجزين)

در عصر سلطان عبد الحميد خان غازى

تصنيف عابد نامدار ❊ صوفى الله يار

چغتاى واوزبك لسانى اوزره عبادات واعتقادات اسلاميه و آداب و شرائط دينيه يه دائر طريقت عليهٔ نقشبنديه خلفاسندن (صوفى الله يار) نام ذات فضيلت سماتك تأليف كردهسى اولان (ثبات العاجزين) نام كتاب مستطاب درسعادتده بخارا دركاهى سجاده نشينى (الحاج السيد شيخ سليمان افنديك) كمال دقت واهتمام وسعى و غيرتيله برنجى دفعه اولهرق (دار الخلافة عليه و مطبعهٔ مخصوصهٔ عثمانيه ده) باسمهٔ مطلوب ايله آراستهٔ و طبع مرغوب ايله پيراسته اولمشدر

(معارف نظارت جليلهسى جانب عاليسندن و يريلان رخصت اوزرينه طبع اولنمشدر)

اسلامبول

سنه ١٢٩٩

HACI MAHMUD EFENDİ BEŞİKTAŞ Vakıf Kütüphanesi
T.C. İŞ ... KÜTÜPHANESİ 1923
Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud ef.
Yeni Kayıt No: 3472
Eski Kayıt No:

ثبات العاجزین

بسم الله الرحمن الرحیم

ثنا للخالق غبرا و افلاك   براتی قطره‌دین کوهر پاك

سموات اوینی توتی معلق   جهانه حکمنی کورساتی مطلق

قیلیب غبرا مدارین ذمه حوت   بنی آدمغه آندین قسم ایتر قوت

پدید ایتدی جهان ایچره فواصل   قیلور هر فصل تورلوك نشأ حاصل

عجب صنع کورونك احکام تقدیر   قیلور بر قرصدین عالم کوزین سیر

اراده قیلسه اول حی توانا   قیلور بر لحظه ده بیلمسنی دانا

صنی تو فراغین ایتکاچ جان الله جسیم   نیچوك کم ایلادی دانای هراسم

خلاص ایتسه بر اونی رب الافلاك   قالور تاغ آستیده آندین چقار پاك

نیچوککیم توتدی طوفان دشت و تاغی   ولیکن بولمادی هول نوح آیاغی

خلیل الله اوچون یاندوردیلار نار   قدم قویمای اوشال اوت بولدی کلذار

غضب بیل عادیلارنی قیلدی نابود   ایدی اول بیل نسیم تابع هود

بالیق قرنده بر صاحب کرامت   جله اولتوردی و چقدی سلامت

اکر امر ایتسه کیمنی فارق الفرق   کیلور غرب اوستیدین بر لحظه ده شرق

نیچوك کم دوستنی سلطان کونین   یتوردی ساعتیده قاب قوسین

اکر هر کمکا برسه عزو امداد   کیلور خذمتیکا جن آدمی زاد

سلیمان کم ایکوردی انس و جندین   آننك فرمانی ایردی برنکیندین

غرض قدرت نمالیغ ایلادی فاش   وکرنه قدری ایردی بر درم تاش

کلیم ایلکنده‌کی قوتلوغ عصایی   کهی کوپرولك ایدی کاه اژدهایی

غرض قدرت نمالیغ ایردی ای دوست   وکرنه ایردی بر قد چوب بی پوست

دیدیلار حضرت روح الامین نی   قنات یایسه توتار روی زمین نی

آنکدیك جبرائیل سدره پرواز   محمد ینکیده ایتور ایدی راز

اکر قیلسه بر اوننك حق‌لغین فاش   شهادت بر کوسی کهوارده یاش

عزیز ایتسه قبی قلنی اوشال شاه   اکرچاه آستینه توشسه تاپارجاه

سلیمان خذمتنده قیلدی پرواز   اکرچه سانی یوق شاهن و شهباز

ولی برمشت پر هدهد ایدی پیك   دیدی سلطانیغه آری و لبیك

مدد قیلسه خدای عالم ارای   حبیب ایتسه ایشارت آیریلور آی

کشیننك روز یسین کر قیلماسه کم   یتار هر یرده محنت قیلماسه هم

کلیمین چهره‌سین قیلماس اوچون زرد   چقاردی لحظه ده نیل آستیدین کرد

نیچوك کم حضرت صالح اوچون فاش   بالالیغ تیوه توغدی جکمیدین تاش

یبردی روزی مریم ملکدین   مسیحه مائده توشدی فلکدین

ازلده هر کشینی ایلاسه سعد   خلیل اوغلی دیك ایتسه صادق الوعد

اکر ذبح ایتسه‌لر قایتارمغای قاش   کورونمس باش آننك آلدنده برماش

کیمه بیرسه جهالت خمریدین جام   بهشت آلدیغه کیلسه باسماغای کام

یتار رحمت سوی کولك کوکبینه   یتوشمس قطره‌ٔ کمراه لبینه

کورونك بوطالب ایله بولهب نی   اولوغ دریالبنده خشك لب نی

اکرچه اوت بیله سوده بولور فرق   چقاردی سومکانیدین نیچوك برق

اکرچندیکه شمع اوتدین بولور جمع   قراسودین قیلور کوزنور دیك شمع

قیبی برقدرتین قیلماق کرك یاد   ایرور قاصر عقول آدمی زاد

❋ درنعت نبی صلی الله علیه وسلم ❋

درود بی عدد هادی دینغه   رسول رحمة للعالمین غه

خدانك دوستی مختار القریشی   مدام امت اوچون تلخ ایردی عیشی

ایمس موجود آنکدیك کوهر پاك   دلیل اولدورکه کیدی تاج لولاك

اوشال شاهنشهی کم شمع دیندور   آننك پروانه‌سی روح الامیندور

دیدی معبود آننك آتین محمد   مقاماتیغه هرکز یتمدی حد

توشورمای یریوزیکا سایه‌سنی   یتوردی عرش اویکاپایه‌سنی

قدم باسقان منازل ایردی پرعطر   سحاب الابیض ایردی باشیده چتر

جمال نعمت مطلوب کونین / کالیدین میه سر قاب قوسین
شرافت موندین او تماس سنت وفرض / یوروسه تاخروج دابة الارض
همه دیندین بولو بدور دینی بالا / کواهی حضرتی واجب تعالی
آننک اوصافی نینک یوق انتهاسی / نغو تمس دیسه وصفین خداسی
خدانک رحمتی بولسون دمادم / آننک اولادیغه اصحابیغه هم
یازیلدی فارسی تیل برله مکتوب / عقیدات وفروغ وقرب محبوب
آنی کم کوردیلار تورکی یار انلار / دیدیلار کر دعا قیلسه ایرانلار
بتلسه ترکی تیل برله عقیده / کونکل لار بولسه آندین آرامیده
تملق قیلدیلار چون برنچه یار / قلم تارتای خدا بولسون مدد کار
ولیکین ایلاین سوز لارنی اجمال / منکا یوقدور مفصل قیلغالی حال
منی بیچاره چونکه عامیدور من / کرفتار ملامت دامیدور من
ایرور من بنده لارننک سرنکونی / تلای یارو برادرننک زبونی
اکرچندیکه بولسام مغز یوق پوست / ایشارت قیلدیلار چون برنچه دوست
آلارننک سوزلرینی بوزمایین زار / سواد ایتدوم نچه منظومه ناچار
عقیده سوزلر یدین قیلدیم اثبات / آنکا قویدوم (ثبات العاجزین) آت
اوزمدیک خسته لر بولغای بودیب شاد / نصایحدن هم اندک ایلادیم یاد
نصیحت تنکلامز دلسخت محجوب / کو کارمس تاشه یامغور یاغسه هم کوب

در بیان بنده کی

نیدور قولليق آننک مشتاق بولماق / اوزیدین فانی حقده باقی بولماق
تاییماق تنکرینی تاماق هوادین / کین تورماق فعال ناروادین
بو بونسونمق یوکورمك قل دیمشده / قضاغه راضی بولماق بارچه ایشده
امید ایتمك اوشال قدرتلی شهدین / بناردین خوف ایدوب یانمق کنهه ین
یقین بیلك جماعت اعتقادین / کین سالماق مخالف اجتهادین
عقیده بیلماکان شیطانه ایلدور / اکرمنك یل عمل دیب قیلسه ییلدور
او یالمه معرفتنی او کر انور دین / تنور جاینك بولور قالسنك تنوردین
او یالماسدور طلب امرنی آلغان / قالور بخشی اوی آلماقدین او یالغان

در بیان معرفت واجب تعالی

خداوندیکه بردور بی شك وریب / **ردوالوصدور** آنکا اورتاق ایله غیب

(آننك)

آننک فرمانیدین هیچ کم قتولماس / توانا دور همیشه اوزکا بولماس
ایرور اول بارچه عالمننک خداسی / آننک یوق ابتداسی انتهاسی
ایرور حاضر همیشه یوق مکانی / آنکا قیلغان ایمس سبقت زمانی
اوزی بی شبهه دور هم بی نمونه / روا ایرمس آنکا چون وچکونه
کونکولکه کیچسه کوزکا توشسه هرشی / ایرور آندین منزه خالق وحی
اودور حاکم که حکمین اوزکا ایتمس / آننک ذاتیغه هیچکم عقلی یتمس
فرشته لارنبیلار یتما دیلر / بوبون سوندیلار وفکر ایتمادیلر
ولی فکر ایت خداننک قدرتیغه / عجایب اشلاریغه صنعتیغه

در بیان هشت صفات واجب تعالی

ثبوتیدور آننک سکز صفاتی / صفت ذاتی ایماس نی غیرذاتی
حیات علم قدرت هم بصر سمع / اراده و کلام وتکوین دور ای شمع
حیات اولکم تریکدور اوزکه بولماس / اولار هر ذی نفس هرکز اول اولماس
اوزی ننك ذاتیدین حیدور اوشال شه / ولیکین جسم ایله جاندین منزه
کراکمسدور خداغه هیچ قی شی / غنیدور بارچاعالمدین اوشال حی
ایماس محتاج هیچ ایشکا حق تعالی / یبارمکیل کونکولنی شیب و بالا
اکرموندە یبارورسن کونکولنی / سالور شیطان کونکولکا اوزکا یولنی
صفاتینینک بریدور علم یارا / ایرور دانای غیب و آشکارا
خلایقدین کچوکدور یا اولوغدور / بولو بدور هرنه ایش یا بولغولوغدور
تورشدور یا یوروشدور خیر شردین / نه کم تیکسه انکا نفع و ضرردین
کونکولکه توشسه قایسی حال پیشه / ایماس پوشیده علمیدین همیشه
بیلور هرکده بولسه معرفتدین / بری قدرت ایرور سکز صفتدین
نفس لیك یانفس سز بود نابود / نه کم ایکی جهانده بولسه موجود
ضرر دور نفعدور یا خیر وشر دور / یقین بلکیل قضا برله قدر دور
خلایقننک جمیع فعل قولی / ایمس برذره بی تقدیر مولی
اراده ایلا کاچ خلاق عالم / هر اشنی بول دیدی بولدی اوشالدم
نه ایتسه ایرکی بارو قدرتی بار / قولی برله یراتدی دیمه زنهار
تلینکنی ساقلا موندا ق قول بدین / خداوندیم منزهدور جسددین
کلام حقنده بل کم ایلادی یاد / آننک بر وصفی دور ای آدمی زاد

ائمه بلدی قرآن معنی سن توز
کونکلنی قویماغیل سن هر قی یوز

بصرهم سمع آننك وصفی بلاشك
بصر معنی سی کورمك سمع ایشتمك

نه کم موجود ایرور دنیا و دینده
فلکدین یوقاری زیر زمینده

ایشتمك کورمکی بی شبهه وریب
ایرور برداك همیشه ظاهر وغیب

ایشتمك کورمکیدور قدرتیدن
قولاقدین کوزدین ایرمس بیلکل ای تن

قولاق کوز بنده کا حاجت ایرور بس
خدا هیچ قایسینینك محتاجی ایرمس

تریلسنك آخرتده ای خریدار
خدایم کورستور دوستلارغه دیدار

ولی کورمکنی بیچون وچنان بیل
جهتسز بل مثلسز بی مکان بیل

اوشالکیم بیلدرور بیشکلیکینی
بیلور اول یخشی کورستکلیکینی

بیلور هر آدمی ننك بولسه ایسی
کلام ایرمش صفاتی ننك بریسی

کلامی حادث ایرمسدور قدیم بیل
آننك ایغان سوزی بی کام بی تیل

خلایق سوزلایا آلماس کام تیلسز
خدا محتاح ایمس هیچ ایشکا هرکیز

بتلسه یا اوقولسه آلسه ایل یاد
بولار حادث ایرور ای آدمی زاد

خدا ایمننك کلامین یخشی بیل باز
سوزی ننك ذاتیده یوق حرف آواز

نه کم مخلوقیده بار ایرسه ایشه
خداوندیم ایرور آندین منزه

صفاتی ننك بریسیدور اراده
مونی بیلکان کشی یتکای مراده

قدلسه بریکان یاتوشه برقیل
ارادهسز ایمس هیچ ایش یقین بیل

اکر موری قویاریر اوستیکا پا
وکر برذرهچه قوم بولسه بیجا

بولاردین یا کچکدور یا زیاده
ایمسدور هیچ نرسه بی اراده

صفاتی ننك برن تکوین دیمشلار
خدادین خلقه روزی بارچه ایشلار

براتی کم نچوك سزنی و بزنی
تقی خلق ایتدی بزننك فعلمزنی

اکر چندیکه قویماز ایرکمزکا
بیربدور اختیاری جزو ئمزکا

مناسب ایش ایرور یا نامناسب
آنی قلماقغه بنده بولدی کاسب

اوشانچه اختیاری جزئیدین باز
تاپار بنده جزا کوب قیلسه یا آز

نه کم رزقیکه بولسه شیب و بالا
براتبدور آنی واجب تعالی

حرامیدین ولی منع ایتدی بزنی
بربدور اختیاری جزئمزنی

خدا راضی ایمس عصیانمزغه
رضاسیدور آننك احسانمزغه

کشی راضی دیسه عصیان قیلورغه
ائمه حکمیدور کافر بولورغه

خدا ظلم اتمدی هیچ بنده لارغه
ولی توز یولنی کورساتدی آلارغه

(اوشال)

اوشال خلقیکه توز یولدین تیارلار
آلار اوز جانلاریغه ظلم ایتارلار

عذاب ایتسه بو عالم یا او عالم
ایرور بول عدل ای فرزند آدم

نغس سز خلق ایرور یاذی نفسدور
آننك اوز ملکیدور هیچ ظلم ایمسدور

اکر عفو ایلسه اوز فضلیدور اول
بودور صدقنك واخلاصنك بودور یول

یتار بزعاصیلرغه مونچه بلسنك
توتوب محکم بویون سونساتك ایکلسنك

جماعت اهل سنت توزکان ایرلار
دیدیلر طرفه نازکدور بو یوللار

اولوغ یولنی قویوب اولکونچه ای یار
قدم قویمه تیاررلارکا زنهار

در بیان ایمان

خدادین هر نه کلدی راست بلدونك
تلننك برله بنه اقرار قیلدونك

مسلمانلیغ بولیده بولدور ایمان
مونی بلمس کیشی تانکلا پشیمان

یقین بلکل که ایمان بولماغای کم
ایرور بردیك زیادکم بولمغای هم

بو سوزدور اهل سنت ننك طریقی
جدل ایتدی بو سوزده هر فریقی

بولور اما عمل زاید ونقصان
تاپر یخشی عملدین اجره انسان

عمل ایلانك ولیکن ایمنمای سز
عملدین داخل جنت بولورمز

آننك امرین دیل وجانك بیلان آل
عمل قیل هم اوزیننك نی فضلیغه سال

نصیب ایتسه بهشت اوز فضلیدور اول
عملکا اکتفا قیلمای عمل قیل

غرض اولکم عملکا بولمه مغرور
عمل قیلغیل عملکا بنده مأمور

عمل قیلماقدین اهل استفاده
دیدیلار نور ایماندور زیاده

وکرنه بولماس ایمان زاید وکم
عقیده بولدور ای فرزند آدم

عمل ننك نفع هم ایمان بیلاندور
قیچان یالغوز عمل قیلغان بلاندور

نعوذ بالله ایمانسز کشینی
قبول ایتمس خدایم هیچ اشینی

اکرچه یخشیلار اعمالین ایتسه
تصدق یر یوزی ننك مالین ایتسه

ریاضت برله بولسه ایرته و کیچ
اوشال کم صدقی یوقدور قیلغانی هیچ

بولور دوزخ آننك آخر مکانی
قوتولماس هرکیز آندین جسم جانی

اکر ایمان عطا قیلسه کشیکا
بیرور اجره آننك خوب قیلمشیکا

اکر چندی کبائر قیلسه بیحد
تموغده قالماس ایمانلیغ مؤبد

الهی عاصیز بیچاره دورمز
هوای نفس ایله اواره دورمز

قوناقز بر کیچه دنیای هیچه
نه ایشلار کیچه دور بزدین بو کیچه

بوتونده توت شون ایمانمزنی
صبا قوتقاردوتوندین جانمزنی

کونکول صندوقینه پربی بهادور
اوزونك راست ایلادونك یاکاشف الضر

اوشالدور قصدینه شیطان بدبخت
توشوبدور کوب هواخواهی بیلن سخت

اکر بولسنك منك حالیمغه حامی
توزارکالدیك عدولارنك تمامی

اکرسن ساقلاسنك رحمت بولیدین
عدو قل قیلسه نی کیلکای قولیدین

بنه ایمانده ایدی اهل تحقیق
خدادیندور هدایت برله توفیق

خدانك فعلی اول مخلوق ایمسدور
کشی مخلوق آنی هرکز دیمسدور

دیدیلار معرفت برله واقرار
اوشال کم بنده سیننك فعلیدین بار

نچوککم بنده‌نی خلق ایتدی مولی
تنی مخلوق ایرور فعلی وقولی

ایرور برمعنیده ایمان واسلام
مونی بیلسه کرك هرخاص هرعام

ائمه قولنی برك اوشله زنهار
جدلنی نفعی یوق بولسه نه دورکار

در بیان فرشته‌کان

ملائك کم ایرورلار عالم غیب
همه حق بنده‌سیدور بی‌شك وریب

الارفارغ ایرور اچماك یماکدین
یمان قیلماق قباحت سوز دیمکدین

تشی ایرمس الارنك وصفی ایرهم
بلاشهوت یراتدی شاه عالم

آلار بارچه خدانك طاعتیده
ایمس غافل آلار هیچ ساعتیده

اکرچه بارچه‌سی طاعت سرشته
مقرب بعضیدین بعضی فرشته

مسلمانلار اوقور قرآنکه حالا
ایرور بارچه کلام حق تعالی

تنی پیغمبریمزدین بورون بیل
خداوندیم کتب که قیلدی نازل

پیاردی هرقیبی پیغمبریغه
که‌ایمان کیلتور و بزلار باریغه

باریسی حق تعالی ننك کلامی
مونی بیلسه کرك هر خاص وعامی

کلامی وصفی دور ای آدمی زاد
قیلب ایردیم صفاتی بابیده یاد

در بیان حمد وثنای صوفی الله یار

ثنا وحمد قدر تلیغ خداغه
که ایمان کیلتورو بز انبیاغه

آلارننك اولی کم آدم ایردی
محمد بارچه سیغه خاتم ایردی

باریسی تنکرینك سوکان قلیدور
باریسی جنت ورضوان کلیدور

خدانك حکمنی هر فعل وسوزکا
نبیلر قیلمدی برذره اوزکا

یتوشمس هیچ ولیلار جالاریغه
یتوشمس بلکه خاپالاریغه

آلار دور ذریات آدمی خاك
کناهدین انبیانك بارچاسی پاك

آلاردین بعض ایشکه قیلدیلار نقل
قیلور تأویلنی نعمان باعقل

اول ایش قصداً ایماسدور انبیادین
آلارغه لغزش پادور خطادین

آلار قصد ایله هرکز قیلمادیلار
بویورغان امریدین آیرلمادیلار

باری دریایی رحمتده ایدی غرق
رسول ایله نبیده بولدی برفرق

باریسی تنکریدین تاپدی خطاب اول
نبیغه شرط ایمس اما کتاب اول

رسولیغه ایرور شرط ای نکونام
ولی بولدی باریغه وحی والهام

نبیدور هر رسول انکلاغوچی بول
ولیکن هرنبی ایرمس رسول اول

دیدیلار پارهٔ مومن بالاسی
ایرور برمعنیده هر ایکلاسی

سلف کم ایلادی لطف وعنایت
ایرور اولغیسی مشهور روایت

بشر پیغمبرین سلطان اعدل
ملك پیغمبریدین قیلدی افضل

بوسوزدور مذهب سنت جماعت
آلار هرنه دیدی قیلغیل اطاعت

دیدیلار عامهٔ فرزند آدم
ملکنینك عامه سیدین فضل کوب هم

کتاب کافی کم پرباصفا دور
دیدی عامه بو یرده اتقیادور

بشرده ورنه چندان بی عملدور
بهایمدیك ایرور بل هم اضلدور

پیمبرنك باری عادل واعدل
ولیکن بعضی سیدین بعضی افضل

ثواب رتبه‌ده افضل ایرور حال
مساویدور نبوت برله ارسال

باریغی مهتریغی مصطفی دور
حبیب حق نکین انبیا دور

دربیان معرفت پیغمبر صلی الله علیه وسلم

محمد کم ایرور افضل واصدق
ایرور بی‌شك شب معراج برحق

حرمدین مسجد اقصاغه ناکاه
آلیب بارغانیدور آیتده آکاه

هم اقصادین سماغه باری اول نور
بوسوزننك صدقیغه اخبار مشهور

سمادین یوقاری هر قایسی جاغه
عنایت ایلادی اول پادشاغه

باریغه صدقمز اقرارمز بار
ایمس هیچ قیسی ایش تنکریکه دشوار

مقام وسدره ونجم وملکنی
بهشت وعرش وکرسی نه فلکنی

اکر بر کیچه‌ده کورساتسه نی کم
وکر بردمده کورستسه‌نی شك هم

نچوك حکم ایلاسه قادرخدادور
نچرا وچون دیمك قلدین خطادور

یقین بلکیل آننك معراجینی ای یار
تنی برله ایدی هم ایردی بیدار

حبیبین هرنچوك قیلسه سرافراز
خدانك رحمتی کوبدور ایمس آز

در بیان چهار یار عظام و اصحاب کرام

صحابه نیدور بارچه سی حق
یمان بولده ایمس هیچ قایسی مطلق
ایرور هرقایسی سی نجم هدایت
خدا خلق اوغلیغه قیلغان عنایت
بهشتیدور الاردین قطع اون یار
بشارت بردی اول سلطان ابرار
ابو بکر و عمر دور صونکره عثمان
علید ور طلحه دورهم عبد الرحمن
زبیر و بو عبیده بولدی اخبار
سعید و سعد دور ایغان بو اون یار
محمدکم ایدی هادی عالم
بشارت بیردی اوچ فرزندیغه هم
رسی فاطمه دورهم خطیره
حسن بله حسین ایکی نبیره
نبیلار سونکیدین بیلکیل بتحقیق
که انسان افضلی بوبکر صدیق
که آندین صونك عمر دور صنکره عثمان
که آندین صونك علی بی شبهه ایجان
ایرور بول تورت امتننك نکینی
شفاعت خواهمز ننك جانشینی
رسول ایدی او کورسم دنیادین یوز
خلافت بولغای اوتوز یلغه چه توز
اول اوتوز یلده شاه ایردی اوتورت ایر
آلار وقتنده بوستان ایردی هر یر
آلاردین صنکره هیچ عالم و عامل
قیله آلماس آلار دیك عدل کامل
اوشال تورت ایرکه احد یاری ایردی
بهشت معرفت کلذاری ایردی
رسول الله طریقین ایرته و کیچ
سری مو بی تخلف قیلمادی هیچ
نچون بولسون خلاف اول چار سعده
بیر قیلدی اوتوز یلغه وعده
آلارننك و صفیننك هیچ سانی یوقدر
تمام ایتای دیسام امکانی یوقدور
صحابه ننك باری هم پاك دیندور
باریسی رهنمای راه دیندور
آلاردین صنکره هیچ کم جالاریغه
یتوشمس بلکه خاك پالاریغه
کشی بولسه نبی ننك صحبتیده
کان یوقدور آلارننك قربتیده
صحابه بعض سی کم مرتضی غه
تخلف ایلادی اول باسخاغه
صواب ایردی اول ایرلر ننك مرادی
خطا بولدی بناکه اجتهادی
خطا قیلغان بیلان یازدی دیمسز
جماعت اهلیدین آزدی دیمسز
ائمه اهل سنت کم ایدیلار
خطای مجتهد معفو دیدیلار
خطاغه بلکه تابدیلار ثوابی
بو سوزدور اهل سنتننك جوابی
بتیب دور مجمع الاشباده ای شمع
خطادین بلکه قایتب ایردی اول جمع

در بیان شرط امامت

امامی شرط بولدی هر دیاره
حدودی شرع تارتورغای قراره

(یور)

یوروتکای تاشریعتننك قیامین
تقی قیلغای یمانلار اهتمامین
اکر چندیکه سلطان بولسه فاسق
یبورسه ایش شریعتکا موافق
قیلور مزجان ودل برله اطاعت
اوزی بولسه اکرچه بی قناعت
ایمسدور شرط امام اول بولسه معصوم
قیلیبدور شرط اماشیعهٔ شوم
مسلمان عاقل و بالغ ار انسان
امامت شرط بولدور ای مسلمان
روادور اقتدا فاجرغه قیلسنك
حدیث مصطفی دور یخشی بلسنك
اوقوسنك یخشیلار ننك کینیده لیك
ثوابی بی عدد دور خصلتی نیك
بلورمز بارچه مسح موزه نی حق
نچوك کم قیلدی تعین شاه اصدق

در بیان خارق عادت واقسام او

ایرور برحق کرامت اولیادین
عنایتدور ولیلرغه خدادین
کرامت خارق عادت ایرور اسم
بولو بدور خارق عادت نچه قسم
نبیدین خارق عادتنی تعین
دیدیلار معجزه ای طالب دین
نبوتدین بورونی دیرلر ارهاس
مونی بلسنك کراکدور ایها الناس
اکر صالح کشیدین بولسه هرکاه
کرامتدور بولور بی شك واشباه
کورونسه بول عوام مؤمن اشیدین
معونتدور اوشال ایغان کشیدین
اکر کور ساتسه مونداغ کافر انسان
اول استدراج ایرور مانند شیطان
ولی اول عارف بالله بولسه
یمان اشدین قولی کوتاه بولسه
او امرنی همیشه قیلسه اول قل
تقی قیلمه دیکانی قیلمسه اول
یراتغان تنکرینك قورقنجیدین نیز
قبی شبهه دیکاندین قیلسه پرهیز
تقی لذت بیلان شهوتدین ای یار
فروهم کیتمسه اول یخشی کردار
بوتعریفلر کشیکا بولسه صادق
ولیدور اول عقایدکا موافق
شریعتسز کشی اوچسه هواغه
کونکول برمانك آننکدیك خودنماغه
شریعتسز کشی کریوتسه اوتنی
هوا اورتاسیده منسه بولوتنی
قچان تابقان ایرور قربت ایدینی
ولی بیلمانك تقی آنداغ کدینی
بولو بدور مونداغ ایش کاه کافریدین
نچوك کم بولدی سحر سامریدین
ایشتکیل بولدی فرعون امریدین نیل
قویدین یوقاریغه آقتی بی قیل
مونی بیلکیل که هندوستانده حالا
اوچار کیاه کافری سناسی بالا
شریعت حکمین ایتمای استقامت
تعجب ایشلاری بولمس کرامت

شریعتنی کشیکم توتسه خوب پاس	کرامت موندین اوتمس ایها الناس
خلاف نفس استکمال طاعت	بولورمی موندین آرتوق خرق عادت
کشی دیسه ولینی غیب دان دور	نعوذ بالله اول سوز کوب یماندور
نبی هم بیلکای اوشبو روشدین	مکر بیلدورسه تنکریم بعض اشدین
خدانك خاصه سیدور علم غیبی	بوسوزنك بولماغای بر ذره ریبی
یقین بیل غیب‌ای‌شدین‌فال بیلنلار	خبر بیرسه اکر یا اهل جنلار
کشی چین دیسه اول‌باطل سوزینی	بولوب کافر قراقیلغای یوزینی
یقین بیل کیل‌که بعضی نامسلمان	دیمش وقتی‌که قربت تابسه انسان
کوتارور حق شریعت حکمین آندین	بولور یوزی قراموندداغ دیکاندین
بو باطل سوز ایرور قول ملاحد	شریعتکا ایرور اول‌فرقه جاحد
شریعتکا کشی کم بولسه منکر	کان یوقتور بولورالبته کافر
کشی بولس مقرب انبیادین	آلار بیزار ایرور بجب وریادین
کوتار بلمادی اولکونچه آلاردین	خدا هرکز کوترمس اوزکالاردین
محمد کم محبت کانی ایردی	حبیب حق رسول سلطانی ایردی
کتز وقتیده آنداغ بولدی حالی	وضوایلر کایوق ایردی مجالی
اشتدی چون اذان بابشارت	دیدی یاعایشه قیلدور طهارت
طهارتدین سونك اول‌شاه‌اولوا العزم	جماعتغه بارورغه ایلادی جزم
قدم باسمای توروب کتدی اوزیدین	عرق سیلان ایدی کلدیك یوزیدین
اوزیکا کلدی باز ایتدی طهارت	ینه قویدیکه تاتابقای جماعت
قدم باسمای توروب اول صاحب‌راز	اوز بدین کتدی درمان یوقیدین باز
آنکدك مصطفی قور قنچیدین اول	وضوقیلدی‌اوز یدین کتدی‌اوچ یول
نفس چقغونچه تاقوتلوق تنیدین	خلاف ایتمدی برقیل ایغانیدین
سوکلیك بنده‌سی تابولسه محرم	بولور قور قونچی ارتوق عشرتی کم
اکرچه انبیانی شك اماندور	مبارك دللری خوف ایله قاندور
ولی امت اکر غوث زماندور	ایسن کیتمکی آخردر کاندور
اکر عالم یاروسه سن سبیدین	قویاش دیك تتره دایم خوف ربدین
کراك عالی کرمنك خوفی کوپراغ	یبولك بردین یقلغان تورمغای ساغ
اولوغ توتمس کچیکدك مذهبین کینك	تبوه یاتماغی ایرمس قوی بیلان تینك
توهملیك بولور افعال خوبنك	[illegible] خوفی کوپراغ مالی کوبنك

تو همدین یراغ غفلتلی بنده	کیتز غصه بیلان غم اوخلاغانده
اجل البته بردور اوزکا بولماس	اولار هرذی نفس هرکز اول اولماس
قبی قولغه اجل نتك وقتی یتسه	قتولماس هرنچه کم حیله ایتسه
کین قالماس اجل ای‌ابن آدم	یتوشسه ساعتی یاایلکاری هم
کشینی ایلکیده هم اولسه هرجان	اجل برله اولوبدور بیله انسان
قیبی باعث بیلان هرجان اولوبدور	اجلدیندور قضا آنداغ بولوبدور

❋ دربیان عذاب قبر ❋

عذاب قبر کافرلار کادور چین	کورار کورنك عذابین بعض مؤمن
بتیك کوب نسخهٔ مشهور ایچنده	کیلور ایکی فرشته کور ایچنده
سورار کیمدور خدا برله رسولنك	نه‌دور دیرلر ینه دینك و یولونك
اکر کرسه فرشته لار غضبدین	چقار اوت بورنیدین آغز ولبدین
اکر هیبت بیلان قیلسه نظاره	بولور غمکین کونکوللار پاره پاره
دیکای ای‌آدمی بولدور سنکا جای	جوابین برمسنك وای‌اوستیکه وای
اورارلار کرزی برلن‌اول ایکی یار	ایشتور انس وجندین اوزکا جاندار
آلارنك ضربیغه تاب ایتمکای تاغ	نتوك طاقت قیلور برمشت توپراغ
تولاردوزخ سار یدین قبرایچی‌دود	پشیمان آنده هرکز قیلماغای سود
عنایت ایلاسه دانای اسرار	کیرار کور کاملایم اول ایکی یار
دیکایلار کرسه لارخوف ایتمه مندین	سورارلار مهر باتلیغ برله آندین
اکر بیرسنك جوابی باصوابی	آچار جنتدین اول منزلغه بابی
قرانغو کور بولور آنداغ فرحناك	جهاننی شوقی یادینکدین چقار پاك
کونکلده غصه قالمس بر چکیتدیك	یاتورسن ینکی اویلانکان یکیتدیك
که بوندین سونکره‌کی نعمتلارینی	خدادین اوزکا کم بیلکای بارینی
الهی بنده من بیچاره دورمن	هوای نفس ایله آواره‌دور من
ایرورمن بارچه نقصانیمغه اقرار	مسلمان اوغلی قیلمس ایشلاریم بار
ایرورمن بنده لارنی سرنکونی	تولای یار و برادرنك زبونی
مینکدیك عاصی بولغایمو جهانده	کنناهم ظاهریدین کوب نهانده
تنای چون عین عقل بی ضیادور	عمل هم یوق اکر قیلسم ریادور
اکرچه من یمان قل پای تا فرق	بولوب من معصیت دریاسیغه غرق
ولی صادق ایرورمن برلکینکا	تیانیب من سننك غافرلکینکا

لحدکا کرسه بو یالغوز غریب باش	اوکورسه یوز همه قوم وقرینداش
نحیر بولسه جان غم سرشته	یتوشسه سورغالی ایکی فرشته
سن آسان ایتمسنك آنداغ سوالی	نچوك کچکای غریب بندنکنی حالی
دیسه من ربك ایکی عبد درکاه	تلیمکا جاری قیلغیل ربم الله
اکرچه عاصیدور یارب بو بنده	اوزینك بندم دیکیل ربم دیکانده
اکر سن قیلمسنك قللیق آتین خود	منك قل من دیکانمدین نچوك سود
آلهی لطف ایله مونده و آنده	منی بنده ایتب یرکیت بو بنده
اکرچندیکه کورسیز بولسه انسان	سورولور البته بی‌شك و نقصان
اکر درباده اولسون یا آسلسون	عذاب ایتسه بنی آدم نه بیلسون
درنده آدم اوغلین قیلسه خوراك	کمان یوقتور سورار قرنیده ای پاك
اکر بنده معذب بولسه آنده	قالورتو یمای بوای‌شدین اول درنده
نچون قیلسه ایرور قادر و ناصر	بو یرده بنده‌سینك عقل‌ی قاصر
نه‌کم ایدی خدانك یا پیغمبر	آنی محکم توتوب آیریلما دیکر

در بیان قیامت و حساب دادن خلق

قیامت حق ایرور ای آدمی زاد	خدا قرآن ایچنده قیلدی کوب یاد
بولور قدرت بیلان توفراغمز تن	کیر ارجان قیته دین بی‌شبهه وظن
تننك هر تورلی بولغان بولسه برهم	قیلور بور ناغیداك خلاق عالم
خدا هیچ یرده یوقنی ایلادی بار	یراتسه قیته دین ایرمس بو دشوار
اودور حاکم نچوك کم حکم قیلدی	تریل دیکاج همه‌عالم تریلدی
ییغر محشر یرینده بارچه جانی	سورار بنده سیدین بخشی یمانی
هر ایشنی کوب قیلو بدور سن ویا آز	حسابین هم‌تیلار اول بنده‌دین باز
خدا هر بنده سیغه قیلسه آسان	جوابن بیرکوسی بنده اوشال آن
اکر قاتیغ توتار بنده حسابین	اوزی بیلکای آنکا سالغان عذابین
بیلور کرچه جمیع حالیرنی	بیارور نامهٔ اعمالیرنی
بیارسه نامه‌نی رحمت یولیدین	کیلور نامه اوقلننك اونك قولیدین
قزیل یوزلیك بولوب اول هم سرافراز	سیو نکاندن قیلور اول بنده آواز
اوقونك نامنی ای تورغان خلایق	کیلو بدور نامه اخلاصمغه لایق
بهشت عالیه بولغای مکانی	غریق رحمت حق جسم وجانی
اکر نامه کیلور بولسه غضبدین	کیلور آرقاسیدین یادست چپدین

قرا یوزلیك بولوب شرمنده اول قل	توتارلار هم سالورلار بوینیغه غل
تق زنجیر ایتارلار کردنیغه	ترحم بولماغای یالبارغانیغه
بولور تورلوك مشقتلار حواله	قیلورلار جانب دوزخ کشاله
آلهی قورقادورمز حضرتنکدین	امیدیم کوب ایرور غفار آتنکدین
یغیلغانده یمان و بخشی بنده	قلونکنی قیلماغیل شرمنده آنده
اکر اعمالیمه سالسام کوزومنی	سزاوار الم دیر من اوزومنی
اکر الطافینکا باقسام آلهیم	امیدیم کوب باغشلانغای کناهیم
اکرسن یاپسنك ای عالم غیب	بولور تنکلا معین سانی یوق عیب
آلهی مغفرت محتاجی دورمن	سننك کینك رحمتنکدین راجیدورمن
امیدلر کوب ایرور آنداغ شرفدین	یبرسنك نامه مزنی اونك طرفدین
حجاب وعفو یاپسنك عیبمزغه	دری رحمتنی سالسنك جیبمزغه
آلهی قورقه دورمز جانیمزدین	یبارمه نامه‌نی سول یانمزدین
امیدلیك بنده دورمز هم هر آسان	حسابمزنی اوکونده قیل آسان
تلطف برله سورغیل کاریمزنی	قراقیلمه اوکون رخساریمزنی
اکرچه نامناسب من یمان من	اوزینك ایدینك قلومغه مهربانمن
اکرچندیکه بولسام زشت و بدکار	حبیبنك امتی من قل آتیم بار

دربیان ترازوی قیامت

ترازو حق ایرور روزی قیامت	آننك صدقیغه نازل بولدی آیت
بیلور تنکری اکرچه حالمزنی	ترازوغه سالور اعمالمزنی
قیلور آکاه قیلان قیلمشلاریغه	یتوشماس عقل ایکامننك ایشلاریغه
ترازو باریغه اقراریمز بار	نچوك ایرکا نیکانی کاریمز بار
آلهی قیل آغر میزانمزنی	سلامت توت بزونك ایمانمزنی

در بیان پل صراط

جهنم اوزره برکوپروك ایرور آه	اوشال کوپروك صراط آتلیغ کذرکاه
قلچدین تیز ایرور قلدین اینچکا	پشیمانلار اوشال کون توشکای ایچکا
عجب حیران بولور فرزند آدم	قدم قویسنك آننك آستی جهنم
اکر قاینای دیسه قویماس مؤکل	بولور فرزند آدم حالی مشکل
معین کورسه‌لار خلق اول تب تاب	بولور جان وهمی برله زهره‌لار آب

یوراکلرقان بولوب کوزلر توکار یاش
اومنزلدین قوتولغایمو غریب باش

فغانلار قوپقای اولاد بشردین
کیم اوتکای کیم یقیلغای اول کذردین

عنایت قیلسه بعضی آدمی زاد
اوتار آندین یشندیك بعضی چون باد

اوتار بعضیسی آندین یوکروك آتدك
اوتار قرینه لایق یعنی هریك

اوتار بعضی مسلمان تایه تایه
یتار آخر دیکان عشرتلی جایه

قدم قویسا یقیلور بعض انسان
الهی ایلا کیل اول کونینی آسان

اکر اوتکار مسنك آندین سلامت
قلونك رسوا بولو رروز قیامت

بلیب تصدیق ایتب بول کوب خطرنی
بومسکین قو یمادی عصیان ایترتی

آلهی بنده‌نی صاحب ندم قیل
صراطشرع اوزه ثابت قدم قیل

هدایت بریکا تاپشور قولومنی
عنایت کوریکا کینك قیل یولومنی

معاصی اوتیغه تایدور مه پایم
بهشت معرفتنی ایله جایم

کرملیك پادشاهاکرد کارا
رحیما مغفر تلیك بیروبارا

اکرچند یکه بحد دور کناهیم
سلامت قیل خطرلاردین آلهیم

اکرچه سانی یوق عصیان قیلیمز
امید اولکیم سنی واحد بلیمز

آلهی برلکینکنینك حرمتیدین
سلامت قیل اوکو فروك محتیدین

در بیان حوض کوثر

قیامتده پیمبر حوضیدور حق
صفاتین قیلدی تعیین شاه اصدق

سوی اول حوضننك سوتدین ایرور آق
ایسی بیل مشکدین هم ایردی براق

دمی آب ایچسه آندین هر مسلمان
یقین بل سوسامس هرکز اول انسان

خداوندا نصیب ایتکایسن آندین
امیدی کوب ایرور بند نکنی سندین

دربیان شفاعت کردن

خدا اذنی بیلان حقدور شفاعت
قیلور لار انبیا واهل طاعت

شفاعت کم مسلمانلار کادور سود
ولیکین بولماغای بی‌اذن معبود

خدا اذن ایلاسه روز قیامت
سیوکلوك بنده‌سی ایلار شفاعت

قیامت کون عجب شدتلی کوندور
آننك قاتیغ لیغی ازحد فزوندور

اوکوننك هیبتیدین بیشك وریب
بولور کوك پاره پاره تاغ وتوزغیب

زمین اورتادی بارچه کوه سنکین
بولور حق خشمدین چون پشم رنکین

اوشال شدتغه برکوك قیلسه تاب
نچوك طاقت قیلور برقطرهٔ آب

بولور خم غم بیلان خردان زیبا
دلیلم یجعل الولدان شیبا

بولور بربر کادشمان دوست دیکانلار
مکر تقوی یولیدین غم یکانلار

هوا مسدیك قزار یرهم تموردیك
غضب قیلغان کشی بولغای کمور دیك

کیلور نیزه بوی خورشید تابان
خجالت تریکا غرق اول بیاپان

بولور اوزحالی برلان آدمی زاد
کلور کونکلیکا قیلغان ایشلاری یاد

اکرحق یاپماسا جرم ایلاکان جای
کواهلیق برکوسی بیل دست ایله پای

قباحتلیك عمل لار توشسه کوزکا
علاجین کم بیلور حضرتدین اوزکا

محمد کم ایرور حقننك حبیبی
معاصی دردیننك حاذق طبیبی

بیلین همت قوریغه باعلاب اول ایر
همه نفسم دیسه اول امتم دیر

همه اوز نفسیکه بولسه کرفتار
محمد امتی مسکین اوچون زار

اکر بولسه ایمه تورغان بالاکم
تاپیلغانده نچوك جولان قیلورام

منك آنداغ آنادین کوبراغ و بهراغ
محمد امت مسکین اوچون داغ

آقاردریا بولور اول محترمدین
شفاعت شیری بستان کرمدین

قیلور حق اذن برلان هرطرف چوش
نصیب ایتکان اودریادین قیلور نوش

نصیبی ایتمکان فرزند آدم
قالور آنداغ الوغ یمدین قوروغ فم

کشی بیلس قیامت دشتیده آه
بوقل لارنی دیکا یمو امت اول شاه

اکر امت دیسه خوش دولت بخت
یوق ایرسه عاصیلارغه ایش بولور سخت

اکر امت دیسه نور علی نور
یوق ایرسه عاصیلارغه ایش بولور زور

اوشال سلطان داعیا الی الله
غریب امت اوچون داغ ایردی والله

بوامتلر عجب زشت ایتدی حالین
یاپر بدعت بیله سنت جمالین

بهایمدك ایشی ایچمك یمکدور
قورقوق تیل برله ایتمز دیمکدور

الهی لطف قیل حسرتلی ساعت
جبینکدین نصیب ایتکیل شفاعت

آیرمه یخشیلارننك آراسیدین
یراغ ایتمه حبیبنك قاره سیدین

دربیان بهشت ودوزخ

ایرور جنت ودوزخ الحال موجود
یراتیبدور آنی خلقیغه معبود

کونکلکه سالمه ای عقل پیاده
سیغر اول ایکی منزل قایسی جاده

اکر امر ایلاسه کوبین برپای
بولور برپسته ننك پوچاغینه جای

کرار دوزخغه کافر قیتا آلماس
عذاب سخت دین هرکز قتولماس

همیشه قالمغای ایمانلی بنده   توتار آخر قولین ایمانی آنده
اکر عفو ایتسه آثام کبایر   دیکیل جایز اودور غافر وساتر
صغیره دین اکر توتسه خداوند   دیکایسن ایرك آنکدور ای خردمند
اوزی غافر اوزی قادر خدا دور   قلیغه هرنه حکم ایتسه روادور
نعوذ بالله استحلال عصیان   آلور مؤمن کشیدین شمع ایمان
بهشت ایچره کشی کم بولسه داخل   بولور آنده همه مقصودی حاصل
تریکدورد ایما آندین سونك اولماس   الدن حزن وغمدن ذره بولماس
همیشه عیش ایله عشرتده بنده   کونکلکا یکمکان عشرتلر آنده
اکر جنت بیلان دوزخنی اوصاف   قیلورکا جمع بولسه قاف تاقاف
ادا بولماس ایکی منزل صفاتی   آنی یخشی بلور تنکریمنی ذاتی
ایکی منزلنی وصفین سانی بولماس   آلار اهلی بیلان هیچ فانی بولماس
بتیبدور شارح الاوراده آنی   که بولماس عرش وکرسی روح فانی
فنا بولماس دیدی لوح وقلم هم   عقیده بولدور ای فرزند آدم

مناجات

الهی اعتقاد پاك برلان   منی آغشته قیلغیل خاك برلان
دلیم صادق تلیمکا بولدی قابل   بوسوز دین قیلغیل برذره مایل
خداوندا اوزو نکننك حرمتکدین   کریم وغافر و ستار آتنکدین
بومسکینلار کامؤمن اسم قیلدینك   جماعت اهل سنت قسم قیلدینك
اوشال آتدین آیر ماغیل همیشه   اکر چندیکه بولساق جرم پیسنه
ملك کیلسه جسددین آلغالی جان   قیلور شیطان ملعون قصد ایمان
قیلورده جان شرین جسمدین نقل   عزیز جان آچیغدین کم بولور عقل
کونکل شهبازینی قیلماق اوچون صید   قیلور هر یاقده شیطان حیله وکید
مدد سن قیلماسنك اولدمده یاحی   اورار تیرنا غمزغه اول لعین نی
خداوندا تریکده جان چقارده   لحدده حشرده کوفروك اوتارده
جمیعی یرده مؤمن آتمز دین   آیرمه صدقزنی ذاتمز دین
همیشه نفس ایله شیطان کمنده   منی آزغوز مغیل دنیا ودینده
تیلاکیم بول ایاسبوح وقدوس   قلونکنی قیلماغیل رسوا ومأیوس
خداوندا ینکلدیم طرفه یازدیم   شیاطین مکری برله یولدین آزدیم

پشیمانمن پریشان اوتکان اشدین   بهار وتیره ماه و یاز وقیشدین
یمان ایشدین همه عضومنی پاك ایت   کونکل ملکین مقام دردناك ایت
ینه شرمنده قیلمه قاتیه باشدین   او یاتلیغ قیلمغیل دستار وقشدین
مناجات ایتی الله یار مسکین   قبول ایتکایسن ای دارندهٔ دین
تلیم عذر ایغالی یاکاشف راز   تلیمنی منك تلیم قیل سام ایرور آز
او یاتلیغ من ولی یاعالم السر   قنی عذر ایغالی یوز منکدین بر
ایمس من توز کرم خوانده ییب توز   کراك توزلرکه قویسام هرقی یوز
تیله ایدیم تیله هرمطلبنك بار   دیدی حقدور اوزی دانای اسرار
اوشال به خوفه ایتب باروریر یمدین   تیریم خجلت بیلان آقسه تیریمدین

در بیان شکست نفس مصنف

اوتار دنیاده الله یار معیوب   مونکدیك یورکانکدین اولکانك خوب
یمان نفسنك سننك اوتدیك توتاشتی   کناهنك باره باره حددین آشتی
بیله آلمام ایا ناقابل اوقات   نچوك جانسن نچوك تنسن نچوك ذات
بهایمسن بشر دیوانه سن ساغ   کناهنك آلدیده ارزنچه یوق تاغ
مخنث موسن ایرالیغ موسن یاش   یوزونك قتیغ تلینك آچیغ دلنك تاش
فعالنك نامبارك طلعتنك شوم   همای بختینك اوز کعبنك بیله بوم
نه کم عهدیکه قیلدینك بولدی یالغان   قینی سندیك کناه آستیده قالغان
یراق توشدونك نفوقر بتلی یولدین   ییار دونك رشتهٔ طاعتنی قولدین
نه کم قیلدونك جهانده ایرته و کیچ   ریابرله اول ایشنی ایلدونك هیچ
بیلنکنی باغلا محکم بولمه مفلوج   کوزونك آچ کاروانی قیلدیلار کوچ
یاتب غفلت قراسین سورتمه یوزکا   ییدی خلق اوزغمینی سندین اوزکا
مصاحبلارکه هم عهد ایردی مونده   کیتارلار باقی او یکا کونده کونده
کورار سن قافله ننك اوتکانن فاش   کوترمس سن خطرلیغ او یقودین باش
کوزونك آلدونداغی بیکانه وخویش   سفر رختنی باغلارلار پس و پیش
ولی سن خمر غفلتدین بولوب کیف   یاتوبسن نچه رسوالیغ بیلان حیف
اولوغلار دین کچیکلار دین بیکبار   کیتارلار خانهٔ مقصودغه ناچار
اکر سندین کچیکلار توتسه لارراه   یاتورسن موهنوز ای عقلی کوتاه
بناکاه کاروان سلطانی یتسه   سنکا اصلی وطننك حکمین ایتسه

اولوغ یولغه کرارسن خواه وناخواه
نه قیلغایسن ولی بی توشهٔ راه
عجب یول غصهٔ هر بر قدمده
جمیع کار وانی بحر غمده
خصوصا یولده بروحشتلیك اوبار
کرار یالغوز باشنك اول ایوکانا چار
آروب کار واندین قوندورور لار
قزیل کلدیك یوزونکنی سولدرورلار
عزیز جسمیکه نعمت خواره بولغای
قرار آستیده بیچاره بولغای
یوزالوان برله سوزایغان سچوك تیل
دیمس فرماندین آرتوق برکنه قیل
لحد قورتی اکرکیلسه یکالی
قنی اولدمده درمان کش دیکالی
یتوشسه سورغالی ایکی فرشته
نه قیلغای بنده حسرت سرشته
مکر تنکری تعالی قیلغای امداد
وکرنه قید ایتکای دادفریاد
یقین بیلکیل مونی ای بندهٔ زار
خدادین اوزکا هیچ یوق حاکم کار
نغو قللوقغه باغلاسنك بیلینکنی
ثناسی برله سبز ایتستك تلنکنی
لحددین بارچه آدم اوغلی تورسه
بولوب برکار وان محشرکا یورسه
ولیکین هرکشی اوز ماتمده
بولور آخرغی سوداسی غمده
خدا قیلسه ندا ای بندهٔ زار
نه کیلتوردونك نه تورلیك قیلمشنك بار
تنی تیر نکده تاتلیغ جان یراتیم
بهایم قیلمادیم انسان یراتیم
همیشه ایلادیم تربیتنکنی
نغو قیلدینك پریشان نیتینکنی
سنی سالدیم مسلمانلیغ یرینه
قانی شکر ایتکاننك منکدین برینه
تمام اعضالار نکنی سالم ایتدیم
اریغ ذاتیم بیلورکا عالم ایتدیم
سوغاردیم آب نعمتدین تشنکنی
قنی ایغیل منکا قیلغان ایشنکنی
نه بیر کایسن جوابین ای تن آرای
بو حسرتدین فغان ای روسیه وای
ایرور باشدین آیاغینك بارچاسی عیب
مکر عفو ایلاغای دانندهٔ غیب
یته کیلسه ندا آندین بلینکلار
یمانلار بخشیلار دین آیر یلینکلار
مسلمان اوغلیده طرفه یمان سن
یمانلیغ اورتاسیده بیکمان سن
یمانلیغنی مکر دانندهٔ راز
یاپوب قوشقای سعادت اهلینه باز
وکرنه سن جهان رسوا سیدور سن
خلایق اچره فتنه باشیدر سن
تلینکده خلق آرا تسبیح وتهلیل
ولیکن باطننك تنویر ایله حیل
تلینکده خلق اچنده وعظ ایله درس
ولیکن باطنکده آنچه یوق ترس
کیو بسن خلق آرا فقرانه ملبوس
ولیکن باطننکده ننك وناموس
کوراز کوزکا عجب صوفی نماسن
نهانده نفس ایتیکا مبتلا سن

(مکر)

مکر رحمت بیلان دانای اسرار
کنهلار نکنی عفو ایتکای بیکبار
اوشال غملیك کونکلنی ایلاغای شاد
نکولار اورتاسنده ایلاغای یاد
کشی تاشر قیلور سوداسی تاشر
نعوذ بالله اول کم حددین آشر
بشر بولسنك قوی افعال بشرنی
عبث اوتکر مکیل اثنا عشرنی
یاز خنشی موسن قولینکده یاز
عهودینك نخلی هرکز برمدی بر
یاشنك یتکان ساری فعلنك سنك یاش
کوزونك یاشی قنی ای مغزی یوق باش
قناعت معدنیکا آچ کوزونك آچ
طمع بویی کورونمای بو یدین قاچ
ساچملاسدین بورون ساچغیل اوزونکنی
سورلماسدین بورون سورکیل یوزونکنی
قازیلای یرسنکا قایت آزغاننکدین
یازیلای عقده لاریان یازغاننکدین
بقادر دیمه عیش بی بقانی
بقانی آل اجل توتمای یقانی
مکان ایتکان یرینکدور مختلط لای
نصیحت کوشه آلسنك کوشه قیل جای
یانب عیش طربدین استه ربدین
اوزین بلکان قچان قالغای طلبدین

در بیان وصیت مصنف رحمت الله علیه

من اولسم ای جمیع محرم راز
منی اوزکا اولوکدیك قیلنك اعزاز
خس خار اوستیکه تاشلاب توتونك خار
قیلنك مندین بهایم جسمیدك عار
بوساغه آستیکا تاشلانك تنمنی
کفن ایلانك چروك پراهنمنی
منکا حیف ایتمنکز لار توتماغان بوز
اکرچندیکه مردم قیلسه لار سوز
یبارینك تیز بار اتوغان یولوغه
مبادا قالمغایسز شوملو غومغه
کوزونکز دین چقارمانك قطرهٔ یاش
جنازام آر قاسیدین آتینکز تاش
آیاغمدین توتوب سودرنك لحدکا
نه اوچون قیلمادیم قللق احدکا
اکر چندیکه من بولسم کنهکار
دعاوزاریغه سرلار بولونك یار
دینکز پرور دکار اکردکارا
رحیما مغفرتلیك بیر وبارا
آلوب کلدوك سنکا قاچقان قلونکنی
خطالار بابنی آچقان قلونکنی
کیلو بدور حیله سی یوقدور کیترکا
تلی یوقدور بوقلننك عذر ایترکا
کناهی کوب باقار رخساره سی یوق
بو یون سونماقدین اوزکا چاره سی یوق
اکر بیرسنك جزا قادر خدا سن
وکر عفو ایلسنك سن پادشاه سن
الهی بارچه آتنك حرمتیدین
اریغ ذاتنك صفاتنك حرمتیدین
بو قاچقان بنده کا قیلغیل ترحم
اکرچه قیلدی قللق رشته سین کم

محمد آتلی دوستونك حرمتیدین — نصیب ایت آخر تننك راحتیدین
شمه اوتکان رسولننك حرمتیدین — جمیع یخشی قل ننك حرمتیدین
اکر چندیکه بندنکدور بدافعال — رخ عصیانه ثوب مغفرت سال
محبت اهلی ننك اسراری اوچون — رخ زرد دل خونباری اوچون
غزا قیلغان ایر انلار جانی اوچون — شهید لارننك مبارك قانی اوچون
اولوغلارننك سقالی آقی اوچون — یکیتلار ننك دل مشتاقی اوچون
عجوزلر ننك آقارغان باشی اوچون — یتیملرننك کوز یننك یاشی اوچون
شکسته بیوه لارننك دردی اوچون — اسیر خلقینی آه سردی اوچون
اکر چندیکه یوق ایلکیمده هیچ شی — بوقاچقان قلنی رسوا قیلمه یاحی

در بیان کیفیت سناك

کیل ای طالب بوددین یوز اوکورسنك — طریق کعبهٔ مقصودکا یورسنك
قدم قو یسنك اکر بول وادیٔ غه — قولونکنی تابشور اول هادیٔ غه
عجب بولدور آننك پایانی یوقدور — خطرلیك یرلار یننك سانی یوقدور
طلب قیلغان اوشال راه عدمده — هلاکت جاهیدور هر بر قدمده
عجب بولدور تمام محنت ورنج — ولیکن هر قرشده برنهان کنج
اوشال کنج نهان یاتقان زمینده — مهیا دور قراقچیلار کمینده
اکر بولماسا یون باشلاغوچی پیر — سالور بو یونکا شیطان دام تدویر
اکر بولماسا برصاحب کرامت — ایمس ممکن کشی یتکای سلامت
قچان هر پیر بیلور قتلوق بولونکنی — تائب ایر بخشیسین تابشور قولونکنی
اوشال پیر یکه ایرنك ایری بولغای — طریقت پیشه سننك شیری بولغای
تخلف قیلسه هیچ شرع اشیدین — طمعلیك بولمسه هرکز کشیدین
آلوب قولغه جراغ علم ظاهر — علوم باطننده بولسه ماهر
فنا بولسه تن وجان تولایدین — قوتولسه ماسوادین لطف حیدین
قیی ایرمش فنا بولغان نشانی — تکبر بولماسه مقدار ودانی
اوزینی نفسنی اول بیله ساپالك — بولوب قللوغده ایتسه ماعبد ناك
اکرجه بولماسه فارغ اشیدین — اوزرین کم کورسه هرمؤمن کشیدین
ابشته ساکشی هیچ من دیکانین — اوزی هم بیلماسه فانی ایکانین
اوزی ایسه فنا بولدیم ایماستور — فنا بولغان کشی هرکز دیماسدور

اوز یننك باشینی ساتسا اوزی قل — قچان عاقل کشی برکای انکا پول
اکر رو برسه هم بعضی مکاشف — ایشانماسدور آنکا هیچ مرد عارف
اکر کورکان یلان اوزدین کیتیدور — یتیسن دیب آنی شیطان یتیدور
بوتوننی توش یله توش قلیمه ای خام — یسان ایتمك یلان قالغانی شام
اکر کم بولسه کورمکدین مخافت — یتار اخشام صبا بو توشدین آفت
اوزین ایفان کشیدور البته خام — ولایت تختیغه باسقان ایمس کام
اکرچه هر کیجه کولك بولسه طوفی — بو رونقیدین زیاده بولسه خوفی
مباد اغرهٔ توشسه کونکلکا — بوغره باشلاسه آفتلی بولغا
بولور حالتلیك ایر البته خاموش — اکر یتیلسه می هیچ قیلماغای جوش
کوتارمس اون ولایتلیك خردمند — صدا چیقمس اونیدین باغلاسه قند
دیمس هرکیمکا اسرار حقایق — اکر تابلسه کنج اخفاسی لایق
کشی اوچقان یلان سوی سموات — تورع قیلیان بولماس کمالات
ولی اولدور چقارسه ماسوانی — هوا دیندور طلب قیلماق هوانی
نبی تبعیتی دور رشتهٔ حب — ورع قیلماق کمالات تقرب
اکر قیلدیك ایرور منهی وکر قیل — ورع اصحابی ایتور لار حذرقیل
اکرچه کوب ایرور جودو سجودی — کورونمس ذره جه عارف وجودی
اکرچه ظاهر وباطن دیسه درس — سقر آلدونده تورغاندك قیلور ترس
آنکدیك هادی امرین قویمه زنهار — شیاطین شته لار آریلسنك ای یار
آنکدیك هادیغه قیلسنك اطاعت — سعادتدور سعادتدور سعادت
کدای کوچهٔ درکاهی بولسنك — امیددور ملك دلنی شاهی بولسنك
کشی قیلسه خلاف حکم شرعی — آنی جنی دیکیل یامرد صرعی
اکر سواوستیده یورسه اوشال کس — دیکیل چندان بولور سواوستیده خس
هواغه اوچسه کرماند جیندور — آنی هادی دیمه شیطان دیندور
کوران آرتوق ایمسدور کورمکان کم — کم اتقی بولسه عندالله دور اکرم
کراك تابع که متبوع مکمل — اولوغ تدین بور پیدا اولوغ ظل
کراك کوب طالب اچره بر نکورای — یار وتمس مونچه بولدوز بولسه آی
علو همت یکتلار کا کراك پیر — کانسز اوچاغای کوب بولسه هم تیر
اوشال چندیکه حرب آلاتین آسر — اکر باسر یوروسه یاونی باسر
ساغلتور تلبه نی پیرزبر دست — قو یوننك شوریشین دریا قیلور پست

توشوب شاه ایلمکنه بازی قیچار باز
بولورز اغلار کابازی اول سرافراز
بو تعریفلار کاصادق بولسه پیرونك
ولیکین بولسه روشن ضمیرونك
ایرور نقصان اوزنکدین کورمه آندین
بولور سعی البته پیر من دکاندین
پیرونك فرمانیدین قیلسنك تخلف
تأسفدور تأسفدور تأسف

در بیان خواهش نمودن سالك مقام رضارا

کیل ای ساقی ایکولان ایله لنك شرب
اوشال شر بیکه خلق آندین تاپار قرب
شرابی برکدر آندین بولور صحو
قیلور بر مدیما دین اوزکانی محو
اکر فغفور چین دور قیصر روم
محبت اهلینینك آلدونده معدوم
محبت جامیدین تابسه کشی بهر
نه قیلسون ملك ومال ماوراء النهر
کونکل ملکیکا بر عالی صفتدور
محبت کنج باغ معرفتدور
رضای حضرت معبود اوشانده
جمیع ایستاکان مقصود اوشانده
آنکدیك ملکننك سلطانی بولسنك
نه حاجت بر یوزیننك خانی بولسنك
اکر خردلچه بولسه مهر اغیار
بولور باطن کوزونك محجوب اسرار
نچوك کم ذره‌جه خس توشسه کوزکا
قیلور البتده کورمکلکنی اوزکا

در بیان انکه سالك بقضا راضی باشد به بلا صبر نماید

کیل ای ساقی محبت جامیدین می
خریدار ایلکینه بر کیل پیاپی
خریدار اول ایرور جزئیت فرد
کونکل کونکلا کینه یوقتورمغی کرد
فی‌حالتده بولسه ایرته وکیچ
خلاف حکم محبوب ایتمکای هیچ
بو یولننك بار چاسین طی قیلغان ایرلر
رضا بیرمك مقام اعلاسی دیرلر
اکر باشیده یورسه آسیاسنك
رضاجو بنده هرکز بولمغای تنك
اکر هر کونده ایچسه زهر آیاغین
سیوکاوك بنده‌می چتماس قباغین
کشی کم راضیلیق نامنده بولسه
قیلور شکر اژدها کامنده بولسه
رضا ایوانیده تابقان کشی جا
دیمس ایواب آفت بولسه هم وا
اکر مغز دلینك آیریلسه یا پوست
یغینی بیغ اکر چین قلسن ای دوست
سوز غم توشسه هم آزاد ایرکا
اوچراوت توشسه خسدین خالی برکا
خدا امر یکا عاقل غم یمسدور
دیمس کردون قیلور کردون ایمسدور
آننك حکمیکا هر کم بولسه ممنون
کوترمس اون اکرباشین قیلور اون

بو تاغغه سورسه‌لار تاشلاب بو تاغدین
ثنادین اوزکا چیقمس عقلی ساغدین
اکر قیندور و کرمینك قیلسه لارقین
قچان توشکای چین ایرننك کونکلنه چین
فی حالت بیلان جان بولسه تنده
بولور شاکر همیشه راضی بنده
اولوغ یولدین آداشقان نچه بی عقل
قیلور ایرلار دین اول یالغانچیلار نقل
کشی کم عاشق دیدار حقدور
محبت اهل بر لان هم سبقدور
نه‌حاجت اوزکاچه طاعتلار آندین
بولور یوزی قرا مونداغ دیکاندین
بو یور غانیغه هر کم بولسه منکر
کمان یوقدور بولور البته کافر
اوشال خلقیکه کوب بی عقل ایمشلار
خدانینك دشمنین عاشق دیمشلار
دل جان برله بولغان عاشق زار
خلاف حکم قیلماس ذره‌ٔ کار
بو یورغان ایشلارینی شادو غمده
قیلور بردیك فراغتده الده
اکر تولدورسه لار برننك یوزینی
قزیل طلا بیلان سالماس کوزینی
بلا اوقی قدلسه اور مغای آه
قلج باشیغه کیلسه بوزمغای راه
کشی کم قیلسه عاشقلیقنی لافین
قیلورمی هیچ معشوقین خلافین
مسلمانینی یوز چوب اوردی بردون
اوشال آزاده دین هیچ چقمدی اون
دیدی بر ناظری قوب حاکمه بار
بو ایدی حاکیم حاضر دور ای یار
تن وجان جنان املاك ربدور
مقاصد استمك بزدین عجبدور

دربیان ترکردن سالك هواهوس‌را

کیل ای کونکل جهان سوداسیدین کیچ
قدم غم کشورینه اور مغیل هیچ
جسد قالماسدین ایلکاری نفسدین
هوا کوب قیلمغیل کچکیل هوسدین
در توبه آچوقده استه مقصود
ایش اوتکان‌دونك پشیماندین نچوك سود
ایکیل تیز راك خدانینك طاعتیکا
کین قوبه بودمنی ساعتیکا
یکتلیکده عجب خوش خوف زاری
یاغنلیغ کیلمه خوب یلننك بهاری
کوزدین یاش اکر قور قوب توکار یاش
در رحمت بولور هر یاشیچه چاش
مباداتوبه قیلماسدین بورو زاغ
اجل کیلسه کیترسن تو به سز داغ
اولومنی دایما یانینکده بیلکیل
آننك ایلکین کریبانکده بیلکیل
اولومننك ساقیسین پشانه‌ده بیل
لبنکنی دایما پیمانه‌ده بیل
اجل تارتیب تورو بدور یای بیلان اوق
یاشو نوریر قچار درمانز یوق
کوتاریبدور قلج بزکا سالورغه
کشی بیلاس قویارمی دم آلورغه

بیلورسن یوق بودنیانك بقاسی
قدم قویغان یرنکدور یریقاسی

تعجب موندین اوتماس جرلبنده
بنی آدم هنوز اوز مطلبنده

قدم دریا یوزینده روی خسده
هنوز اولاد آدم منك هوسده

سحر بولسه ندا ایلار فرشته
ایشت ای آدمی غفلت سرشته

سنی خلق ایلاکان سلطان غالب
همیشه بنده سیدین توبه طالب

ایکامننك مغفرت دریاسی در جوش
عجبدور بنده سیدین غفلت آغوش

ایکامدین لطف رحمت بابین آچاق
عجبدور بنده سیدین مونچه قاچاق

یاتورسن تابکی ایمدی او یانغیل
دل وجانك بیلان حضرتکا یانغیل

نه کم قیلمشلار ینکدین توبه قیلغیل
باشنکنی یوقاری قیلمه ایکیلکل

اکر یریوز ینك سلطانی بولدونك
اولوم چنکالیکا آخر توتلدونك

اکر تابسانك حیات خضر الیاس
کیترسن بوجهاندین ایها الناس

اکر تابسانك حیات حضرت نوح
قیلور برکون اولوم جانکنی مجروح

نه دور توبه دیمك یانماغ کنهدین
توزولك بولغه یورومك اوزکار هدین

خدادر کاهیده جون ایلادونك عهد
آنی سندورمك نفس ایلسه جهد

اکر توبه دیمك چیقدی تیلینکدین
نهسود اول بولمسه جان ودلکدین

دل وجان برله قیلغان تنك نشانی
ینه قیلمسه توبه قیلغان آنی

اکر چین یانه سن تارمیش بیانه
تهی پایانه دور تا ربلمه یانه

ندم نورین کونکلدین قیلمسه غایب
اکر تائب ایرورسن کیتمه تایب

اولار برعهد ایله بر خیلی بولسه
اکر جند یکه عشرت میلی بولسه

کونکل تصدیق ریشهدور عمل شاخ
اولوغی توبه دور سندورمه کستاخ

سنوق شاخ ضربی برلهزخم آلیب اصل
مبادا قالماغای خشك آخری فصل

جریمه چرکی برله ظاهر وبر
بولو بسن کرندم دریاسیغه کیر

ایشتکیل رابعه نك اشکین ای شاه
براونك چادریغه تامدی ناکاه

دیدی بوچادر ینکنی ای قرینداش
قزیل قاندور کوزومدین ساجراغان یاش

اویاتلیغ عاصیه دین ای گزیده
بولو بتورقانه تبدیل آب دیده

اکر چه رابعه دور مرء بالذات
ایرانلار قویدیلار تاج الرجال آت

اوزین سودرب حرمغه جانی برلان
بتوشتی بتی بلده یانی برلان

حکایت رابعه

(انك)

انك شأنندهکی کسب وکمالات
عدد دیندور برون ازواق حالات

مونکدیك یغلاسه انداغ نیکورای
بزنکدیك روسیه نك حالیکاوای

همیشه ذوقز عیش وکولوشکه
یتوشمس ایرته قیلغان توبه توشکه

آلهی لطف قیل من مبتلاغه
توشوبدور من بیابان بلاغه

یاتیب من یوزتوبان اسیغده سوساب
کشی یوقدور تموز غای قطرهٔ آب

قوروب قانیم یتبدور لبکا جانم
توشوبدور یرکا اغزیمدین زبانم

مدیات اهل اطرافده دور پر
امید لیك من هنوز ای کاشف الضر

کرم بحرندین ای سلطان وهاب
عطا قیلسنك منکا برجرعهٔ آب

سعادت قوتین قیلسنك عنایت
رفیقم بولسه توفیق وهدایت

بریب سیغماس عصای توبهقولغه
طلب دردی بیلان سالسنك بو یولغه

تورع زادی بولسه قوینو مزده
عبودیت طنابی بوینو مزده

یوروتوب بخشیلار کیرکان سبیلنی
رضا ملکیکه قوندور سنك بوقلنی

مونکدیك اشلر ای دانای اسرار
سنکا آسان ایرور کربزکا دشوار

کوتارو بمن امید برلان بلاکنی
خدا وندا قبول ایتکیل تلاکنی

در بیان دور شدن از حاسد

کیل ای نفس آچغیل کوز هرقیانه
یوق ایرمش اعتماد اوشبو جهانه

میسر بولسه طلادین سنکا تخت
اوزنکدین پستکه زنهار ایمغیل سخت

اکر برسه جهان سلطانلیق دست
کشی اوزحالنی بیلمك کرك پست

اکر رتبنك ایرور اعلای آفاق
یقیلغان خستهلارنك حالیغه باق

بو رفعت برله کوکنی کور همیشه
یوزیدور برساری ای یخشی پیشه

اکر جندیکه اورنك بولسه افلاك
قویاشدیك افتانوب رخسارهٔ خاك

اکر دنیاده بولسه زور بازو
ولی آنده قورولغاندور ترازو

طرف موری وسنده قوت فیل
مسلمانلیغده آنکا مرحمت قیل

اکرجه اول ایاغ استندهدور خار
خدا مخلوقیدور اغریتمه زنهار

تکبر قیلماغیل ای بی معانی
فلان نك اوغلیدور من دیب فلانی

اکر الدینکدهکی قل بولسه والی
کونکلنی کینه سیدین ایله خالی

بورونغی حالیغه قیلمه نظاره
انی تنکریم عزیز ایتسه نه چاره

ایشانمه اتاغه قالمه طلبدین — سوز ولما سدور قیامتده نسبدین
حسب فوق نسبدور ای نیکو حال — بیك توندین اوترخوب ایشلاکان شال
قراچه اوغلی خواجه اوغلدین کم — معلم بولسه سید دین او ترهم
اکر صاحب نسب توزدور اشیکا — نه سوز ایکی خصیتلیك کشیکا
اکر قیلمسانك سفر دارالحیاته — خوب آته باردیمه تارمش خوب آته
اکرچه نوح ایدی هادی انسان — توغوبدور آنداغ ایردین نامسلمان
اکرچه نوح اوغلین عرضین ایتی — خدادین لیس من اهلك ایشتی
ابو طالب که عمدور مصطفی غه — آنا ایردی علی المرتضی غه
کیچیکدین مصطفی غه ایردی مشفق — ولیکن بولمادی دینده موافق
دیانتسز اوشال کم بولدی نابود — پیغمبر شفقتی قیلمادی هم سود
آنك حکمنده دور ادبار واقبال — تیکاندین کل چقاردی زهردین بال
خلیل الله ایدیلار آزر اوغلی — تق لوط نبیدور هازر اوغلی
حسود ایتکان کشی دون ودغلدور — بو برسوز خلق ارا ایسکی مثلدور
چراغی که حق یاندوردی قویدی — انی کیم بوفدیدی سقالی کویدی
خدانك صنعیدین کوردنك کرشمه — بر ایسکی یردین اقتی یانکی چشمه
آنی بند ایتکالی آلدی بر او بیل — مونی غرق ایلادی ناکاه کلوب سیل
اکر تاری کشی ظلم ایتسه تار تار — ولی مظلوم دیکانی اجری ارتار
مسلمانیغه هیچ بولمه مکار — بارور جابرایرور ای نفس جابر
توشورمه نفع یوق رنجش میانه — سنی ایلتور زبانه تازیانه
تریك یورکونچه ظالم اولکانی خوب — کنهدین هرنچه کم بولغانی خوب

﴿ حکایت حجاج ﴾

مسلمانیغه برکون ایدی حجاج — دعای خیراوچون بیر کاقولونك آچ
دعاغه قول کوتاردی اول نکو حال — دیدی یارب بو ظالم جانی ال
دیدی حجاج اوشال مردی خداغه — تلنك باردی نچوك مونداغ دعاغه
دیدی حجاجه اول مرد نکو سیر — سنکا هم بارچه مؤمنلار کادور خیر
کناهنك کم بولور اولسنك اکر تیز — کیتر ظلمنك الارنك باشیدین نیز

﴿ حکایت طمع ﴾

کیل ای آزاده بول همت بیلان یار — طمع زندانیغه بولمه کرفتار
بریکا بولسه دنیا اشیدین — اور استغنا طمع قیلمه کشیدین
خدانیك هرنه برسه قیل قناعت — یوراکنی قیلمه منتدین جراحت
بوکورسنك کونده برکودی اوچون چند — بخارا اولکه سیدین تاسمر قند
بدخشاندین کوتارسنك یوزسری تاش — بهاسی بلخ ایچنده بولسه برماش
اکر باشی بیلان چاه قازسه بنده — کوزینك یاشیجه سو تابسه آنده
اکر قازسه اریغ کرفك بیله مرد — آنکا بر خواشهٔ قیلسه پرورد
بو محنت برله تابسنك پارچهٔ نان — کشیننك منتدین اولدور آسان
قدرغان برله رزقنك قدر تاشماس — کیتر قدرنك قدردین هرکز آشماس
توکل کنجیدین ای یوز اوکورکان — بو یورغانغه مخالفدور بو یورکان
آلابولغان آلایور کاندین آرتوق — کومولکان تیلمروب تورغاندین آرتوق
اکر تاش جینسنه ایلدین چقوب تاش — کشیکا ایکمکای همتلی قل باش
طمع نانیغه لب آچقونچه اول آچ — منی اوتیدین اوچقوندیك بولوب قاچ
اکر قارنی برار تویماسه قارنی — کشیکا ایتمکای ایر بنده سرنی
طمعلیك سیله دین به دور سیلینکان — تیلانکاندین ایرور آرتوق تلین کان
طمع قیلمه تابارغه زر نکارین — بوزار مهری بوزار دینك حصارین
کشی نك مطلبی سیم بولسه یا زر — خلیلنی آتاسی هم بولسه آزر
مصاحب بیلکان دنیا خصیمین — نسیم معرفت استه نه سیمین
ایمکلاب توشسه کیتسه ایت بیلن پوست — طمع قیلمه کشیدین توشه ای دوست
غرض دنیا بولوب ای آدمی زاد — عزیز عمرونکنی هرکز قیلمه برباد
کشیننك خدمتنده باغلاسنك قول — جلاو ینده بوکورسنك برقدم یول
بویورمکدین فنا یکانیك آرتوق — بو نعمتدین زقوم اچکاننك آرتوق
ولیکن تیکسه خاص ایرننك جلاوی — سعادتدور دلنك دردیغه داوی
آنکدك ایرنی درکاهنده قیش یاز — عزیز عمرونکنی اوتکرسنك ایرور آز
اوشال ایرننك ایر یکم بی ریادور — قدم توفراغی کوزکا توتیادور
آنکدیك بنده نی بولسنك کداسی — نه دولتدور خدایمنك رضاسی
آنك بردانه سیدور خرمن زر — دمی سودور اول ایردین مشك شکر
سعادتلیك مرید اول حق رهنده — بولور یول باشچیسینك درکاهنده
نه رسوا ایر ایرور نفسی ایچون خوار — مریدی ایشکنده یورسه اول زار

حیا یوق شرم یوق هر کیم آلارده	بتکلیك هادیلار دین نسخه لارده
کیچه کوندوز کاکننك قوتی یتسه	حرام ایرمش اوزینی سائل ایتسه
نبی ایدی قیامت بولسه ای دوست	طمع کیننك یوزنده بولمغای پوست
بلای دیسنك بو سوزنی استه مشکات	طمع برله یکچـور کان حیف اوقات

حکایت ثوبان

عجب مرد ایردی ثوبان اتقیاده	اول آتلیغ ایردی برکون ایل پیاده
قولیدین یرکا قمچی توشتی ناگاه	توشوب آلدی آنی اول مرد آگاه
یار انلار ایدی اول پاکیزه حلقه	نه بولغای ایردی امر ایتسنك بو خلقه
دیدی ثوبان طمعدین بولمغایدیب	آلیب بیر کیل دیمکی کورمدیم ایب

در بیان صحبت داشتن بانیکان واز بدان گریختن

کیل ای طالب کوزنك عبرت بیلن آچ	محبتسز کشیدین قوش بولوب قاچ
محبت اهلینك جویانی بولغیل	اوشالکم او چرادی قربانی بولغیل
کشیننك کونکلی کم بیکانه بولسه	ایرور دشمن اگر هم خانه بولسه
محبت سیرکه بولدی هرقی ذات	اگر فرزند شریندور ایرور یات
محبت بولمسه هرکده ای خیر	آتانك بولسه ایرور بیکانه و غیر
آقاریب یورمسه کونکلی آقاریب	قولونکدین کیلسه هیچ اولتورمه یاریب
اگر بیکانه آننك داغی بولسه	آنکا صرف ایت کوزنکنی یاغی بولسه
جکر بندینك یوراکینك کوشه سیدور	آننك مهری قیامت توشه سیدور
آنکدیك یار ایله چون ایلادینك عهد	ایچورسه زهر آنی بیلك کراك شهد
تیلاسه بورکنی بیرمك کراك باش	اگر جان استه سه قایتارماغیل قاش
اگر بولسون دیسنك ینکل آغرلار	چقیب بریانه تاب بریان بغرلار
قیلور صحبت اثر ای طالب راه	مونکدیك جاری بولدی عادت الله
نه کم توز کانیکا توشسه بولور توز	که آندین اوتسه نچه کیچه کوندوز
اگر چندیکه ناقابللغینك بار	نکولار جمعیدین آیرلمه زنهار
اگر چقسه بیکننك جمعیدین لاس	بولور غرق سیاهی ایها الناس
اوزین قیلسه قیمس نقرغه ضم	قویارمس آنی خلق اوغلی درهم
آلور صحبتده بر بردین کشی بهر	اگر کوب چشمه بر بولسه بولور نهر

(بجا)

جماعتدین اوزنکنی قیلمه ممتاز	چاپار کوپ توپدین آیریلغن قوشه باز
کله که بوری چاپسه ای فلانی	قی آیریلسه اول هم تشلار آنی
بوروسنك یکا دیو باشنکی ینچر	قراقچی توپدین آیرلغانی سنچر
خدانك رحمتی بولسه جماعت	ایرور رحمتدین آیریلغان شناعت
نه اول جمعیکه غفلت اهلی بولغای	بهایمدین زیاده جهلی بولغای
آلارننك صحبتین بیل زهر قتال	بوزر کوب صحبتین بیل بر بدافعال
کراك صحبت ایلی برتن و بر رنك	برص برروی ناخن بولسه همننك
اگر کیلسه مضر نفرت قیل آندین	یلاندین بی ضرر بولمس بیل آندین

حکایت دیو علیه اللعنه

دیدی بر دیو حاسد ینه برکا	باریب کید ایت فلان فاحشلی یرکا
دیدی اول فرقه دین فارغ بول ای یار	آلاردور بر بریکا رهبری نار
بلیبدور ظاهر دشمانلارین دوست	ایمس حاجت که کرسنك ایت بیلان پوست

در بیان کیفیت حمیت

کیل ای سالك اوزنکنی بولغه آلدنك	اولوغ همت عصاسین قولغه آلدنك
اگر قالمای دیسنك کرکان یولونکدین	تجرد دولتین برمه قولونکدین
کینکا باقغو دیك بولسه بنده	یتر مقصودیغه تیز ایزلاکانده
اگر باقسنك کین بوتاغ و چولده	مبادا قالماغایسن اورته یولده
مشقت بولمسه سونغان بویونده	به آندین بولمسه کم آی قویونده
عبادت بنده ننك منظوری بولسه	به اول ایردین که او یده حوری بولسه
و لیکن ایتمسه شهوت جدالیغ	کونکلکا توشسه قصد کدخدالیغ
دیانت استکو دانکنی طلب قیل	اگر تاپیلمسه کنجیده خب قیل
اگر زنکی بچه دور کوزلاری کور	اوکیم مستوره بولسه بیل آنی حور
اگر چندیکه بولسه بنده زاده	آنی صاحب نسبدین کور زیاده
تیلی ننك اوزونی شرم و حیاسی	بوزیننك آقی دور ایرننك رضاسی
او شال خاتونکه نامحرم نظر دور	اگر شمس قردور ماچه خردور
اگر چندیکه بزرك زاده دور اول	یقین بیل تورت آیاقلیغ ماده دور اول
اوشال خاتونکه یاشورمس یوزینی	که نامحرمغه کورساتور اوزینی
آنی منع ایتمس ایردور بی حمیت	خلاصه ده ایرور آنداغ سویت
بغیرت ایر بولور راضی قضاغه	یبارمس اهلینی توی و عزاغه

بولور راضی قرارکا تیقارغه
غرض ای بنده لار ناظر بولونکلار
بنی آدمده باردور بر فریقه
آلار شرع نبینک دشمنیدور
آلار اوزلاریغه عارف قویوب آت
ولیکن ایتوشور بیهوده معنی
آلارده بولمغای هیچ یخشی نیت
جمیع جانورلار توشسه کوزکا
آننک بول فعلیدر تونکوزکا اوخشاش
آلارننک فعلنی کم یخشی بیلدی
بولوبدور هم تقی برفرقه پیدا
یغرلار پارهٔ بوبنی یوغاننی
اکرچه روشنی ایرمس بو او باش
بتبدور بوالحسن اول یخشی بنده
بوایغان فرقهٔ ضال ومضلدور
اینانسون دیب تقی برنچه بی‌عقل
خدانک دوستی بولسه خواجه احمد
شریعتده ایدی اول آفتابی
اوشال سلطان بتبدور بلکه آنده
آننکدالک فرقه معلنون خدادور
بوایشلار بی شك وریب ای مسلمان
قی یردین که نقل ایتسه بوایشنی
ولی بولسه اولوغ یولدین تایارمی
آننک شأننده یالغاندور بو افعال
ولی بیلسمز اول ایغان کشینی
آلیب بارسه کشی اهل عیالین
حرام ایشنی که طاعت بیلسه انسان
برادر لار بلنکلار راه حقنی
قیامت کون قوشولسه جان ایله تن

قچان راضی بولور اویدین جیقرغه
یمان یول فرقه‌غه حاضر بولونکلار
توتارلار اوزلارین اهل طریقه
آلارننک آتی یعنی روشنیدور
اوقورلار عامیلارغه یخشی ابیات
اوزینی بولیغه سالماقغه یعنی
عیال واهلیده بولماس حمیت
حمیتلیك بولور تونکوزدین اوزکا
شریعت منکریدور آعزیغه تاش
بولوب کافر ینار اوتقه یقیلدی
آتی مؤمن ولی نفسیکا شیدا
سالورلار اورتاغه قیز وجوانی
ولی بوایش شریعت حکمیدین تاش
کتاب تنبه الضالین ایچنده
شریعت اهلی بوایلدین خجلدور
قیلورلار خواجه احمددین مونی نقل
قیلورمی هیچ موندیك بدعت بد
قالیبدور بزکا اول ایردین کتابی
جیقار مونداغ فریق آخر زمانده
آلارننک فعلی سنتدین جدا دور
اوشال قطب زماندین ایردی یالغان
اینانمانک زنهار آنداغ دیمشنی
خلاف شرع پیغمبر ایتارمی
اکرچین بولسه ایرمس صاحب‌حال
قیلب اوتکان ایکان شیطان ایشینی
کوتاروربی حمیتلیك وبالین
ایرور بول اعتقادی نامسلمان
توتونك دشمن اوشال ایغان فریقنی
قوپار هرآدمی اوزدوستی برلان

حکایت

پیمبر داریده برکور کدای
توروب ایردی قراشیب بعضی ازواج
دیدیلار ای شهنشاه قبایل
آلارغه ایدی اول سلطان ابرار
آلار بزنلدولك دیب زاری قیلدی
نه سوز پیغمبر ازواجیغه ای پاك
تعجب فتنه لیکدور بوزمانه
خرد مندی ایشت مندین نچه پند
زمانه خاتونینی یولغه سالماق
اوزولمس سالمانی بوینونکغه سالله
دمی عیشیکه بولغای آخری سرد
بالادیب سالماغیل جانك بلاغه
مسلمان آل بولسنك آلمه آلین
قویوب تنکری تعالی ننك رضاسین
اکربار آلغانتکنی یخشی حالی
خوش اول زن بیلسه بیهوده پیرنی
اکر اون یل اویونده بولمسه اون
بیلور ایر آلدیده دادك اوزینی
اکر اویسه کوزین کلفت بیلان شوی
سرین فاش ایلس کرغمده بولسون
اکر زننك موننکدیك قوبسه خشتی
ایلیکا توشسه مونداغ نازنین کل
سرای آخر تننك زادیدور اول
قرادیمه قرا خوش فعل خونی
غنیمت کورتا پیلسه خلق خوش کور
آقرزور آقلو غونی کیلسه تیلکا
یمان بولسه نعوذبالله آندین

تلار ایردی کیلب خیری خدای
غضب برله قارادی شاه معراج
بزآندین قاچما دوق کوردیب بوسائل
اکر کور بولسه اول سزلارده کوز بار
کیهرلار کوز لاریدین جاری قیلدی
آلار ایردی جمیع شبهه دین پاك
توشوبدور ایرلار احوالی یمانه
بوسوزکا بولمادوم عامل اکرچند
ایرور آسان اول اشدین جنك قیلماق
اکرچه آلمه دورر وخساری آلمه
آنی خوشلاب قبول ایتمه ازون درد
بالابرله بولورسن مبتلاغه
اکر آلسنك قبول ایتمه وبالین
نچولك تندور قیلور زن دد عاسین
دیمه خاتون دیکیل دینی کالی
سیچولك لفظی بیلان شاد ایتسه ایرنی
اونی چقمس اونی ایتورغه برکون
وکریوز تپسه قایتارماس یوزینی
توروب اویدین چیقرغه ایلس اوی
اکرتنك بولسه ایتور بولسه بولسون
آنی بیلکیل بودنیاننك بهشتی
دیکیل بوسنده دور بوسنده من قل
عنایت کلشنی ننك بادیدور اول
نکو دور نکوچه کورسه نکونی
بلادور چاتونکا ماه سخن شور
قزیل دیب آلماغیل بدخوقز ایلکا
زیاندین اوزکا هیچ کیلس یاندین

بمان خاتون شیاطین قمچی سیدور
قولنك باغلا غوچی ار غمچی سیدور

دوعالم ناری بولسه ناری کیتسون
کوزونك کورمسکه شوم دیداری کیتسون

اکر اول کیتمەسن کیت آلیب باش
کوتاریب یورمکیل تاغدین آغر تاش

حکایت

نکوذاتیغه ایدی برنکو خوی
ایرورسن بوالعجب منقاده شوی

دیدی قصدیم مننك تنکری رضاسی
یتار بو اورته‌ده ایرمد عاسی

ایکی طاعت میسر دور بر ایشده
نچوك سونمای بو یون امر ایلشده

در بیان توکل باخدا کردن وعمل نمودن

کیل ای صوفی امید ایتسنك صفادین
قریش چقمه طریق مصطفی دین

عمل قیل اتکا قیلمای عملغه
توکل ایلاغیل عز وجلغه

عمل قیلمای صفا بولماس کونکلده
آیاقسز هیچ کشی یورمادی یولده

قچان قولسز کشی بولغای شناور
شناور من دیسه هیچ قیلمه باور

سالیبدور اهل سنت راه عامه
بو یولدین چقماغیل اوزکا مقامه

دیمه توتدیم فلان بزروك ایشینی
قویه کورمه نبینك قیلمشینی

اوشال بزروککه صاحب همتیدور
رسول الله ننك خاص امتیدور

بیر قیلغا نیدین قیلغای تاش
اکر چندیکه بولسه کوز بیلان قاش

شریعت حکمیدین تاشق ریاضت
ایمس طاعت قباحتدور قباحت

عمل قیلماق اوچون کرسنك بو یولده
کراکدور شمع علم البته قولده

قرانغوده قدم قویسنك یازارسن
اکر کوز بولماسه یولدین آزارسن

ایرور چونکه عجایب پر خطر راه
قدم قویسنك آننك آستنده دورچاه

توزوك یولدیب قدم اوترو سالورسن
قدوقغه توشکاننك تویمای قالورسن

کوزونك کر بولمسه ای عقل خوش یار
عصا کش سیز قدم هیچ قویمه زنهار

اکر عالم سوزین خوب توتسه عامل
آنی عامی دیمادی مرد کامل

اودور جاهل بیلیب مرشد اوزینی
قولاقغه آلمغای عالم سوزینی

دیانت بیخیدور علم عقاید
تامورسز شاخه سو بیرمك نه فاید

بو محکم توب شجر ننك شاخ اعمال
لبامی بولدی تقوی میوه سی حال

عجب اصلی که فرعی فی السمادور
چقارور هادی علم رهنمادور

بی دون علم اکر قویسنك آنکا پای
تایب کیتسنك سننك احوالنکا وای

ایلکنکا دامن هادی علم آل
چقیب شاید یکایسن میوهٔ حال

بجبدور پرده‌کی تورغان عماغه
اوزاتور ایلکین اثمار سماغه

ضعیفی ایسه بی فقه ضروری
میسر دور آنکا طاعت سروری

اوقی بیلمسه ظاهر لفظ قرآن
نچوك تفسیرنی بلکای اول انسان

اکر مغزین آلیبدور مرد ظاهر
نچوك قالدی کو رونمای قشر ظاهر

ایرور من علم چون زرد آلوای دوست
ملذذ دور انی هم مغزی هم پوست

برادر لار بودور بوقلنی عرضی
ولی بولغا یموقیلغان ترك فرضی

ایرور فقه ضروری فرض عینی
یماندور طرفه نادا نلیغ ایشینی

بوترك اوزره بولور ترك فرایض
نچوك بولغای ولی تانکلا عرایض

اکر اول بیلمسه علم عقاید
بولور اول اکبر آثامه عاید

آننکداك تلبه کسدین ای نکوذات
ولی بله اکر کورسنك کشوفات

یموب کوزاو یقوده کورکان بیلان کس
ولی بیلس آنی مرد سخن رس

بوکور مکدین اوزین بلسه زیاده
دیکیل آطدین توشوب بولدی پیاده

بورونغی حالیدین قیلدی تنزل
توشر سرکشلی قلننك بو ینیغه غل

نی بخشی یار اوزین بیلسه کناه کار
بولور کورکان ساری قورقونچی بسیار

اکر چه بولسه کوب پنهان سجودی
کورو نماس ذره‌چه عارف وجودی

حیا وعلم حلم وجودی بولسه
رضای حق اننك مقصودی بولسه

اننك اخلاصی قللوق بولسه وبس
ریادین بولمسه کونکلنده برخس

جمیع اشلارین سالسه خداغه
قولون ثاپشورسه اول هادی رضاغه

حکایت امام شیخ بصری

امام اهل سنت شیخ بصری
امید اولدورکه جنت بولسه قصری

اننك بار ایردی برعامی مریدی
ولیکن تندایدی کشف ودیدی

مریدی کیلمادی برنچه ایام
اوزی تابتی انی اول شیخ اسلام

دیدی اول عامینی قلماق اوچون ال
منکا اسرارینك ایغل ای نکو حال

دیدی هرکهکه خفتن کیلسه قرشی
یتر من لحظه‌ده ایوان عرشی

ملایکداك بولوب عرش اچره ممتاز
خدا برلان اوزون شب ایته من راز

دیدی بارسانك اوشال منزلکه چو نباد
بو مسکین آتینی هم ایلاغیل یاد

بنه بچه که اول منزلکه یتی   حسن اتین تلیکا چاری ایتی
بوزلغان کوردی عرش دلکشاین   نجاست خانه‌ئیده کوردی جاین
یقین بیلدی مونی شیطان قیلب کید   قیلور ایرکان مونی هر بچه‌سی صید
انابت قیلدی باریب قیته باشدین   میسر ایتدی علم آتلیغ قویاشدین
بوزار باطلنی توز عالمنی آتی   فکیف اول یرده حاضر بولسه ذاتی
اریغ علم عمل دور رهبری حال   بوایکی بال ایلان اوچقان اوچر بال
اکرچه بولسه علمنك ای سبك سیر   بیلور بالینك و بالینك بعضسین تیر
اکر بیلسنك نکو افعال بددین   نعوذ بالله آنداغ معتقد دین

در بیان کار فرمودن عقل و کیفیت آن

کیل ای عاقل بو یورسنك عقلنك ایشکه   اوزونکدین کیتمکیل دانا دیمشکا
اکر بالاجقیب کیتسنك اوزنکدین   یقیلغایسن تایب یرکا بوزونکدین
اوزین بالاتوتوب کبر ابلهدین   نه چابکلار یقلدیلار آیاقدین
اکر چندیکه بولسنك قطب ابرار   دیکیل نی دانشم نی دانشم بار
نهال محنتنك برسون دیسنك بر   رضای حق اوچون علم ایت میسر
اکر باغینکده بولسه کل ریاسی   قچان بولغای چراغینکنی ضیاسی
اکرحالی ریادین خالی ایرمس   حقیقت اول کشینی حالی ایرمس
اوقور بولسنك اوق اوزنفسنك کوزینه   قراچین کوزیله مصحف یوزینه
محقق عالم اولدور عادل اولسه   نه کوب جادل یوکورتوب جادل اولسه
جدلدین قالکه قیل اوستیده دورقال   بقیت سنك یایقیل سنکدور زبون حال
وجودونك عقبه‌سی ایرمس آلاشه   تل آشه کیلکان اولتورمس تلاشه
بوسوزدیندور غرض تنکری رضاسی   نه اول علمیکه بولغای خلق ازاسی
یانیب کیلکانده محنت شمعی ای یار   یانیب توتمه هوا بادیغه زینهار
زمانه خلق اکثر طالب قدر   بولای دیب صدر مجلس قان قیلور صدر
او قوبدور سن اکرخالص معانی   یورانك قانی بیلان آثاری قانی
اکر قیلدینك میسر علم ایشیدین   آیاغنك باسمه ایکری کور کشیدین
بلیب اوز دشمننك قیلنك آنکا حرب   کوروب اوتقه اوزین سالمق نچوك ضرب
موافق علمیکه قیلسه ایشینی   دیکیل ارباب علم آنداغ کشینی
تورع شرطیده ای مرد کاری   کراکدور البته قاری وقاری

در بیان حکایت بدبختی

بتیدور جامع مشکواة ایچنده   نبیدین سوردی برسور غوچی بنده
یمانلار نینك یمانی قایسی انسان   جوابین بیرمدی آنکا اوشال آن
اوچ ایغان سونك جوابین بیردی آنی   یمان عالم یمانلار نینك یمانی
ینه ایدی اوشال همراز محبوب   که خوبلارنینك خوبی هم عالم خوب
دیدی پیغمبری عالمغه هادی   ایروور دوزخده برشدتلی وادی
جهنم کونده تورت یوز قتله آندین   پناه استار خدای ذوالمنندین
اوشال وادینی حب الحزن آتادی   ریالیك قاریلار جای او وادی
خداوندا ایراغ ایتکیل ریادین   آیرمه صدق واخلاص ضیادین

در بیان تکبر عالمان و کیفت آن

کیل ای زاهد قولونکدین بیرمه طاعت   زیاد ایت طاعتنك ساعت بساعت
اویاتلیغ پیشه قیل خوف ایت طمعدین   ریاضت ایله تقوی ورعدین
فراغت بیله هیچ عاشق یتارمی   کشی راحت بیلان عاشق ایتارمی
اکرقل خواجه سین جو بنده بولسه   یاترمی یولده عاشق بنده بولسه
یکیل کم کیچه تورماغدین یسنك غم   بولور ایش کم اکر کوب توشسه ایشکم
ایکه عهد ایتسه فاطلبنی تجدنی   قویارمی اوزکالار بول جهد و جدنی
اریغ جسمنك اکر بولسون دیسنك ساغ   سناچ آغزین سن آچ البته کمراغ
ریاضت میوه سیدور مثل ینکاغ   اکرچه ظاهری شیخ باطنی یاغ
معیشت اولی نرم آخری قهر   یلاننك تاشیدور یومشق ایچی زهر
بیلنکنی باغلا غیل خدمتکا چون نی   شکر تولدورسه شاید قلبنکا جی
ریاضت خاکیکه هر کیچه اورباش   یورانك قان ایلسه لعل آته نور تاش
بیلور عاقل بودونی سجن بدبوی   بلنداوی استه سنك نفسنك کوزین اوی
توشب قالین یاییب بدعت جالین   قویو بسن باشنکا بالین و بالین
تیله نفسنك تیله طاعتکه کم کم   مکر بولغای ایکیلس کر دنك خم
کوزونکدین ایله غفلت اویقوسین دور   ولیکن بولماغیل طاعتکه مغرور
اکرچه بولسنك اهل علم زهاد   تکبر قیلماغیل اصلینکنی قیل یاد
تکبر ایلاماغ شیطان فعالی   یغی وزار یدور آدمنی حالی

ریاضت برله هم آچسنك كوزونكنی
عزاز یلدیك اولوغ توتمه اوزونكنی

اكر برنك یوزیكا ایلاسنك درس
تكبر بولماغیل بولغیل خدا ترس

سنی كركان یولونك طرفه اوزاغدور
اراده سانی یوق بند وتوزاغدور

عجب یولدور اراده كوب خطر بار
كشی بیلماس چبین یتكا یمو شنقار

كشی بیلماس بوعمان آستیده فاش
جواهر پاره قیمتدور می یاتاش

اكر چندیكه كوهر پاره دور سن
یقین بیل بنده سن بیچاره دور سن

همیشه بنده دیندور زاری قیلمق
نه حددور باشینی یوقاری قیلمق

تواضعلیك بولوب توتقیل اوزونك كم
شجر كم میوه لیك بولسه بولور خم

تیراك اولكم كوتاردی یوقاری باش
ثمر سز بولدی كور دنكموآنی فاش

كشیكم خاك رهدور بی ریادور
یقین بیلكیل كه كوزكا توتیادور

كیتر دمده تولایدین پست اوتركون
صبا چقسه بولور عالمدین اوستون

نه بولغای قطره دك توتسنك اوزونك كم
كهر بولسنك تاقیلسنك تاج مردم

اكر فیض استه سنك قیله تكبر
بیوككا آقماغای بحر اولسه هم پر

اكر توتسنك طریق مصطفی نی
یمان كو بدور تكبر كو بدور آنی

آغر توتی اوزینی سنك خاره
طلب بازار یده كرماس شماره

بچیك بیلدی اوزینی حالنی در
بهاسیدور خریدار آلدیده پر

ایكرمش جزب عشق بشكسته كس نی
یغار كردابه اكثر خارو خس نی

اكر نفسنك همیشه توتماسنك كم
درست اخلاص برلان بولمغای هم

حكایت عزیز كامل

عزیزی كاملنی جاهل خام
قبیحه لفظی برلان بردی دشنام

توتوب سقالنی اول مرد خوشخوی
دیر ایردی اوز تنیكا ای خنك روی

سنك رسو القنكنی ایرته وكیچ
اوزوم ایغانغه باور قیلما دینك هیچ

بومؤمندین ایشتب كیلتور انصاف
نكولار اهلی من دیب اورمغیل لاف

انا انصاف انا خلق ای برادر
اوزونكنی عیبنكا سن یاپمه چادر

اكر سن قیلسنك نفسنك شكستی
یتار سقالینكا هر كونده دستی

حكایت در بیان كعبه وطریق آن

كیل ای عاشق كونكلنی ایلاغیل پیر
طریق كعبهٔ مقصودینكا كیر

(نچوك)

نچوك بولغای دیبان اندیشه قیله
توكل ایله اوزكا پیشه قیله

توكل بنده نك یولداشی بولسه
عجب ایرماس قراتاش آشی بولسه

اكر همت كشینك یاری بولسه
عجب یوق جزره لارباز اری بولسه

یتر آخر توكل ایلاكان قل
توكل قیل توكل قیل توكل

ایرور بر اختیار جزوی سندین
طلب قیلغانكا تیكورماك آندین

اكر توتسه خداقل خاطرین پاس
چقر هر كوشهٔ دین خضر والیاس

اكر تیكورسه مولی قل اشینی
قیلور مشفق كورونكان هر كشینی

اكر لطف ایلسه بستان بولور چول
آلاو اورتاسیده پیدا بولور یول

اوترده اژدر آغزین سورسه پاینك
زیان ایتماس امان ایتسه خدانك

ایكه قم دیدی بول قدین قوپوب چست
نحیت قم قیدین قیل اوزونك شست

بو زوغ برده یانب بولمس اشنك به
مكانا طیباً فاذهب بهو نه

اكرچه بولسه سنده اهل فرزند
یراتیبدور آلارنی هم خداوند

اوزی قیلدی آلارنی جسم ایله جان
بیرور البته جان بیركان خدا نان

عزیز جان چقمسه قالبلاریدین
كیمیمس نعمت حق لبلاریدین

سناغلیغ عمر دین تاجان توكانمس
یقین بیلكیل آغز دین نان توكانمس

اكردریا توبینده بولسه جانینك
بهانه برله تیكوركای خدانك

غرض هرقیده ای فرزند آدم
سناغلیغ روزی هركز بولمغای كم

كشینك بولسه موندان اعتقادی
آنكا بوستان ایرور هرقیسی وادی

وجودینك خار خاشاكی قالیندور
یالین سنك هم هوا اوچس یالیندور

منب همت براقین چق قالیندین
یالین محكم توتوب ساچرآت یالیندین

بتیبدور سال عمرونك ای تبه حال
توكل سالی مقصد بحر ینه سال

كریب بحره ینه ای نفس ظالم
دیمه سالم دنك تیكایمو سالم

یتر یتماسلیكنكدور حكم ربده
ایرانلار شرطیدور اولماق طلبده

توكلنی قیلیب ای آمیزاد
یوكوركیل كعبهٔ مقصدغه چون باد

كریب یولغه كوروب اعلام آثار
اوزون بردیب كان بر بولمه زنهار

بو بارمقده اكر بارمق سالور شیر
قچان قیتار توكل ایلاغان ایر

خطر دین اهل همت خیره بولمس
اكر ایل تیره توتسه تیره بولماس

توكلدین كشی كم آلسه بهره
قچان زهره اورار غرق اولسه زهره

یمه روزی غمین هیچ برده ای یار
كم اسرار نك بیلور اول بخشی اسرار

خداغه قیلسه هر کم خوب توکل	نه یرده بولسه ضایع بولماس اول قل

حکایت عبد الله بن مبارك

مبارك اوغلی بر کون آزغشیب راه	عجایب سوساغانده کوردی بر چاه
یکوردی کونکایده تابولدی مطلوب	اکرد لوورسن بولسه ایدی خوب
اوشال دمده بر آهو کیلدی سوساب	تاشب جقدی قدوقنی آغزیغه آب
اول آچکان سونك اوشاشه باردی ح هکا	یتسار یمده اول سوتوشدی تهکا
دیدی یارب بوروز سن آهوکه آب	منکا بر ماسسن ای سلطان وهاب
نداکلدی اوشال وجه حسن غه	تلینك باردی سننك دلوور سن غه
اوشال آهوکه کوردنك چقتی برکا	توکل قیلادی بز دین دیکرکا
ایشتوب بول ندانی بولدی بیهوش	ای چیدین قلزم ذوق ایلدی چوش
محبت جامی هول قیلدی تماغین	ترکلیکده اونوتدی سوساماغین
ایدی اول دمده ابرهم اتقیاده	یوز آنچه همتی اولدی زیاده
منی مسکین توکل بابیده داغ	توشبدور همتم کوندین زبونراغ
همیشه نفس زشتم مبتلاسی	منکدیك بار موهیچ مؤمن بالاسی
الهی بحر همتدین قیلیب سیر	منی خنثی کا ایرلر نشهٔ سین بیر
ایرور من عقل هم ادراکی یوق قل	نه تمکین بارنه همت نه توکل
کاه باندیم کیله قیلمام کشیدین	کورارمن بارچه اوزنفسم اشیدین
بولوب من غرق بحر اضطرابه	خراب اولمش توشوب نفسی خرابه
ایرور کونکلومده چوق راز نهانی	یوزیم یوقدور توروب ایتورغه آنی
اوزونك سن عالم السر الخفیات	معیندور سنکا مجموع نیات
اکر قیتر مسنك رایم ورادین	قتولماسمن مونکدیك ماجرادین
اکرچه سانی یوق بوقل کناهی	کرفتار غضب قیلمه الهی

در بیان ورع وتقوی واز حرام شبهه پرهیز نمودن

کیل ای درویش اکر درویش آتاندونك	طریقت اهلینك اندیش آتاندونك
اکر آتنك خلاف بنده لیکدور	قیامت کون نچوك شرمنده لیکدور
قروغ آت برله اوتکان حیف اوقات	او یاتلیغ بوله مغرور قوروغ آت
قروغ یورمه قورغ دست اجلده	سالور ناکاه کمان ایتمس محلده

اوزونکدین کیتمه اخلاص عوامه	سیونمه نامه کیلمای بخشی نامه
کشی روده کریب کر بوزسه روده	قچان واصل بولور ذره شهوده
سوانی نفی ایکانکنی ایلاب اثبات	توکل بحرینه بات ای کونکل بات
نه بولغای کرسه قولغه در مقصود	وکرنه سوده بورکاندین نچوك سود
کونکل حق فیضیکا بولسون دیسنك چالك	که اول مرتبه حلقنکسنی قیل پاك
یمه ذره حرام آغشته ناندین	بولور چاهی نجس بر قطره قاندین
اکر آش منهی بولسه کوز یوموب آش	وکر نه تنکلاقر تنکدین چقر تاش
ایرور خردلچه منهی زهر قاتل	قیلور بر قطره می خم سونی باطل
حرام آز بولسه کو بدور یمه آنی	سمانی بولسه هم بیلکیل سم آنی
بتکلیك شرعده ای لا بس دلق	فرایدین اعظمیدور پاکی حلق
فی طاعتکه اول مرضای ربدور	یقین بیل قوت لقمه سببدور
کفایه شعبیده هم بو بتیلدی	رسول الله سوزیدین نقل ایتلدی
اریغسز لقمه برله قیلسه طاعت	قبول ایرمس اوشال قیلغان عبادت
خدانك منعینی نفس استه کانده	اکر بر ذره سین ترك اتسه بنده
عبادتلرکه بولغای انس وجندین	بو ایغان بنده لیك افضلدور آندین
اکر ترك اتسه ذره شبهه هر یار	دیدی یوز حجدین آرتوق ای نکوکار
رسالهٔ ابو اللیث ایچره مذکور	نبیدین قیلدی نقل اول معدن نور
لباسنده حرام آغشته بولسه	اوشال آغشته سی بررشته بولسه
اوشال تون برله اوتکارکان نمازی	قبول ایرمس دیدی اول بحر رازی
صیام ایله اکرچه اوتسه کونلار	قیام ایله یکورسنك بارچه تونلار
ریاضت برله اوتکرسنك بهر کیف	اریغ بولماسه لقمنك محنتنك حیف
مناهی رنکیدین آشنك بو یاغلیغ	بو یاغلیغ آش ایله حیف او یاغلیغ
فرایض اعظمین قیلغن کشی ترك	محبت بوینی قیدین قیلور درك
آتینك چقدی عبادت اهل خلقه	ایکر دنك حلقه شبهه سالمه خلقه
کونولسون تن دیسنك زهد ایله پیشه	آچلسون آچ دیسنك پاك آچ همیشه
اکر اغزینکنده دور بال وبالی	دیکیل اولدور حمیم ای مرد حالی
اکر منهی ایمسی بولسه بعیدینك	بولور کوب وعده لیك عیدینك وعیدینك
اکر قیلسه کشی لیمه ولیمه	کرفتار اولماغیل رنج الیمه
طعامی کم اکر آنده خطر دور	یقین بیل لجهٔ اوتدین بتر دور

اکر بولسه حرام اول لقمهٔ شوم / آنی نعمت دیمادی زهر زقوم
نه دورز قوم ایرور تعذیب سختی / جحیم آستنده بت کان بر درختی
جمیع زهر هرکز بولماس آنداغ / یکاننك قارنی قینارمش قرانداغ
ای چیننك باری پاره پاره بولغای / علاجین بیلکای بیچاره بولغای
آلهی کونکلومزنی پکمان ایت / اوشال شرمنده لیکلاردین امان ایت

حکایت احمد بن حنبل

ایشتکیل احمد حنبلغه بر یوم / دیدی بر بیوه‌زن ای هادی قوم
چراغم یوقدوراصلا ای اولوغ برخ / اوکورور ایردیم آننك باریده چرخ
فروکتدی جهان ایوانیدین ماه / خلیفه اوتدی مشعل برله ناکاه
آننك روشانلغینده چست چالاك / اوکردیم برایکی دم چرخیم ای پاك
منکا اول رشتم ای قطب زمانه / جواب ایغل حلال اولغایمو یا نه
امام ایدی بو غفلت عالمینده / نچوك زنسن مونکداك دین غمنده
ضعیفه ایدی ای مقبول و افی / منینك همزادیم ایردی بشر حافی
ایشتی بشرآتین کوزدین توکوب آب / دیدی سیرکار وایوق ای درناب
آنکداك مرهننك توبراغی ای مه / بزنکدیك یوزمنك ایرکاك قاییدین به
دریغا ایر آتین بولغاب یورو بیز / عمامه برعبث چولغاب تورو بیز
لچك آرتوق بزنك دستاریمزدین / ایرانلار عار ایتر کردار بیمزدین
هوس بازاریده ای میل کوب نفس / بیمك برله قیلبسن کردننك غبس
سنکا سود ایلس بوجسم ورمنك / قیلوب شرمنك برار کیلسمی شرمنك
بولوب شرمنده‌لیك دریاسیغه غرق / یمان و یخشینی فرق ایتمکان فرق

در بیان شرین زبانی واجتناب از بدگفتاری

کیل ای عابد اوزونکنی ایلغیل خاك / حرام وشبهه دین حلقنکنی قیل پاك
آچوق قوللق کشاده یوزلی بولغیل / مروتلیك ملایم سوزلی بولغیل
بوخصلتلار موافق بولسه سنده / امید اولدور خدایم دیسه بنده
مسلمان اوغلیده بولسه سچوك تیل / آلیب کیلسه بولور برقیل بیله فیل
سچوك لفظی بیلان موری خردمند / سالور زور اژدهاننك آغزیغه بند
سچوك تیل بولسه قیسی محترمغه / سالور کوکدا اکینی زیر قدمغه

ملایم تیل بیلان بی حرب و بی ضرب / براونی کیلتورور لارشر قدین غرب
بوایرلار آلماین برایکنه قولغه / سالور لارنچه کر اهلرنی یولغه
سچوك تیلدور عجب کنج معظم / عطاقیلغان بیلان هیچ بولماغای کم
دیمه حرفی که بولسه بی معانی / اکر تیل زهرلیك بولسه تیل آنی
کلید کنج معنی کم زباندور / آنکا برنقطه کوب بولسه زیاندور
قیلور قتیغ تکلم اوننك اشنك چب / سوزینك تیك لب کونکل بوزغو نچه تیك لب
اکر سوزجانه پیدا قیلماسه سوز / آنی سوزدیمه کیل ای مجلس افروز
اکر سورساننك اولوغلارنی اشینی / نبات ایت تیل نه بات آغریت کشینی
سوق ایغونچه ای خلق زمانه / زبانه خوفیدین مهر ایت زبانه
چونعمان مهریده بول ایردی مکتوب / قل الخیر ولا فاسکت ایی خوب
سوق سوزدین بولور ایمان قرانغو / ضرردین اوزکا یوقتور نفعی بارمو
بوهرجای تلینکنی ساقله زنهار / کشی تیل نی یمانیدین بولور خار
یمان تیل کاهی سارغاتور یوزونکنی / تو بن باشنکنی تیلورتور کوزونکنی
یمان تیل ایکی عالمده ضرردور / کهی عصیان کهی خوف خطردور
یمان تیل شوملوغی که جانغه اورغای / کهی جاندین اوتوب ایمانغه اورغای
مسلمان اوغلیغه یخشی قلیق قیل / تلینکنی خوش چراینکنی یلیق قیل
آغزدین ساچ برینده در معنی / اکر بولمسه خاموش ایله یعنی
اکر بولسه سنده سوزکا یتمك / نه دولتدور سکوت ایتمك ایشتمك
ایشت اماقی سوز بولسه بهراق / قولاغنکا آنی حلقه قیلیب تاق
قولاق سالله ولی بی معنی سوزکا / ایشتسنك قوب اویردین اوزکا یرکا
قولاق کوزدین قولونکدین پالارنکدین / سورار تانکلا تمام اعضالار ینکدین
ایشتسنك نفعی یوق سوزای نکوذات / آنی هم کوشه آله کوشه چق بات
کشی سچیق سوزایسه سن چیق آندین / یماندین قاچ یماندین قاچ یماندین

حکایت لقمان بفرزند

نصیحت قیلدی فرزندیغه لقمان / سنکا جاهل کشی بحث ایتسه ای جان
جواب ایغیل انکا شرین و یومشاغ / مکر بولغای جهالت خمریدین ساغ
اکر نفع ایتمسه قیلمه اعاده / بولور ایغن ساری جهلی زیاده
آنکا سود ایتمسه ایماغ صوابی / سکوت ایتمکدور آندین سوننك جوابی

در بیان خیرمؤمن بر مؤمن

کیل ای مؤمن همیشه خوش عنان بول
مسلمان بولسه هرکم مهربان بول
آچلغایسن آنی کورکانده کلداك
تواضع ایله خذ متکار قلداك
سریغ یاغ دیك آنکا بولغیل ملایم
سچوکلوکنی عسلداك ایله دایم
توت اول دوستنکنی سوت اوستنده قیماق
عزیز جانتکچه کورکیل بلکه بهراق
خدانك بویروغیدین تایسه ناکاه
برادرلیك اوشالدور قیلسنك آکاه
برادر جسمنکا جاندك بوکورسنك
تلطف برله اول یولدین اوکورسنك
اکر چندیکه قیلسنك مهربانلیغ
سننك ایغان سوزونك بیلسه یمانلیغ
تلنك زخمی بیلان قیلغیل جراحت
اویالب شاید ایتکای استباعت
اکر تیل زخمی آنکا قیلسه کار
قولونکدین کلسه هم ضرب ایله ناچار
بولارننك بارچه سیدور مهربانلیغ
ترحدور آنکا ایرمس یمانلیغ
بوسعی ایتکان بیلان هیچ بولمسه توز
کورارده آشنالیغ رشته سین اوز
ولی یاطنده شاغل بول دعاغه
آننك احوالنی سالغیل خداغه
کشیکم بولسه مؤمنلیغده موصوف
ایرور واجب اوقلغه امر معروف
کوزی یوق مؤمنی بارور ایدی راه
نظر قیلدینك آننك آلدیده دورچاه
خبردار ایتمسنك اولدور خیانت
قی انصاف ایرور قیسی دیانت
فغان و داد اوشال بینا قولندین
اکر قیتارمسه دوزخ یولندین
کشی یابسه قدوق آغزیغه چادر
نچون دیرسن آنکدا کنی برادر
ولیکین امر معروف ایلاکان مرد
اوزی بولغای عملیغ صاحب درد
اکر آمر ایمس راسخ ایشیکا
قچان تأثیر ایتر اوزکا کشیکا
زنکداك شرم یوق انصاف یوق جسم
باشنده مغز معنی یوق فروغ اسم
ایشمزدور ریا و حیله تدویر
قیلور ایغان سوزیمز کمکا تأثیر

در بیان پوشیدن چشم ازحرام

کیل ای مؤمن اکر ترسنده بولسنك
کوزونکنی ساقلاغیل هرقنده بولسنك
قوی بولسون همیشه نقطهٔ چشم
مبادا بولغای بالاتوشوب خشم
نظر قیلغونچه برای نفس معیوب
توشب کوزنقطه سی کوربولغانی خوب
سعادتلیك نظر بولسه قدمده
تجاوز ایلاغاچ بولسه ندمده
اکر قان چشمه بولسه چشمه ایمه
خطرلیك یرکاتوشکاندین ایروربه

نه خوشدور دیده ترسنده بولسه
وکرنه کامه سندین کنده بولسه
خطردین یوم کوزنك اوغلان خیفه
نچوککم یومدی قورقوب بوحنیفه
یوراکم صاف ایرور دیب اورمغیل لاف
آلارچه بولغایسن کیلتور انصاف
قرارینك قویمسنك ایلتب قرارینك
آلور شیطان زمام اختیارینك
بقاسز معصیتلارکا بقاسز
نچوك اوزجا نکزغه اوت یقاسز
بناکاه توشسه نامحرمکه کوزکا
ایکنچی باقاغیل زنهار او یوزکا
ایکنچی جونکه شهوتدین خطردور
نهایه کم کتاب معتبردور
دیدی کم باقسه نامحرم یوزیکا
قویارلار تانکلاقورغاشین کوزیکا
بتیبدور شرعده اول صاحب بذل
کشی کم قیلسه نامحرم بیلان هزل
آننك هر سوزیکا ای خردمند
بولور دوزخده تامنك یلغاچه بند
اکر اول التزام ایتسه حرامه
بنه اول نسخه ده تارتیلدی خامه
قیامت کونکه دادکیر ایترلار
آنی شیطان بیله زنجیر ایترلار
لعین شیطانکه بولغای دشمن شیخ
آننك برله بولور مدخول دوزخ
خلاصه وخزانه شرح اوراد
بتیبدور بلکه جندین نسخه ده یاد
جوان خاتونکه نامحرم ایشدور
سلام ایتمك آنکامانع دیمشدور
بریب بولمس جواب ایتسه سلامی
ایرور عورت آنی صوتی کلامی
جوان خاتونکه عورت بولسه آواز
قباحتدور کشی کم بولسه دمساز
غرض ای آدمی ساقلا اوزونکنی
که نامحرم ساری سالمه کوزونکنی
که نامحرم ساری باقغونچه بی قیل
به اولکم کوزلارینکا تارتسه لارمیل
بودنیامیلی اوتکای بزمانده
قیامت میلیدین توتغای امانده
قیامت کون عجب شدتلی کوندور
کنهکار آدم اوغلی سرنکوندور
قیزارکوب فرق سراسیغده چون تاس
بولور سرکشته لر پروانه دك ناس
تیکر اوتداك اباغ آستیده توفراغ
بولور بونکداك زمین اوستیده کی تاغ
بولور کوب خلق اوزینك حالدین سیر
بوغمدین تاکه کودکلار بولورپیر
یاشورمغ بولسه قیسی روسیه لیك
ایلیك سوزلاب اباغ بیرکای کواهلیك
تمام اعضالاری دعوی قیلورلار
خلایق آلدیده رسوا قیلورلار
اوکون دعویسینی هیچ دفعی بولماس
پشیمان بولغای امانفعی بولماس
آنکداك واقعه لاردین بوروزاغ
اوزونکنی ایله غفلت خریدین ساغ
پشیمان بولسنك اول قیلمشلار نکدین
دل وجان برله یانسنك ایشلار یکدین

نی بولغای کم قبول ایتسه خدایم
قیامت شدتین قیلسه ملایم

قی قلنی خدایم قیلسه ممنون
بولور یول باشچیسی پیغمبر اول کون

باشنده سایه بولغای عرش اعظم
فرشته لار کونکول بیر کای دمادم

عنایت نامه سین قولغه آلورلار
اوکوننک اوتکانین تویمای قالورلار

آلهی برچه مخلصلار بیلان یاد
بو قلنی ایلغیل اول کوندین آزاد

حکایت شیخ بسطام

قریغن پله سنده شیخ بسطام
اوزیدین ساعتی کتی براخشام

اوزیکا کیلدی ایرسه ایدی اصحاب
نغو بولدونك مونکدك ای در ناب

دیدی بالغ بولور حالتده برراه
کوزیمکا برجیله توشتی ناکاه

یانیب باری دیکر سالدیم نکاهم
چیقب ایردی ایسمدین اول کناهم

ایسمکا توشتی حالا اول نظاره
یوراکم بولدی قور قوب پاره پاره

مبارك آغزیدین کوب تامدی قانی
اوشال خوف ایله آخر چقتی جانی

مونکدیك یغلاسه آنداغ نکورای
بزنکدیك روسیه نك حالیکا وای

همیشه ذوقیمز عیش وکولوشکا
یتوشمس ایرته قیلغان توبه توشکا

اوتار دنیا اشین توتدوق مقدم
کناه اینوقسی کوب قور قیچمز کم

خداوندا اوزونکسن عالم غیب
منی مسکینده دور هیچ سانی یوق عیب

کناهی بی نهایت بنده دورمن
بوکوب شرمنده چون شرمنده دورمن

عبث برله قولومدین کتی وقتیم
عمل مهرین یاشوردی ابر مقتیم

جریمم بی عدد بولسه اکرچند
حجاب مغفرت یاب ای خداوند

یووب رحمت بیلان وجهیم قراسین
نصیب ایت بارچه نعمتلار سزاسین

در بیان فکر واندیشه

کیل ای آزاده واقف بول کونکلغه
کونکول یول باشچید ورقر بتلی یولغه

تفکرننك قوشین هیچ قیلمه غافل
پلغده بولماغای تابیضهٔ دل

تفکر مرغی دایم بولسه دمساز
امید اولدورکه آندین اوچسه شهباز

آنکداك باز ایله چون ایلسنك قید
کونکل قوشلاری نی قیلسه بولور صید

کونکول هرکاه صلاحیتده بولسه
تابار بنده قی نیتده بولسه

همه اعضا رعیتدور کونکول شاه
امانلغ بولغوچی شاه عدلیدین راه

اکر سلطان اوزی قیلسه یمانلیغ
قچان بولغای رعیتده امانلیغ

کونکل جوش ایتمسه کوز بولمغای نم
چقارمی سو قوروغغه تاشمسه یم

ایشتکانسن آنی دلدور نظرکاه
نظرکاهدور کونکل بر بولسه هرکاه

بوکورسه اول کونکلکم هرطرفکا
قچان لایق بولور مونداغ شرفکا

کونکول درسنی دیرلار خوش سبقدور
تمامی معرفتده علم حقدور

کونکل درسین سؤال ایتدیم برایردین
تلطفدین دیدی سورمه بو سردین

بیله آلمانك بو شربت تاتماغونچه
اوزونکنی یخشیلارغه قاتماغونچه

اکر آنی اونوتسه بنده آنی
تریك ایرمس اکرچه بولسه جانی

کونکول برجنده غلفت علتی پر
دوام اولدور دوام اتسام تذکر

اوشال دمنی ندم دیر اهلی معنی
آغزدین چقسه غلفت برله یعنی

کونکول آنده همیشه قل همیشه
قچان بولغای مونکداك یخشی پیشه

در بیان حارص وطالب بودن در عشق حق

کیل ای صادق حریص عشق حق بول
کونکول یارانی برله هم سبق بول

اکر کیزسنك طریق معرفتنی
میسر ایلاسنك تورلیك صفتنی

مقامات حقیقت ایلادونك طی
کونکلده بولمسه جز خلت حی

بوروغیدین زیاده در طلب بول
اکر دریالار آچسنك خشك لب بول

بو یولننك جونکه هیچ پایانی یوقدور
اکر یتدیم دیسنك امکانی یوقدور

دیکیل هر لحظه اللهم زدنی
دیدی حق چونکه فاطلبنی تجدنی

طلب امرین ایشتسه بنده ربدین
اوزین بلکان قچان قالغای طلبدین

نبیدین یوق کشینی قربی بالا
آنی دیدی حبیبم حق تعالی

آنکاهم ایدی حق قل رب زدنی
قویار مو اوز کالار بو جهد وجدنی

سیچوك جان شربتی تا بولسه لبده
کر اککم بندهسی بولسه طلبده

بیلنکسنی قوتی بارده آلیب یل
کونکل یاغین سوغار او تمای توروب سیل

یتر یول یورکالی حالاکه حالینك
یوری کوربرکونی کیتکای مجالینك

بوزورکا قالمسه وقتیده درمان
ایمکلا قالماسون تا ایچده ارمان

ایمکلار قوتی هم کیتسه قولدین
اوزونکنی سودره هرکز قالما یولدین

یتوشمس سودره لورکاهم مجالنك
کوزونك تك یولغه تاینکونچه حالنك

کوزونك هم بولمسه بولسون کونکلده
بو مطلب برله جان چقسه بو یولده

اکر مونداغ طلبده چقسه جاننك
اولانسه باقی ایوکا جسم وجاننك

امید اولدور خدایم دیسه بنده
تیلاکان مقصدنکنی بیرسه آنده

در بیان حکایت دنیای مکاره

کیل ای خلق اولومنی یادین ایتکیل
کیتر منزلنك استعد ادین ایتکیل

لبین ترمای توروب مرقدلین خلق
قوپار سنمو تفکر بابی غلق

یغیب همه وهیمه قلیمای آنده
یاتیبسن اوستیده غفلتلی بنده

اولومنك اوقی تورغاندور سو یاتیب
او یاتیب اورتامای قاچقیل او یاتیب

او یاتمسدین بورون اورتنسنك ای قل
مبادا بولغای کل ایشلار ینك کل

بورونغه بادتیکماسدین بوروزاغ
اوزینکنی قیل هوس سکراندین ساغ

یابوشماسدین بورون سونکا کنکاپوست
اولوم برله اوزنکنی ایلاغیل دوست

یقین بیل کمی کوبراغ ایلسنك یاد
بولور دوستینك سنك ای آدمی زاد

بیلور هر آدم اوغلی بولسه او یغاغ
وطننك اصلیسیدور بزکا تو فراغ

یقین بیل کیل جهان پر خطرکا
کیلو بیرنچه کون سودا ایترکا

یتو شکاج اوشبو شهر معترفکا
تاربلدی کار وانی هر طرفکا

اوزین بیلکانلری کم یولغه آلدی
حیلسز نقد عمرین قولغه آلدی

اوروب بخشی دیکانلر اوزره باشین
میسر قیلدیلار طاعت قماشین

قیلیب سود اوربنی چابك وچست
سفر رختنی باغلاب قیلدیلار رست

قچان یولك قوی دیسه طیار ایرورزاد
کرارلار یوللاریغه خرم وشاد

ولیکین کاروان دین بعضی انسان
کوروب بول فانی ایونی باغ خندان

کوروب بخشی آنی نقش ونکارین
اونوتقایلار اوشال کیلکان دیارین

قلاق سالغای تغنی ونواغه
کونکل برکای هوس برله هواغه

عجب مکاره دور دنیای فانی
منك الوان جلوه برلان تارتار آنی

اوشال مکاره کم سال سه قو یونغه
سیونکاندین کرار شیطان اویونغه

کرار انسان آننك یالغان سوزیکا
یوکورتور سرمهٔ غفلت کوزیکا

کهی او یغانیب او ینی ایلسه یاد
تلطف برله دیر ای آدمی زاد

آشوقه برکونی سودا قیلورسن
بوکون کر بولمسه تانکلا قیلورسین

بو آل ایله اوشال مکاره دین
ادا قیلغای جمیع نقد عمرین

اداقیلغاج بساط عمرینی پاك
بورور رخصت قاشیدین چست وچالاك

اورارسلی که دیر کیتکیل بویردین
دیکای بیز ارابرورمن سندك ایردین

(اور)

نظر قیلماس فغان وناله سیغه
اورور رشته آننك دنباله سیغه

امیر کاروان اولدمده یتکای
آنکا اصل وطننك حکمین ایتکای

قو یولمای ایرکیکه سودراب یقادین
چقارورلار جهان بی بقادین

فغان ایلر کیترنی بیلکانم یوق
کیترکه توشه پیدا قیلغانم یوق

فغان سود ایلس اما اوکسکه
قچان مهلت قو یارلار بر نفسکه

کین بولماس دیسه قالماس مجالی
کیتر اصل وطنکا دست خالی

بودور ای آدم اوغلی حسب وحالنك
باشنکدین اوتکان آنچه ماه وسالنك

قولاقغه تیقمه غفلت لته سنی
یمه شیطان ملعون شته سینی

سیو نمه کرسنی دنیا سیو بدور
سیو بمن دیب کوزنککا قم قیو بدور

کیمه کورساتی بول فانی وفانی
ازلدین دشمن جان بیلکیل آنی

در بیان فانی شدن عمر

کیل ای مؤمن یقین بیلدینك کیترنی
حساب عمر بی سامان ایترنی

اوتر دنیا اوچون بولما کرفتار
اولو مسه یغماغیل مانند کفتار

اکر دنیاغه حرصنك بولسه فیجسن
نجاست یغماغنده کالحج سن

ایسز عمرینك نجس یغماغ رهنده
قالورسن برکونی آخر تهنده

اورامچی دیك همیشه تار ایترسن
قناعتسز لغنك اظهار ایترسن

قیلورسن رشتهٔ جانك بیلان قید
مکسداك موردك قیلق اوچون صید

سپورسه صاحب خانه بیکبار
اورامچی هم کیتر هم صید هم تار

قالبسن تنکه دیب احوال تنککه
مشتتلار باشنکده رنکه رنکه

یوکورمه جیفه کوب قیلمقغه یل آی
بولای دیب بای بساطنك برمکیل بای

یقین بلکیل مونی ای صاحب حال
حریص ایرمس زیاد ایتکان بیلان مال

حریص اولدور اکر دنیای فانی
یغی دیسه محبت برله آنی

اکر بولسه کشیده مال سهلی
کونکول برسه ایرور دنیانی اهلی

بساطنده برار یه قرصی بولسه
آنی دون اهلی بیل کر حرصی بولسه

کشیننك کونکلیده بول فانی بولسه
ایرور دنیا ایلی بردانی بولسه

اکر برقلده یوز خروار زر دور
اکر بولمسه مهری بی ضرر دور

اکرمنك طلا کوزه توشسه کوزه
قچان دولت بیلور اهل دل اوزه

قی دور مهر یوق ایرنی نشانی
بیورغان ریکا صرف ایتسه آنی

دیسه مهر یم یوق اما توتسه محکم   ایرور یالغانچی اول فرزند آدم
کشی مالین که بی احسان ایسدور   خدانك فضلیدور دنیا ایسدور
دیمه دنیا چراغ   آخرتدور   خدایمدین نشانی مغفرتدور
بضاعت بولسه هم کم ایله انفاق   اوزومدور برلك کمزردین سچو کراق
کراك اهل کرم خلق ایتکالی جمع   اوز بدین دمبدم کم قیلسه چون شمع
کشینك اعتقادی بولسه سالیم   دیمس کورو کفن لیکدور بو مالم
نی غم ایمانلی قلننك اولکا نیده   تنیده بولمسه اوج کز تاپیده
سلامت اولسه ایمانی بیلان کس   اکر عاری کومولسه عاری بولمس
کرملیك بندەسی کر بولسه چولده   ایچر بر بولمسه بر ذره قولده
قوپوب اولتور غالی قالمای مجالی   هلاکت بله سیغه یتسه حالی
اکر کوز یاشیچه سو تابسه آنده   قیلور یاریمی صرف اوزی کا بنده
تابیلسه لقمهٔ جان وجکر دین   دریغ ایتمس آنی یار دیکر دین
کرملیك بنده کا یالغوز یکان آش   بیلور خالك آغز یده بلکه بیلور تاش
شکر نوش ایتسه یالغوز تاپاغای بهر   بیلور قان آغز یده بلکه بیلور زهر
قراسو ایچسه لار ایکی برادر   کورار شربتچه بلکه آب کوثر
ایکی همدل یسه بر لقمه ناندین   سچولك بیلکای عسلدین بلکه جاندین
کشی نانك قیلور احساندخوین   آلور تنور ایچنده آب ورو ین
قزیل یوزلیك بولوب چقغان زمانی   توشر خلق آغز یغه احسانی آنی
کولوب مهمان قاشیغه چقغیل ای قل   شجر میوه دین اول کور ساتور کل
اکر احسان ایتر بولسنك ایشت حرف   آنی هم جایغه قیلق کراك صرف
بلیب بیر جایغه کید یمین نی   زراعت ایتمه شوره زمین نی
یمان یرکه آنی صرف ایتمه باری   بور یننك یرتاریغه برمه یاری

در بیان نفس شوم

کیل ای کس بولمه اکنون تابع نفس   سولور اخشام صبا بوکردن غفس
همه طاعتلری نك خوبی وصافی   یقین بیلسنك ایرور نفسنك خلافی
قویار کیجلیکنکا دایم نفس بدیوز   قچان اوت توز یا نار یالبارسنك او توز
ایرور نفسنك دماغی طرفه یالیك   قچان ایلیك قیلور یالبارسنك ایلیك
اوزونك پست ایلسنك نفسنك زبردست   باشنك چیناب سالور چون اشتر مست

بوروتغد باد کبر اسمای بوروندین   بوروندوق سال آنکا تو پمای اوروندین
ریاضت بندیکا بر کیت آیاغین   کوتارمه باشیدین تقوی تیاغین
یقیلیب قالغودیك بریمشنی   زیاده ایله کم کم قتیغ اشنی
قویوب اندازهٔ حالنچه بوکنی   عبادت یولیغه کوندور بولو کنی
بومحنت برله اول امارهٔ دون   نه بولغای مطمئنه بولسه برکون
سموز کوب قیلمه بوتشلاك ایتنکنی   قوتوروب یارمغای ناکاه بیتونکنی
یلاننی اسرا دینك نچه یل آنی   اولوغ بولغان ساری اوستونزیانی
اوتو بدور قول بیلان بو ینون توتردین   خطردور کوج قیلیب باشینك یوتردین
یاتبدور قویغالی کوکسین یوزینکا   کیمه دیرسن اوزونك قیلدونك اوزینکا
دلاقوب حالی هم توتمه اوزونك پست   بیلکنه باغلا همت پوته سبن رست
توکل سیفنی صدق ایلکنکا آل   قیل ای چنی خالص آندین سونك قلیچ آل
تعجب بیلمه فضل بی بهادین   امان ایتسه مونکدا لك اژدها دین
غرض مونداغ عدونی قیلمه فربه   اکر کیلسه قولو نکدین قطع سربه
بمورسه نفس اکر اچك یمکدین   یوز آنچه ایت بولور یخشی دیمکدین
ینه بو قاری او تمکدین برور بهر   بو نفس جاهله دنیای بد قهر
اوتو بن دیب اوترده بولمغیل شاد   اوتونك دیدی اوتونك آلغای بوجلاد
کشی بیلسه رضا شهدینی ذوقین   بیلور بردك مجالس تحت فوقین
تورور اوز حالیده بسیار وکده   یوروشین بوزمغای هیچ شاد وغمده
کشی کورسه خدادین جزو کلنی   بیلور خیریت اول عزت وذلنی
ایرور حالاکه توبه بابی مفتوح   یمان نفسنکنی قیلغیل تابع روح
اکر نفسنك سننك یتمش باشنکدین   نی بولغای فایده یتمش یاشنکدین
اکر نفسنك مرادین ایز لامکسن   اکر سکسانکه یتسنك همچوسك سن
ازل کوندین اکرچه خوف یوقسن   اکر توقسانغه یتسنك کونکلی توق سن
ازلدین قیلسه کمی کونکلنی ریش   دیکای اون بش یشین کوب بلکه اون بش

در بیان وعدهٔ صادق

کیل ای صادقکه قیلدونك صدق لافین   اولونچه قیلمغیل وعده خلافین
خلاف ایتکان ز بونلردین ز بوندور   بو دنیا واودنیا سرنکوندور
خلایق آلدیده کوته زباندور   خدا درکا هیده اندین یماندور
خلاف ایتسنك اکر ایغان سوزونکدین   کیتر ایرککلیك آتی هم اوزونکدین

دداك قیغاچی دستارنکدین آرتق	سننك یوق بولغانك بارنکدین آرتق
چقار مغیل آغزدین قیلمس ایشنی	قیلور من دیمه قولدین کیلمس ایشنی
آغزدین چقتی سوز قایتار مغیل قاش	اکرچه کتسه هم اول سوزاوچون باش
کراك ایرمن دیکاننك وعده سی توز	اکرتوز بولمسه آندین کونکول اوز
یقین بلکیلکه توزلوکدین عصانی	ایرانلار آلدیلار اونك قولغه آنی
خصوصا توز کراك ایر اعتمادی	بولورمی ایکری هیچ مسجد عمادی
سوزین بوزغان کشینی یخشی ایرلار	قوسوب قایته آنی ایچکونچه دیرلار
قی طیب قی کشی ایچکای قی دین	تریك سن قالمغیل عهدنك پی دین
مبادا اوزسنك اقوالنك عقودین	توکولوب قالمغای یغان نحو دینك

در بیان ذبح اسماعیل علیه السلام

خلیل اوغلیکه اسماعیلدور ای سعد	آنی یادایتی تنکریم صادق الوعد
آننك صادقلغین ای آدمی زاد	قیلیبدور بر حکایت رب غوزی یاد
بارور ایردی اوشالشه برطرفکا	یولوقتی مؤمنی اول باشرفکا
دیدی تورسنك بو یرده ای نکوکار	او یومده یعنی بعضی ایشلاریم بار
باریب کیلسم قوشولسم سزکه من بعد	تورای دیب وعده قیلدی صادق الوعد
کلورمن دیب قاشیدین کتکان اول کس	اونوتی وعده سنی بولدی کلمس
قیلب من وعده دیب اول صاحب راز	اویرده آلتی یل اولتوردی قیش یاز
اوشال وعده اونوتقاننك کذاری	یتوشتی یتی یلدین سونکره باری
اوشال وعده اوچون تورغانی بیلدی	اویات بادی بیلان توتدك یقیلدی
آغزدین دفتر اعذارین آچتی	در اشکین آیاغ آستیغه ساچتی
ذبیح الله آنکا لطف ایتی چندان	ایدی چون غنچه کلداك باغ خندان
سچولك تیلنی انکا صرف ایتی چون بال	انا وعده انا عفو وانا حال
کشیننك وعده سی کم بولمسه راست	محبت عهدین آندین قیله درخواست
ایشانما ایغانیغه ای خردمند	اکرچندیکه اول یاد ایتسه سوکند
سوزین بوزغان کشی بوزماسمی ایمان	اوکومسه برله قیلمه عهد و پیمان
اکر توزلیك بیلان برپا بولورسن	الف داك جان اچنده جا بولورسن
اکر کج بولسه افعالنك بودوندك	قالورسن بلکه قان آستنده نوندك
قلج باشنکا کیلسه ایتمه یالغان	اولومدیندور بتر چونکه او یالغان

اکر یالغانچیلیقده اوتسه آتنك	قیامت کون نچوك بولغای او یاتنك
نجس مردار ایمس یالغانچیلیقدین	مسلمانلارغه شرم ایت بوقلیقدین
شریعت حکمی برلان ای نکورای	کبهی چین سوزنی هم کونکلونکده قیل جای
نمیمه بی یمان ایدی شهی دین	سخن چین بولمه هم بولمه سخن چین

در بیان سفر کردن

کیل ای غازم اکر بولسك سفرده	رفیق تاب طریق پرخطرده
نچوککم مغزینی جانده توتر پوست	محبت بولیده آنداغ کراك دوست
اوزین قل یارینی سلطانی بیلسه	اوزینی تن رفیقین جانی بیلسه
ایاغیغه اکر تیکسه تیکانی	قدالغونچه کوزیکا کورسه آنی
سوق یل تیکسه یولداشی یوزیکا	اکر قولدین کیلور آلسه اوزیکا
آنکا کیلدی دیکان تیری بلاکا	قیلیب جانین سپر توتسه ارآکا
یمان یولداش ایرور چون مار افعی	ضرردین اوزکا یوقتور ذره نفعی
توتوب دایم یلانی قویروغنی	نچوك دل جمع ایترسن بو یروغنی
یمان بولمای ولیکین بولسه نامرد	قوروغ صورت ایرور قیلمغیل کونکل سرد
اولوکدور بولمسه هرکمده کورده	تریلسدور کوتارکان برله مرده
ایمس ایرننك نشانی ریش آلت	نشانی همت وغیرت وحالت
سعید وسعد قلدی عهد یاری	سفر بولدی آلارننك اختیاری
دل وجاندك ایدی اول ایکی آگاه	قضادین آقتیلار دریاکه ناگاه
بریسین توتی ملاحی اوشال حال	دیدی قویغیل منی یاریم قولین آل
مونی قویدی آنی چون توتی مضبوط	بوهم ایدی منی قویغیل انی توت
تماشا قیل آلاردین عهد یاری	اناقولی درست ایرلارنی حالی

در بیان خوف ورجا

کیل ای تن بول همیشه التجاده	دوام العمر بول خوف ورجاده
کوترمه هیچ رجا وخوفدین راس	یقین بیلکیل کفر دور امن وهم یأس
سننك آلدینکده دور پیدا ایکی یول	بری اونك قول ساری بارغای بری سول
کیشی بیلمس قیامت دشتیده آه	بزی امت دیکا بو آنده اول شاه
اکر سانسز عطا قیلسه خدانك	بهشت عدن ایچره بولسه جانك

قر بشر يول قالسه جنت ايتكالى طوف　　رونيدين زياده ايلاغيلى خوف
نعوذ بالله اول بارغان يرلونكدين　　اكر قايترسه نى كيلكاى قولونكدين
اكر دوزخ لبنده بولسه پاينك　　اميد اوزمه‌كه غافردور خداينك
عجب ايرمس اكر قيترسه آندين　　نصيب ايتسه بهشت جاودانيدين
اكر اوستونكده‌كى يتى طبقنى　　كريب درس ايلسنك يتمش سبقنى
ملا ئكدك اكر پرنده دور سن　　يقين بيلكيل‌كه آخر بنده دورسن
سننك آتنك وذاتنك بنده بولسه　　نچوك خوف ايلاى جان‌تنده بولسه
ايرور قلنى ايشى قور قونج وزارى　　قبول قيلمق ايكاميننك اختيارى
اكر عفو ايتسه بيچاره دورسن　　قبول ديسه آنده باره دور سن

در بيان افضليت رسول اكرم

محمدكم شهى دنيا ودينيدور　　صفاتى رحمة للعالمين دور
زمين وآسمانى خلق خيلى　　براتيلدى اوشال ايرنى طفيلى
اوقورده بركونى تنكرى كتابين　　اوقودى آنده دوزخنى عذابين
اول آيت وهميدين كتى اوز يدين　　يقيلدى يركا اولدمده يوزيدين
صحابه هرقى برحاله بولدى　　زمين وآسمان درناله بولدى
زماندين سونك كوزينى ايلادى باز　　صحابه ايديلار اى محرم راز
سنى خلق افضلى قيلدى خداينك　　مهيابولسه جنت ايچره جاينك
صفاتنك رحمة للعالمين دور　　خدادين مونچه قورقو نچنك نه دينيدور
ديدى كرچه رسول جز وكل من　　نچوك خوف ايلاى زيراكه قلين
اكريوزمنك بشارت بيرسه بارى　　كرالك قلدين اوشانچه خوف وزارى
كشينينك اسم ذاتى بولسه بنده　　بولورمى فارغيت قل ديكانده

در بيان توبه كردن واميدوارى از رحمت حق

كيل اى تن بركيل وقتنكى قولدين　　يورى درياى رحمتكا بوچولدين
كناهم كوب ايرورديب بولمه مأيوس　　عجب ايرمس اكرعفو ايتسه قدوس
دل وجان برله توبه قيلسنك اى يار　　مكر عفو ايلاكاى داناى اسرار
اكرلطف ايلسه ستار عالم　　بتار برلحظه ده كار دوعالم
عبثدين ايمدى يغلب تتره يغلاب　　تيله جان ودلينكدين رحمت رب

هوانى پست ايتار اشكننك نجومى　　كواكبدور شياطينى رجومى
يورالك ياغين كتر بولسون ديسنك باز　　قيلور كوز ياغينى اينچ ياغينى آز
نى دولتدور كيلب غيبنكا شرمنك　　دل كرمنك سننك آير يلسه كرمنك
خداننك خوفيدين برقطرهٔ اشك　　عزازيل آلديغه چندان بولوررشك
سعادتليك كشى بيب دايما غم　　كوزين حق خوفى برله قيلماغاى نم
غرض اوزمه اميد اى طالب راه　　ديدى لاتقنطوا من رحمة الله
اوتولمس چرل شرك اى مرد سالك　　اوتارلطف ايلسه مادون ذالك

در بيان حكايت فاسق كناه كار

ايشتكيل فاسقى ياندى كنهدين　　پشيمان ايردى احوال تبهدين
قيلور ايردى يمان نفسين ملامت　　كنهدين مدتى ايردى سلامت
يمان نفسى تقاضا ايتى يانه　　يمانليغ آر قاسيدين كتى يانه
سحركاهى اوياندى اول كنه ساز　　پشيمان بولدى قيلغان فعليدين باز
بولوب ايردى دل جان بيلان نرم　　وليكن قيلدى بوزغان عهديدين شرم
يوق ايردى زهره‌سى توبه قيلورغه　　يقين يتدى يوراكى ياريلورغه
نداى كيلدى هاتفدين اوشال حال　　كين باقه اوزينكنى ايلكارى سال
هميشه مغفرت درياسيدور جوش　　دمى آبى اوشال دريادين ايت نوش
اكرچنديكه اوز دونك عهد بسته　　نچه توبه قيليب قيلدونك شكسته
دل جاننك بيلان چون ايلدينك آه　　ايرور توبه‌نك سننك مقبول دركاه
ايشتى بول نداى مرحمت نالك　　اوروب نعره يقاسين ايلادى چاك
اوزيدين بيچتى وعجب وريادين　　خدايم قيلدى آخر اوليادين
ترحم بنده‌كا كوبدور خدادين　　اميد اوزمك روا ايرمس كدادين
يقين بيل كرچه غافر دور خداوند　　آنكاهم بولمه مغرور اى خردمند
اوترديب ياتماغيل قانغه بويانيب　　اويانيب لطفيكه اولتورسو يانيب
اكرچه لطفى كوبدور قهرى هم بار　　باشنك هم كوككا يتسه قلسن اى يار
سننك آلدونكده‌دور چندان خطردين　　نچوك غافل يوروروسن خوف ايتردين
عنايت قيلسه حق اولكان زماننك　　اوزولسه نور ايمان برله جاننك
جواب قبرنى برسنك چو براق　　قيامت كونكه‌قوبسنك يوزلارنك آق
ترازوكا آغر كيلسه ثوابنك　　اكراونك ايلكينكا كيلسه كتابنك

جهنم اوستیدین اوتسنك سلامت
بهشت جاودان قیلسه کرامت

بولاردین اوتمایین ای آدمی زاد
نچوك فارغ یورور سن خرم وشاد

جهان کولکو یری ایرمسدور ای قل
اکر بالکل خطردین آتلاسانك کل

در بیان راضی بقضاشدن وصبر کردن در بلا

کیل ای بنده اوزونکنی سال خداغه
قضاغه راضی بول صبر ایت بلاغه

یقین بیل بنده بولسه اصل اسمنك
خدانك ملکی بولسه جان جسمنك

آننکدور مال وملك وهرنه باری
نچوك قیلسه اوزینی اختیاری

بو یون سونفیل نچوککم قیلسه فرمان
بولورمی بندهده جحت ودرمان

کشی کم بولسه راضی قضاغه
اکر صبر ایتمسه کیلکان بلاغه

اکر شکر ایتمسه حق نعمتیغه
قچان لایق بولور بنده آتیغه

خداغه هر ایشنك قیلسنك حواله
بولور جنت بواولتورغان قواله

کونکلده قالمغای دنیا غمنکدین
آلورسن بهره هر اوتکان دمنکدین

قی قلغه میسر بولسه بول حال
اکر آغو ایچر بیلکای آنی بال

خدانك کنجیدین بولسه بو بخشی
رضا جوقل آنی کورمسمی بخشی

حکایت عبدالله انصاری

غلامی آلدی عبدالله انصار
دیدی ای قل آتینکنی ایله اظهار

دیدی ای خواجه سن قویسنك قی آت
منك آتیم اوشالدور ای نکوذات

دیدی ای قل سیورسن قایسی خوراك
دیدی سندین نه تیکسه اولدورور پاك

دیدی قیسی ایرور کونکلنکده مرغوب
دیدی سن قیسنی برسنك اوشال خوب

دیدی ای قل نه دور کسبنك وکارینك
دیدی هرقیسی بولسه اختیارینك

دیدی باری بیلورسن قی هنر دین
آقوزدی اشکین اول قل چشم تردین

دیدی ای بخشیلارنك شهریاری
بولورمی قل دیکاننی اختیاری

اکر امر ایلسنك هرقایسی یوزکا
نه دور چارم بویون سونماقدین اوزکا

ایشتی خواجه اول قلنی سوزونی
یقیلدی یرکا واوردی اوزونی

یقاسین چاك ایتب دیر ایردی آنده
ای عبدالله کورونك بول فعل بنده

اوزونکنی سال خداکاجز وکلدین
طریق بنده لیك اوکران بو قلدین

در بیان فقر وتوانکری وکیفیت آن

کیل ای ناظر مسلمان بولسه هر یار
نظر قیلمه حقارت برله زنهار

فقیرنی بیله کم دنیا ایلیدین
حدیثی کلدی پیغمبر تلیدین

دیدی الفقر فخری یعنی اول شاه
نچوك آرتق کورارسن حشمت وجاه

عملدور یخشی قللارنی کمالی
ورعدور حشمت وجاه وجلالی

ایمس دنیاسی بولغان برله محبوب
حساب آخرت کم بولغانی خوب

اکربه بولسه بولغان برله مالی
که قارون بولغای ایردی اهل حالی

قواندی نچه کون دنیا اویغه
یباردی مالی برله یر قویغه

اکر دنیاسی یوقدین بولسه ایرخوار
محمد کا بلال اولمس ایدی یار

محمد کم نبیلارکا ایدی تاج
عطا قیلدی خدا اول کیچه معراج

مقام سدره کا یتی او بنده
بلال نعلینی صوتی کلدی آنده

بلای فاقه غه صبر ایتکان انسان
دیانت ملکیده دور مرد مردان

اکر چندیکه بولسنك بی بضاعت
سلیمانسن اکر قیلسنك قناعت

قناعتدور کونکللارنی صفاسی
قناعت بارچه علتنی دواسی

قناعت کم طبیبی هر کسلدور
قناعت اهلیکا آغو عسلدور

بر اونك حکمی یتسه شرقدین غرب
براونك باشیغه موری قیلور ضرب

اجل جلادی کوکسین ایلکاچ چاك
بولور هر ایکیلاسی کورمکانداك

بر اونك نقره وطلاسی مل مل
براوکور کانی یوق عمرینده بر پول

مونی مفلس دیمه تانکلا آنی بای
بولور هر قیسیکا زیر لحد جای

براواوتکاردی عمرین عیش ایله فاش
بر اوتاتقانی یوق آغزی تولا آش

اجل جان آچیغن کورساتکاچ اندك
بولور هر ایکیلاسی کورمکانداك

براوده بولسه دایم محنت ودرد
بر اونك کلفتی بولسه بر کرد

آلار بولسه اولومنك مبتلاسی
بولور هیچ کورمکانداك ایکیلاسی

غرض هرقیده ای فرزند آدم
یمه هرکز اوتر دنیا اوچون غم

دربیان دیانت داری واز خیانت دورشدن

کیل ای کامل کمال ایتسنك دیانت
کشیکا قیلماغیل هرکز خیانت

خیانت کم کیلور قولدین وکوزدین
آیاغدین عضو پنهاندین وسوزدین

مونی بیلکای جمیع آدمی زاد   ایمس حاجت که بر بر ایلسام یاد
خیانت کم ایرور پیدا کونکلدین   مونی آنکلاد یانت بیرمه قولدین
نه کم توشسه کونکلکا یا کوز ونککا   رواکورمسنك اول ایشنی اوزونککا
رواکورسنك مسلمانیغه آنی   مونی دیرلار خیانتنك یمانی
قی ایشکار ضا بولسنك کونکلده   اکرچه قیلسنك بولدونك او یولده
ایرور عصیان رضاسی چونکه عصیان   رضای کفر دور کفر ای مسلمان
مسلمان اوغلنی کورسنك اوزونکداك   ضررده نفعده بیلسنك اوزونکداك
قی قلنی مونکداك بولسه حالی   بودور بی شك مسلمانلیق کمالی
اکرچندیکه بولسه شبههٔ کم   رواکورسنك آنی اوز نفسنکاهم
رواکورمه مسلمانیغه زنهار   اکر برسنك بناکاه ایله اظهار
خصوصا بیر مکیل تقو الیك ایرکا   مغیلان سیمکیل ریحانلی یرکا
تقینك کوکسیدور دار الصیانت   صیانت خانه‌غه قیلمه خیانت
اکر تاپیلسه نعمت آلدیغه ساچ   وکر بولسه آغزنك عذر اوچون آچ
اکر منك خلطه بیرسنك خلطه کوب زر   سنکا آندین نچوك سودای برادر
اکر برسنك اریغدین قطره آب   ایرور چندان ثواب ای کوهر ناب
کشیکا بیرسه کم مالی حرامی   امید ایتسه ثواب اول مرد عامی
بولور کافر امید ایتکان اول انسان   بلیب آلیب دعا قیلغان هم اول آن
خیانتنك بری هم بولدی موصوف   بیلیب قیلماسا هر کم امر معروف
وکرنهی ایتمسه منکر ایشینی   خیانتلیك دیکیل آنداغ کشینی
براو یول بیلماین یوزلانسه چولکه   بلیب کرسالمسنك سن بخشی بولغه
نچوك انصاف ایرور قیسی دیانت   ایرور آنداغ اولوغ بخل وخیانت
اکر آلد ونکده طفلی بولسه ناکاه   برادرلیك اوشالدور قیلسنك آکاه
اوزاتمس بولسنك آنده دست الطاف   نچوك بولغای مسلمانلیغده انصاف
جمیع بندهٔ مؤمن سراسر   ایرورمز بر بریمزکا برادر
بر اوچقسه طریق آخرتدین   اوکورسه بوز مقام مغفرتدین
اکر کورسا تمسه یول کورکان انسان   بخیللیك موندین اوتمس ای مسلمان
سن ایغان سونکره توز بولسه حالی   اوزینی بوینیغه بولغای وبالی
آچیبدور سن برادرلیکنی بابین   تاپیبسن امری معروفنی ثوابین
اکر کیلسه قولدین یانلینکدین   یمان بیل اول ایشی جان ودلنکدین

(دربیان)

در بیان دور کشتن از کناه

کیل ای انسان اکر بولسنك چین ایرداك   آغرلیق پیشه قیل دنیاده یرداك
اکر تپسه سنی هرقایسی موجود   زیان ایتمه تقی یتکور آنکا سود
یورآکناك قیلسه لار آهن بیلان چاك   چقر آلدیغه تورلوك نعمت پاك
اکرچه عالمه سندین تیکر نفع   اوزونکدین قیلغیل توفراغ آتین رفع
آتانك ایردور سنهم ایردك قلیق قیل   یمانلیق ایلاکانکا بخشیلق قیل
کشی تاش اورسه باشدای خجسته   کولوب باقغیل یوزیکا مثل پسته
بوسندور مثغه دل تنك بولمه زنهار   امیداولدرکه خوش کورکای خریدار
آیاغ آستنده قالدیم دیب دیمه وای   بولور چین کاسه کوب تپکو یسالای
اکر دشمنکا دوستلق قیلسنك اظهار   باشنك یارغان کشیلارنی دیسنك یار
رضا ملکیده تمکین ایلاکان ناس   جفا آلماسی تیکمه قتیغ آلماس
ایمس آسب آنی خلق اورسه آسب   ویا محنت جبالی یاتسه باسیب
جهالت اهلی قیلمس کینه ترکین   قچان درکین بولورکم بولسه درکین
اکر راضی ایسه منك ضربهٔ بد   دعانی هرکز آنکا قیلغای بد
ضرر کا راضی بولماس هرکز اکمیل   حدایت برله توفیقین تیلار بیل
سوزکین کردیدین حالت جمالی   کتر کردین کراك کردین کمالی

در بیان شکستن دندان مبارك پیغمبر

احد تاغنده پیغمبر تشینی   شهیدایتی یته یتمش کشینی
عجب کون توشتی مؤمنلار باشیغه   عمر کلدی پیمبرننك قاشیغه
دیدی یغلاب ایا سلطان ابرار   دعا قیلغیل قریلسون بارچه کفار
ولیکین قیلمادی اول دعوت بد   هدایتکه دعا قیلدی محمد
اوشال روزیکه انبوه ایردی کفار   ابوسفیان وخالد ایردی سالار
اجابت بولدی پیغمبر دعاسی   مسلمان بولدیلار هر ایکولاسی
اول ایکی ایر بیلان کوب اهل طغیان   احد کافرلاری بولدی مسلمان
چو خالد آلدی دیننك شهیدین بهر   مسلمان بولدیلار ایلکنده منك شهر
عراق ایله دمشق وخطهٔ شام   ابوسفیان قولیده تاپتی اسلام
محمد آلدی عالم خلق خوشدین   میسر ایتمدی آلتون کموشدین
اکر سن مرد صاحب همتی سن   رسول الله ننك خاص امتی سن

توتارسن جان ایله فعل نی نی   قیلور سن هر محلده بی رو نی

حکایت حضرت بهاء الدین

بهاء الحق والدین تاب مثواه   عوانیغه یولوقتیلار بناکاه
عوان برسوزدیدی اول مرد برسوز   عوان قویدی یمانلیغ کوبیکا یوز
یوزیکا سالدی قمچین مرد حالی   قزیل قان بولدی سنبلدک سقالی
اوشال قانلیغ سقالین آلدی قولغه   دیدی یارب مونی سال یخشی یولغه
غضب قیلمه آنکا قیلغیل عنایت   مهمی اخروی سین قیل کفایت
بو سوزنی انکلادی اول مردبی باك   اوروب نعره یقاسین ایلدی چاك
یوزینی یرکاسور توب ناله قیلدی   کوزینی یاشینی چون ژاله قیلدی
آلب همت عصاسین کردی یولغه   قولین تابشوردی اول همتلی قلغه
خدا اول بنده کا قیلدی عنایت   نچه کون اوتماین تابتی ولایت
اناخلق وانا حلم وانا حال   انادولت انانصرت واقبال
انا همت انا خلت انا کار   انا تبعیت سلطان ابرار
یمانلارنی ایشیدور کیند توتمق   مسلمانلیغ یمانلیغنی اونوتمق
اوزینی نفسنی کم ایلاکان قل   قیلور هرکوب جفابولسه تحمل
ولیکن بول تحمل ایلغان ناس   حمیتده کرالک چون قتیغ آلماس
حمیت بابنی اوتکار مکای مرد   اکرچندیکه اول ایش بولسه برکرد
حمیت قایسیدور بلسنك بتعین   نظر ایله کتاب مجتهدین

در بیان ندامت وپند مصنف

برادرلارکه بزکا قیلدونکز عهد   آلور مزدیب محبت بابیدین شهد
تایلماس بنده ده سز استکان حال   آچلماس عاصیدین سزایمان احوال
طلب قیلمانك بونا قصدین کرامت   کشوفات ومقامات وعلامات
بیله آلمام نهانی تربیتدین   آلب ایردیم ایلیك نفسا نیتدین
پشیمانمن ایلیك آلغانلار یمغه   طمع تانیغه قول سالغانلار یمغه
بارینك ایمدی یار انلار هر قیانه   یو رونکلار برمکمل ایر تیانه
قوروغ قول آلغانمدین درازامن   عزیزی اسه نکز سزدین رضامن
منی دیب قالمانکز اوزکار نکزدین   اویاتلیغ من سزونك زخسارنکزدین
بحیل ایلنك کیلب کیتکا نیکزکا   بیلب یوکروب امید ایتکا نیکزکا

یکورمس بولسنکز سزمندین ای قوم   مننك حالمغه مشکادور صبایوم
تاییب مندین تاییب اورغ کشینی   توتونك محکم آنی قتلوغ ایشینی
کرالک مرشد دیکان مانند عمان   مبارك باطنی پردرو مرجان
جهالت دشتیدین کم کیلسه سوساب   آننك ظاهر سویدین بولسه سیرآب
اکر بولسه کشی کم طالبی در   چوموب باطنیغه جیبین ایلسه پر
دیمنك تاپلماغای بونشا لیك کس   جهان ایوانی کینکدور خالی ایرمس
تابولغانده مونونکدیك لجهٔ خاص   قنی اخلاصی کوب همتلی غواص
چوموب آلغای ایلیکا درمقصود   وکرنه قول سالب قاچق نچوك سود
اکر سز تابسانکز بریخشی شه‌هنی   خبردار ایلانکز من روسیه‌نی
قیلاین هم یوزین کونکلوم ضیاسی   قدم توفراغنی کوز توتیاسی
نی بولغای سز برادرلار پی دین   منکاهم برسه‌لار وحدت می دین

در بیان نصیحت فرزندان

تولام اولدور ای فرزانه فرزند   نکاه دارینك سننك بولسون خداوند
ایشت من خسته دین برنچه قولی   یکت لیککاسنی تیکورسه مولی
یمان یورمه یمان اندیشه قیلمه   آتانکدانك روسیه لیك پیشه قیلمه
برانقان تنکریکا قیلغیل توکل   طمع قیلمه کشیدین برکنه پل
طمع برپارچه بولسه بیر مکیل رای   بولور برپرده دین یوز پرده بجای
یوزونکدین پرده کم کم توشمسون پس   حیادین عاری یوزنی عاری بولمس
طمع برله سمورکان نفس غماز   اکر آغزین تیلار بولسنك تیلار باز
نقاب شرم آچلماسدین بورونراغ   آنی ترك ایله هر یاقدین تاقب باغ
قناعت قیل ملامت ملکی بولمه   آتانکدانك خلق وایلکا کولکی بولمه
پیرلار فمالیدور قناعت   آنکاو ابسته دور مجموع طاعت
بیلنکنی باغله محکم بولمه مفلوچ   کوزونك آچ کاروانی قیلدیلار کوچ
بیلنکنی باغله محکم بنده لیککا   آتانکدانك قویمه یوز شرمندلیککا
کچکلیکدین عبادتغه بو یون قوی   قیامتنك او یون قیلسنك او یون قوی
شرارت اهلینك پیوندی بولمه   هوا برلان هوسنك بندی بولمه
عجب خوشدور کچکلیکدین بولورساغ   بو کونکلنی قو یوب غمدین بو کولماغ
شبابی توکسه هرشب کوزدین آبی   آنی عینین دیکیل رحمت سحابی

ریا کردینی یو قتورمه ایتکنکه
آتانکداك بولمه تابع نفس سنکنکه

تواضعدی کوزمه یوقاری باش
تکبر قیلماغیل چون تخم خشخاش

تکبر خاطرینکا کلسه فی الحال
عزازیل قصدسنی یادینکا آل

کونکلنی منزلین قیل کوشهٔ فقر
قیامت زادی قیل غیل توشهٔ حقر

جهاننك حرصیدین قیلغیل اوزونك دور
آتانکداك بولماغیل دنیاغه مغرور

امید ایتکان کوزومنی نوری بالم
آتانکداك بولغیل رسوای عالم

اکرچندیکه بولسنك قول قناتلیق
خدا درکاهیده بول مسکنتلیق

اوروغلوغ من دیمه تانکلا اوروغ بار
حساب ونامه ووزن سوروغ بار

اوزونکنی ایله کوب بولغان سری خوب
نچه من کوب دیکانلار بولدی من کوب

بولوب خویش وتبارینك برله مغرور
دیمه من زور اکردین بولسه منظور

بودنیادین اکر اوتسنك قوروغ لب
کونکلکا آلمه هرگز یاد منصب

اوتر دنیاده هرکم بولسه دینلیك
بیلور منصبدین آرتق خوشه چینلیك

عجب آفت ایرور جاه وظرافت
شرافتنی بیله کورمه شرافت

بیلیب دنیامقامین غیر معمور
بولور زیرك وزیرك آتیدین دور

کوترسنك باشقه آرتوغ بولماك آرتوغ
بولور معلوم صبا اورسه ملاك بوغ

خدادین هرنه کیلسه ایلا کیل صبر
آتانکداك قیلغیل اوزنفسنکا جبر

خدانك امریکا قیلغیل اطاعت
زیادایت طاعتنك ساعت بساعت

محبت فوته سنی باغلا بیلکا
آتانکداك عمرونکی اوتکارمه یلکا

هوس دنیاده قیلمه محتر ملیك
ولی بول حالنکا لایق کرملیك

اکر اوچ کونده تابسنك پارچهٔ نان
یمه یالغوز آنی یارمین قیل احسان

کترنی بیلسه هرکم حای تنکنکا
یمس تنکاتمین بونفس لنکنکا

اکر بر ییل ده پیدا بولسه بر پل
یمس یلغوز خدانی ایستکان قل

جهان مهرین کونکلدین ایله زائل
آتانکداك بولغیل دنیاغه مائل

ایشنکنی ایلا کیل کون کوندین اقوی
خداننك سوکانیدور اهل تقوی

اکر تقوی ایشین قیلسنك باخلاص
دیکای شاید سنی حق بندهٔ خاص

اکر بولسون دیسنك جان ودلنك جمع
ورع آیین بولوب علم آیین ایت شمع

اکرعلم وعمل بر بولسه زنکنی
بو آینه کیتر آینه زنکی

اکرتابسنك خدادرکاهیده قرب
محبت کاسه سیدین برسه لر شرب

سحرلار قوب کوتر دست دعانی
تیلا مونکلوغ آتا برله آنانی

در بیان خاتمهٔ کتاب ونصایح مصنف

کیل الله یارسوز کوتاه قیلغیل
بیلکنی باغلا عزم راه قیلغیل

قراسنکدور سننك اصلنك قراسنك
برو بدور سن ریاقانی بیلان رنك

اولوم طوفانی بول سرنی قیلب فاش
اکر ایچ بولمسه سود ایلامس تاش

قریب جسمنك قریب بولسنك هوسکا
نچوك شرمنده لیکسن توسلی کسکا

آقاردی ساچ ندامت اشکنی ساچ
یقانك اوشلاب دهان معذرت آچ

یالننك آقی اثر قیلمادی حالا
اویاله کور باقیب هردم اویالا

هوس برله توزوك ایش قیلمادنك هیچ
بولوبتور کیچ هوس بازارایدین کیچ

سنکا ایدی اوشال مردی کهن سال
اکر قال اهلیده تاپیلماسه حال

عمل کم ایلغای اوز قالی برلان
قالور عزت وحرمت آلی برلان

بولور آرتق هوس برلان هواسی
ایرور حال اوشبو علتنی دوای

قایا قیلدونك قراکونکلنکنی قیل آق
اوشال ایرنی سوزین حلقه قیلب تاق

اوزونك قیلمای کونکل بازارینی طی
کشیکا سوزلاك تاچند وتاکی

اکر بولسه کونکلنی اختیاری
نه بولغای بولسه مندین یادکاری

بتب سن فارسی تیلدین کتابی
تمام آنده مسائلنی جوابی

همه فتوی وتقوینی بیانی
اون ایکی منکدین آرتق بیت آنی

دیدی شی قلیلنی ترکی تلدین
کیچ ایمدی البته بوقال وقیلدین

اکرچه یخشی سوز قندوشکردور
خطاسیدین ولی خوف وخطردور

خطاسی بولمغای ایفای سوزونکنی
تضرع خاکیغه سور کیل یوزونکنی

خداغه زاری قیلغیل ایرته وشام
ایشنکنی پخته قیلغیل قالمغای خام

حجاب مغفرت یاپقای خطاغه
سزاورا ایلاغای تورلیك عطاغه

مناجات صوفی الله یار

خالقا قائل من اوز نقصانیمه
کوب جفاقیلدیم اوزیمنی جانیمه

ذات پاکنکدین عنایت بولمسه
هیچ اشانچم یوق عمل قیلغانیمه

خالقا قیلدیم فعال کندهٔنی
قیلماغیل رسوامنی شرمندهٔنی

سن اکر رحمت نقابن یاپمسنك
عیب کوب نقصانی کوبدور بندهٔنی

خالقا توکدیم عبادت تاسنی
سن توزارسن بندهٔنی کم کاسنی

قللارونك بولغانیه عصیان لاربغه
خالقا قیلدیم كناه بی حساب
من آچر من جرم عصیان چهره سین
خالقا قیلدیم كناه بی عدد
نفس شیطان ایلكیدین قوتقارمسنك
خالقا یا اولا یا آخرا
كرچه الله یار اوتاچیدور یمان
خالقا توتدیم فراغت خوابنی
كرچه الله یار ایرور غرق كناه
خالقا عمر ایلادیم فانی بیلان
كرچه الله یارایرور زار وزبون
خالقا پای ایشلاریم باش ایلا كیل
مونده توفیقم چراغین قولغه بیر
خالقا عفو ایله اوتكان یاشیمه
كوراچنده كیلسه ایكی سورغوچی
خالقا كونكلومده دنیای دونی
كرچه بنده‌نك مونده بولسه روسیاه
خالقا چیقف اوتدی ماه وسالمز
سن حسابمزنی آسان ایتمسنك
خالقا یارلقه خلق عامه نی
حشرده هركمكا كلسه بریتك
خالقا كم ایزلادیم كوی عمل
سن كرم برله قیامت دشتیده
خالقا دیدیمكه اشك زاری بیر
آب كوثردین منی شاداب ایتب
خالقا لطف ایله جنات النعیم
من كناهلیك قل ایرورمن سن غفور
خالقا توز ایلكایسن راهیمز
تانكلا حیران بولسه خلق اوزحالیكا

آقوزورسن مغفرت دریاسنی
تانكلاسن سورسنك نه بیركایمن جواب
سن یاپر سن عفو رحمتدین حجاب
جان برور حالتده سن بیر كیل مدد
بولدی مشكل حالمزكا یا احد
نفس شیطان جانیمه بولدی بلا
قویماغیل دشمن قولونده مبتلا
ایسته‌دیم دایم جهان اسبابینی
آچ آنكا اولكانده رحمت بابینی
ایمدی بنده‌نك زار ایتر جانی بیلان
جانیمنی آل نور ایمانی بیلان
خرمن طاعت منكا چاش ایلا كیل
آنده ایمانیمنی یولداش ایلا كیل
بخشی قللارنی عطا قیل قاشیمه
آنده سن رحم ایله یالغوز باشیمه
من ایرورمن بنده‌لارنی آزغونی
یوزلارین آق ایلا كیل محشر كونی
بولمادی نافع عیال ومالمز
روز محشرده نه كیچكای حالمز
اوتاده منداك معاصی خامه‌نی
آنده بیر كیل اونك قولومغه نامه‌نی
بخشیلار داك یورمدیم سوی عمل
ایلا كیل آغر ترازوی عمل
كونكلومه دایم محبت یاری بیر
هم ینه كوفرولك اوترده یاری بیر
قیلماقیل هركز كرفتار جحیم
من خطالیك بنده دورمن سن كریم
مستجاب ایتكل دعا وآهیمز
مصطفی نی قیل شفاعت خواهیمز

خالقا لطف ایت كدای زارینكا | بنده دور من راضی من هركارینكا
مغفرت دریاسیغه غرق آب ایتب | كوزلاریم شایسته قیل دیدارینكا

رباعیات

آدمی نینك قدری یوق بر ركه یوركنده امان
قدر اوتر اماجد الیغ وقتی بولسه بیكمان
كرچه یوق دنیاده الله یاراوتار جیدین یمان
آنی هم قدری اوتر بر نیچه كه اولكن زمان

الله یارا یوكور كه محمل كیتی
یانقن سری ایلكنده كی حاصل كتی
هم قافله نینك قراسیدین ایریلدینك
یول بیلكوچی همراهلر قابل كیتی

الله یارا توروش نیدور ایل كیتی
بوچولده دمی سو ایچمین سیل كیتی
انبار عملغه دانهٔ كیر كوز مای
فریاد كه خرمن هوس یل كیتی

الله یارا ایل كوپی شاشیب كیتی
دریالار آتوب عقبه‌لار آشیب كیتی
سن مونده نیچوك فراغ ایله یاتقی سن
همرای لارینك سینكا قراشیب كیتی

الله یارا اوزین بیلور كس كیتی
هر برداكی مردم سخن رس كیتی
شهبازلار ایلكاری طلب قیلغانده
فریاد كه طالعك قوشی بس كیتی

الله یارا ورع نشانلار كیتی
رخساره‌سی زردوبغری قانلار كیتی
سن مونده نیچوك طاقت ایتیب توركی سن
سرد اش یاران ونكر انلار كیتی

الله یارا یوکورکه دوران کیتی
دوستلار همه انتظار وحیران کیتی
غربت قوربنی بیلکه چالیب تملوروشوب
کریان کریان بغرلاری قان کیتی

الله یارا یوکورکه سودا کیتی
کوب وقافله مقصد اعلا کیتی
آخرسنی کیتمسنك محاصل قویمس
تیزراق قدم اورغیل قوت پاکیتی

فریادکه توبی عمردین آت اوتی
تیکاب قراغونجه بولدی تاب اوتی
تیش توشتی سقال آقردی قوت کیتی
رسو الیغ ایله جمیع اوقات اوتی

افسوس یوز افسوس که ایرلار کیتی
بیشهٔ صفا کیز کوجی شرلار کیتی
بیز کورکن اوشل پاك ضمیر لار کیتی
بیز هم کیتالی وعده سی بیرلار کیتی

افسوس که قافله قراسی کیتی
صوت وجرس ماجراسی کیتی
بیز غمزده لار کیم بیله صحبت قیله لیك
قان یوتقوجی بخشیلار سراسی کیتی

پیمانهٔ دور ایچتی مجنون کیتی
هم کوهکن وامق مفتون کیتی
بیزمونده نیچوك خرم وشاد اولتور الیك
ایرلار همه سی واله ودلخون کیتی

مخمس

سلام الله یوراکیم پاره سیغه
تنیم روحی کوزومنینك قاره سیغه

عشایر طفلی نیك کهواره سیغه
قبائل دوری نینك سیاره سیغه
همه توقنلار یمنی ساریغه

جکر بندیم عزیزیم مهربانیم
دلیم جانیم تیموریم اوستخوانیم
بریش ایوانیده حاتم نشانیم
اوروش میدانده رستم عنانیم
نیچوك توشتونك آلارینك آره سیغه

روان سرویم کلوم باغیم بهاریم
اتام برله انام دین یادکاریم
یقین بیل ای اولوغیم افتخاریم
باشیم مالیم تباریم هرنه باریم
کوروب من خواطر غم پاره سیغه

سیکا یتکان مشقت ای ایمکداش
بومسکین جانیغه بولغای ایدی کاش
ایشیتم بارچه او تکن ایشلاریم فاش
چیقر هرلحظه بغریم چشمیدین یاش
قزیل قاندور آقر رخساره سیغه

ایاغینك آستیغه تیکونجه برخار
منکا تیکای ایدی یوز نیزهٔ کار
سینکا تیکونجه برکل ضربی یك بار
منکا بهراق ایدی قالسم زمین وار
جهان تاغنی سنك خاره سیغه

سنکه بر ایکنه سانچیلغونجه ای جان
منکا یوز اوق قدلغن ایرور آسان
جمالینی اکرکورساتسه رحمان
کوزوم برلا قیلای مرهم اوشل آن

بوراکیم پاره سینك پاره سیغه

نیچوکدور حالنك ای نازك مزاجیم
ولیکین بنده من یوقدر علاجیم
تیلاب من یانه یاندورغی سراجیم
توشو بتور برخداغه احتیاجیم
بوکون مسکین کافت خاره سیغه

کایب منزاری ایلب قرشی کاسان
توتوب من دست پای حق شناسان
امیدلیك بنده دور من هم هراسان
خدا مشکلنی قیلغای اوزوی آسان
ترحم ایلاغای بیچاره سیغه

مخمس

کورمی ای شرین لقابولدوم گرفتارینك سنك
جان فدا قیلمس مو عاشق کورسه دیداری‌نك سنك
اوچسون تاروز محشر شمع رخساری‌نك سنك
ای لطافت کابونی بولسون خدایاری‌نك سنك
ایکی عالمده رسول الله مددکاری‌نك سنك

ای صلاحیت شهی ای بخشیلارنی سروری
یافلك خورشیدی دورسن یاقمر یامشتری
چرخ اورب بوردیم ثریا دوره سیدین تاثری
توغمدی هرگز زمانه بطنیدین سندك پری
اوزکانتك انغامیدین صدا فضل آزاری‌نك سنك

لطف حقدین مونجه عالی توشتی اقبالنك سنیك
کلك قدرت چکمدی هیچ کیمکه تمثالنك سنك
ایلاین اکنون عزیز باشیمنی پامالنك سنك
خرمن عمروم فدای دانهٔ خالیك سنك

رشتهٔ جانیم منی قربان برتاری‌نك سنك

نازاپرورلایق سنینك دیك سرودین مندین نیاز
مالیمی برباد ایتب ذوقیم ایله جان برسم آز
دست بختیم بولدی کوته دامن وصلینك دراز
فکر ایتب خونابه یوتمغدور ایشیم سوز وگداز
جان برور حالتکه یتی عاشق زاری‌نك سناك

جان اوشل جاندورکه قربان بولسه اوز جانانیغه
یار اوشلدور یاری اوچون راضی بولسه قانیغه
ار اوشلدور تورسه دایم عهد ایل پیمانیغه
ایتب الله یار اگر یتمش سسن ایش پایانیغه
برداد کنی لاچکینچه یوق بودستاری‌نك سناك

مخمس

اوتی عمروم برنیچه کون رند شیدالیغ بیلان
پاره‌سی بولدی جو برهم آلیغ وسالیغ بیلان
قوت اشرفنی صرف ایتم خبیثا تلیغ بیلان
حیف اوقاتینك ضایع کیچتی رسوالیغ بیلان
آخرت اسبابی معطل قالدی دنیالیغ بیلان

کاش توفیقیم حکیمی قیلسه دردیم چاره‌سی
بتسه داری محبت برله کوکسوم یاره‌سی
توبه صابونی بیلان کیتسه یوزومنینك قاره‌سی
قیده‌دور خلق اوغلیده‌مندك جهان آواره‌سی
نه سپاهی لیغ بیله بولدوم نه ملالیغ بیلان

شاخ حنظل من ضرردین اوزکه یوق خاصیتم
کیم باشیم قطع ایلاسه المنك قصاص ودیتم
بیلدیم هرگز شرارت برلا اوز خیرتیم
یامنیك بختیم یماندور یاکونکلده نیتم
دیدهٔ عبرت آچیلی قالدی اعمالیغ بیلان

من همان آواره من صبیان لایعقل همان
ورنه آچیلس ایدیم لهو و طرب کورکن زنان
بولدیم هرکز معاصی زخمیدین برکون امان
بارموکین هیچ کیم مسلمان اوغلیده مندك یمان
رتبهٔ اعلانی تبدیل ایتدیم ادنالیغ بیلان

حیف ایرور ای تن سنینکدك داهله دستارقبا
قیلدنیك ایش قیلغا نیك جله ریا برلاهبا
بولدنیك سن تابع شرع رسول مجتبا
نی جواب ایغی سن الله یار ناقابل صبا

بولدنیك بول فانی عالمده نکورالیغ بیلان

مخس

نی جفالارکه منی کردون کرفتار ایلادی
باشیمه محنت سالیب خلق آلدیدا زار ایلادی
فکر ایله آینه دلك کونکلومنی زنکار ایلادی
قیسی کل که سوندیم ایلکیم دهر آنی خار ایلادی
قیسی آسان ایشنی توتوم آنی دشوار ایلادی

نفس شیطان و هوا و حرص و کبر ایلاب هجوم
کیکا نمنی قیلدی قطران ایچکن آشیمنی زقوم
قیلمشیم قتغ ایکندور طالع اینوقسه شوم
هر همانینك سایه سیغه باشیم الغج بولدی بوم

بول سبب دین برچه مندین ترك دیدار ایلادی

اعتماد ایتمنك بوخلقه طرفه کج رفتار ایکن
کینه‌سی آزروده دلارکه عجب بسیار ایکن
نی بلا محنت ز بون ناکشادیم بار ایکن
اوزکه کار حصه بولسه منکا یوز مقدار ایکن
کیمکه قیلدیم دوستلوغ دوشمنلیغ اظهار ایلدی

آهوی وحشی صفت من وحشی وارایتم وطن
قالمدی کونکلومده هرکز ذره پروای وطن
نیچه کون تارتیم جفا و جور آزار وطن
تاقتیم یوقتور زمانی بولدی بیزار وطن

بولوبان مجنون صفت بس ناله وزار ایلادی

مخمس

جانیم دلیم جکریم دیدهٔ ترم
ایمجکدا شیم اولوغیم فخریم افسریم
هرکز تاپلس اولکونه یاقوت احمریم
مظلومی سینچلان شهید مقرریم
فرهاد و عمدة الامرا آتلی سروریم

حاتم بریشلکیم قنی رستم تور وشلکیم
شدتلی کون توغان منیب اوروشلکیم
نفعی نتیجه برکالی دریایور وشلکیم
صبر رضا مقامیده تاغ اولتور وشلکیم
سید حسین قاشیغه بارغن برادریم

تونلار ایچنده کوپ ایدی پنهان عبادتی
هر یتی کونده ختم کلام ایردی عادتی
چون آخرت ایدی بوجهاندین ارادتی
بولدی انکا کال شهادة سعادتی
خوش سیرتیم توکلی محکم سخنوریم

مخمس

طالب مولاسن ایمدی خانماندین غم یمه
مست اولوب دیوانه وش سود زیاندین غم یمه
تاتن جانینك صحت دور آش وناندین غم یمه
جان اکرهم صحبت تن دور جهاندین غم یمه
بول عزیز مهمان بار ینده غصهٔ عالم یمه

عشوه ایما ایله عشاقه غم لار خواره شور
وعده لار قیلغان دل آرام غه تن لار یاره شور
هرزمان کفر یك لارینك کوز کاسه سیدین قاره شور
قول بر ایر آلدیده باشنکنی برسنك یاره شور
ذاتی یوق نامرد بیلان بر پرچهٔ نان هم یمه

آب رو ینك توك بویوزدین مندیبین احسان اوچون
آه اوروب یورومغ اکر سررشتهٔ سامان اوچون
بولمغیل مغرور کوب فرزند ومال وچاه اوچون
ایکی کونکلوك لذت دنیایی بی پایان اوچون
فکر ایتب غم طعمه سینی ای بنی آدم یمه

کار نیکی دانسته ایله بولمغای سن نادم
تاریك سن دایما بول طالب اهل کرم
هیچ کیمه قیلس وفا بیکیل بو دنیای عدم
برقریش لیق بولغه کرسنك قویمه بی یولداش قدم
برمویز الدینکده حاضر بولسه بی همدم یمه

کوچکا پیر طریقت صحبتیدین کیتمغیل
بندهٔ بیچاره نی کونکلنی هم آغر یتمغیل
ناقهٔ های وهوس توختاسین آلیب یتغیل
تنکدست اولدوم دیب الله یار کوب فکرا یتغیل
یوز ندامت برله عالم دین کیتر سن غم یمه

مخمس

نونهال کلشن سرو خرا مانیم منی
کوز آچیب باقونچه اوتی ماه تابانیم منی
بی وفا شهرین لقا کل برك خندانیم منی
تیشتی کوکسوم ایزدی بغریم داغ هجرانیم منی
بولالمده مونچه غمده چیقمغن جانیم منی

باردوکین مندك کنه لك بو جهان اطرافنه
بی سعادة زشت روظاهر نکوی برکینه

لطف حق بولغای مکر من شوم عاصی جافنه
دردکه تولسم غمده سولسم تلبه بولسم عشقنه
خدمتینکده مونداغ اولسم یوقتور ارمانیم منی

چالدی رحلت کوکسنه هیچ کیم قولاقه آلمدی
چرکنت لیك جانلارین توبه سو یغه سالمدی
مبتلالیغ دردیمه هرکز دوا ایتالمدی
دلده صبریم یوزده شرمم باشده هوشیم قالمدی
کوزده یاشیم رکده قانیم تنده درمانیم منی

آشنا بولدوم طریقت یولیغه کیدیم نمد
صورتیم درویش سیرت زشت عصیانیم اشد
رحم قیل احوال زار ناتوانیمغه احد
حالتیم بد حسرتیم بیحد فغانیم بیعدد
قیل مدد مندك یقیلغن قولغه سلطانم منی

خستهٔ بیچاره کای کل غداریم رحم قیل
مرهم لطفینك ایله دردیمه درمان اتاغیل
تیره بخت پیشانه سخت خاطر ملول دل خجل)
غصهٔ دل قصهٔ مشکل که قالدیم آی و ییل
آب کل ایچره خجل قالغن تنی جانیم منی

کوچکا نخل حیاتنکه یقین بیل بی مدار
کوز آچیب باقونچه اوتی موسم فصل بهار
تاپمدی بودهر دون ایچره رفیق یار غار
ایتور الله یاریغلاب زار هرلیل ونهار
تیر عشق یار توکسه کاشکی قانیم منی

غزل

حاجتم اولدور خدا یا ایشلاریم باش ایلاسنك
مونده توفیق انده ایمانمنی یولداش ایلاسنك
ایلکمه برسنك عصای همت آغز یمغه ثنا
کونکلمه عشق آتشین سالسنك کوزم یاش ایلاسنك
چهره جرممنی یاپقیل پردهٔ عصمت بیلان
انده مشکلدور کناهم خلق ارافاش ایلاسنك
بار امیدیم کرد عصیانیمنی یوغی آب عفو
ورنه یوقتورچاره بندنکنی قراتاش ایلاسنك
کرچه ناقابل دور الله یاردل نامستقیم
لطف ایتب برمرشد کامل کایولداش ایلاسن ایلاسنك

قیسی کون من عزم یسرب برله بطحا ایلسم
مکه دامنزل مدینه شهریدا جا ایلاسام
آه اوروب چیقسام صفادین مروه میناد ین قبیس
واجب الموجود نبنك صنعین تماشا ایلاسام
سوز ودلدین ایلا سام زمزم باشنده زمزه
کوز یاشیم برلا آنی جیحون جه دریا ایلاسام
خاك درکا هینکه باشیمنی قویوب ای پادشاه
تاپشوروب جان حقه دنیادین تبرا ایلسم
که فغان بزمین قوروب که آه آتشناك اوروب
که جنون رختن کیب که جذبه پیدا ایلسم
مال وملکه اوت اورب جان نقدنی ایلاب نثار
التزام خواجهٔ طه ویسین ایلسم
یارسول الله اوزوکنا تارت منی لطفینك بیلان
قیسی کون بولغای سری کو یونکدا مأوی ایلسم
هرتیکان زهرنی برکل دستهٔ امید ایتب
هم غبارین طوطیای چشم بینا ایلسم

اوتی ضایع عمروم الله یار ایمدی وقتدور
اوشبو سودا برلاجان دلنی شید ایلا سام

خوش کریم کارسازی بنده سیغه مهربان
اون سکیز مینك عالم ایچره صنعنی ایلاب عیان
برنی قیلدی کور شول برینی قیلدی کورکنك
قدرتینی کور ساتیب دور خلقه بی شك بیکمان
ای کریم دردیمنی ایتای رحم قیل من خسته کا
بوغریب بیچاره نی سن شاد قیلغاغیل هرزمان
برخدانی عشقیده دیوانه دور من عاقبت
خوش عجب سودا سالایین باشیمه اندرجهان
بی نوا وبی قرار و مضطرب اواره من
لیلی ومجنون کبی افسانه دور من درجهان
کیجه کوندوز شکرینی یادی بیلان دیوانه بول
بیخبر بولمه دمی یادینی ایغیل هرزمان
کاه لاردیوانه بولوب کاه لار مست وخراب
برحقیقت یار اوچون هردم قیلیب آه وفغان
یارسول الله کناهی کوب بوعاصی بنده نیك
قیل کرم برله شفاعت بحرنی منکا روان
یارسول الله منی بیچاره که قیلغیل نظر
کیجه وکوندوزمنی کونکلومده دورسن بیکمان
یارسول الله کرم برله منکا لطف ایلغیل
برچه نی امدی سن سن بوالجهان اولجهان
یارسول الله منی بردم قراریم قالمدی
دردیمه قیلغیل دواسن سن شفیع مهربان
یارسول الله عنایت قیل وصالینکا منی
جانمی قربان قیلایین همجو اسماعیل دوان

یاابو بکر و عمر وقت امانت دور بو کون
هم ینه عثمان تق حیدر علی صاحب قران

یاامیر امؤمنین شه‌زا ده لار سیز دین مدد
ایلا سام عزم سفرسوی مدینه نا کهان

ای کریم با کرم پشت پناه ایلاب سنی
ایلاسام قصدحرم‌قیلغیل خطرلاردین‌امان

دایم الله یار ایلاب آرزو تر بتنسك
قیل مشرف کویو نکا ای‌خاتم پیغمران

غزل

ای برادر لار منی بخشی دیمنکلار زینهار
ظاهریم صوفی نمادور باطنیم کین ونقار

شوم‌لوغوم‌رسوالیغیم‌تیکدی‌ولایت‌خلقیغه
آنیك‌اوچون‌تاغ‌وتاش‌وجولنی‌قیلدیم‌اختیار

بوسبب دین مختلط بولدوم غریبلا قومیغه
قیسی حالده‌اولکانیمنی بیلسون‌خویش‌وتبار

باش‌اوروب‌چیقتیم تولوب اهل‌توکل‌دامنین
اسره غی شایدمنی خلق ایلاغن پرور دکار

هر برادر سورسه الله یار مسکین حالنی
ایتیکیز بخشی دعادین کوزتوتر اول‌دلفکار

ای‌خوش‌اول‌عمر یکه‌اوتسه برنیچه شیدابیلان
تنلاری خلق‌ایچره بولسه‌دین‌لاری مولابیلان

بغری بریان کوزلای کریان برانلارنی قیوب
حیف اوشل‌عمر یکه اوتسه بزنیدیك‌رسوابیلان

جان فدای اول برادر کیم بودنیا ملکیدین
کورمسه برپل یوزینی اوتسه استغنا بیلان

اژدها بیلان توقوش قیلغن کشینی ایردیمنك
ایراوشل ایردور که‌اوتسه بنده‌لیك تمغا بیلان

تاکه الله یار ایستر سن تیریك لیك عزتین
قاچ‌اوشل تن‌دین که فکری‌بولمسه تنکلا بیلان

غزل

یورا کیمنی تیغ هجرینك تیله بردی پاره پاره
کیمه ایتاین بودردی نه دوا قیلای نه چاره

طلبنکده چیقتی جانیم قوردی غمینکدا قانیم
رك مغزا وستخوانیم نه علاج ایتای بوکاره

المنکده کیتی حالم دم اولورغه یوق مجالیم
دل جان جسم حالیم که فدای برنظاره

نه کونکلده دور قراریم نه‌یوز یمده‌شرم‌وعارم
سنکا بردیم اختیاریم منی قو یمه اختیاره

نمی چشم رنك کاهی غم حسرتیم کواهی
چیقدبیرسه کوکسوم آهی‌ایریمموسنك خاره

همه راحتیم تاشیمدین آقوزولدی کوزیاشیمدین
بوجنون هوی باشیمدین تاشه بردی باره باره

بوفقیر حقیر اوتاربجی قل ایرور نیدور علاجی
سنکه کوپتور احتیاجی کرم ایت بوشر مساره

ایلیم‌خلقیم‌ایچنده‌کرچه کوپ کوزکوم‌سراجیم‌بار
ولی غربت ایپی بو ینومغه توشسه نی‌علاجیم بار

یوراکیم‌پاره بغریم‌پاره هرمنزلغه سیاره
نتای چاره غریب ایتکن دیاره احتیاجیم بار

شبستانیم‌فغانیم سوز جانیم داغ هجرانیم
تن مغز اوستخوانیم بیله اشك باجا جیم بار

مشقت لیغ تینم حسرتلی کوکسوم قیغولوغ باشیم
پریشان‌حالتیم یاشلیغ کوزوم اوتلوغ مزاجیم‌بار

المدین مرحمت غم‌دین‌فراغت غصه‌دین‌راحت
ندم دین‌سلطنت هم‌مسکنت‌دین‌تخت‌وتاجیم بار

متاعیم دردو رختم حزن وو یردیم عجزو شانیم فقر
مدارم فکر ملکیم رنج محنت دین خرا جیم بار

ملامت نصریتم آزار کلفت دولتیم بخـتیم
مذلت توفرا غیم مونداغ سعادة دین روا جیم بار

رفیقیم شوق صبحیم ذوق باشیم جذب غرمیم وعد
سواریم وجدزادیم عشق حیرت لیغ مجاجیم بار

من افکار ایتر منزار هر شام سحر بسیار
دیکیمو یار الله یار آتلیغ عبد راجیم بار

غزل

کیم دین سچوك کلام ایله شایسته خو چیقار
بودور ایشیتمشم که نکو دین نکو چیقار

ایتور خرد قولا غینه بار ده آفتاب
کیم بارسه پست لیك ایله تنکلا علو چیقار

هر کیمنی بولسه نیتی احسانده نان کبی
کرسالسه لار تنور ایچیدین سرخ رو چیقار

برحاله تور مغن کشی تلپك نغو کیسار
بر یر که یتمکن سوز اغزیدین نغو چیقار

نومید اولورمی بنده که رحمت عطا سیدین
هردم ندای آیت لا تقنطو چیقار

الله قلی نینك اوغلیدین ایلار تعجب ایل
کیم اوزبك اوغلیدین الله یار رنك بو چیقار

یوز قرسوز مختصر خور شید فردلدار سن
مکه اعزازومدینه فیض وطور انوارسن

سوزی اولا فعلی اعلا کان تمکین وحیا
حسن یوسف یاشی یحی لفظی عیسی وارسن

قیل کثیرا یلمکنك حریر التون کله نقره سبر یر
مهر دین روشن ضمیراندین هم آرتوق یارسن

پسته دین آغزینك کیچکدور سوزلاینك جاندین سچولك
سورمدینك حالینك نیچو کدور یانه تورلولك زارسن

ساج سمن کاکون چمن هم لب بدخشان تیش یمن
شیشه کونکل کل بدن هر مصلحت دین بارسن

ایکری ایرور ایکی قاشینك زلف هر سو مشکبو
کوزی جادو کفر کینك آتقو بلار فتار سن

مهر اندك سور مکین سورمك جفاسی نیچه لیك
فعل تاجك ذاتی اوزبك حکم توره وارسن

ایدیم ایمه سورمدینك بو بنده نی حالی تبه
غمزه برله شکر لله ایدی الله یارسن

جان چکیب غصه یوتوب تاجکر ینك قان بولمس
مقصدینك حاصل اولوب مشکلینك آسان بولمس

باشنی طاشه اوروب دانه ایلا کدین اوتمی
مشت اوروب اوت ایچکه سالمسه لار نان بولمس

ای یکیت مصلحتنك ایغالی بیر پیر کراك
بیکمان اوق نیچه تورلولك بیله پران بولمس

راحت بنده قضا سیغه رضا بر مکدور
هر کشی کونکلونی جمع ایتسه پریشان بولمس

یغلاب ایدیم که نکارا بوزمان کل یوزونك آچ
دیدی یاغشلی کونی مهر درخشان بولمس

کر قرا تاشی قزیل قان ایله رنکین اتسنك
رنك تغیر بولوب لعل بدخشان بولمس

غمی یوقتور کشی آزار یدین الله یاری
زرخالص نی اوشتقین ایله ارزان بولمس

ایلاسام عزم سفر آرام جانیم قالغوسی
نیچه صبر ایلای که یار مهر بانیم قالقوسی

من بارور من جسم ایله صورت کبی بیجان بولوب
ایر یلیب من خسته دین کو یا که جانیم قالغوسی

دوستلار فرصت توتالیك دم غنیمتدور بو کون
وه که عشق اهلنه دور منك داستانیم قالغوسی

من کیتر من اوشبو یردین ای یرانلار عاقبت
دوستلاریم کریان بولوب جان جهانیم قالغوسی

که ترای دیسم منی قو یمس محاصل نیلایون
قیلمسام مقصود حاصل آرمانیم قالغوسی

وادریغا اوتی لار بزدین بورونغی یخشیلار
سولغوسی عمرونك کلی و بوستانیم قالغوسی

ایزلاب الله یار هردم یار وصلین کو بکو
قیلغوسی پروازر وحوم آشیانیم قالغوسی

منزلت دور است درره عقبها افتاده است
با ز زنجیر تعلقها به پا افتاده است

می نداند کس ازین منزل سلامت جان برد
درهٔ مانفس شیطان هوا افتاده است

الوداع ای دوستان وهم نشینان الوداع
برسرم سودای خاك مصطفی افتاده است

سر بصحرا میزنم درکوی اوچون کردباد
دردلم ذوق تراب مرتضی افتاده است

از برای آنکه کوید درقیامت امتی
روز شب وردز بانش ربنا افتاده است

چونکه اندر کوی غربت اوقدم مردانه ماند
بر امیدی وعده کامل آمنا افتاده است

هرکه الله یار را پرسد جواب اودهید
می ندانم اوستخوان اوکجا افتاده است

غزل

در دیار آمد بمن غالب نباشم در دیار
جوش ماپیش است درمینا نمی کیرد قرار

کیریه وزاری در ایام جوانیهاچه خوش
کثرت نعمت بو دسالی که پرباردبهار

موج همت می کند ظاهرکه برر کهای مرد
زانجبالی که اعالی نیست کی جوشد بحار

نقطهٔ ازشبه رنکین میشود مرات دل
دیدهٔ بنیای کس ازراه خس کیرد غبار

طالب ازمرشد نباید بود یکساعت جدا
درکنار شیرده می باد طفل شیر خوار

بی وفاق معتقد رنج ریاضت ضایع است
شاخ کی برمی دهید تابیخ بنود اوستوار

دایم الله یار در مجموع نیکان عمر ساز
مس شود درهم بنقره می رود درهم بکار

بهر نا قابلی ازصحبت نیکان مشو مهجور
شود غرق سیاهی چون شود لاس از بریشم دور

سزای فیض درعالم دل افکارمی بوداست
اکر درخانه روزن نیست از بیضانه افتدنور

کریمان قلیل المال احسان نیکتر سازند
اکرکم برك باشد تاك شیرین تردهد انکور

تکبر فعل شیطان است دوراز لجهٔ رحمت
ببالا آب کی جاری شود هرچند باشد زور

ته دندان دشمن جون عسل می باش الله یار
اکرچه خوشهٔ جان ترا بر کند چون زنبور

راست شوتا منکای خلق کردی ای امین
نیکمر دارا عصا از راستی شد در یمین

خاکسا را زانکر هرچند عالی‌رتبه
آسمانی باچنین علوی بود رو بر زمین

درمیان سردلها سست کرد د حال مرد
درشتا کم می شود تاءثیری مهر عالمین

توسن طاعت مزن نیك ره دوراست دور
بامسافر راحت جان است کالای زمین

ای که الله یار در این یك دمی غافل مباش
عقبهای سخت در پیش است اعدا درکمین

سروری باید میان ساکنان خانقاه
این قدر اخترنمی سازند هرکز کارماه

درفراق مهرشب می کفت سیاح سپهر
هرکه‌ره بی نور ظاهر می‌رود رویش سیاه

سایه وش حال سیه دارند اصحاب طمع
یك قدم بی عون مر در فته نتواندراه

اشك جشم خائفین مانندهٔ دیو هواست
نجم باشد ر اجیم وشیطان بفرمان آله

پسته وش خندان کشارووخوشخوی‌وکریم
کرچه کس باسر زند سنك سیاه ست بیکناه

آشنایی زیر دستانرا چو بیضا باد کرم
تاز خجلت کرده نتوانند بررویت نکاه

حرمت‌الله‌یار بعداز پی‌رجعت‌چه‌سود
خواب صبحی بدبود بدترز بعد انتباه

زاهدا برفقر خود هستی اکر ثابت قدم
زاهمه مردم بدم برکوی شوواقف بدم

جسم عارف کرفناشد حرمت روحش بقا است
هست عزارض مسجد کرجد اکرد دبدم

ازکنه درماتم محبوس زندان غم
کاشکی اینجا نمی افتادم ازکاخ عدم

من همان ابله که در بزم شکایت بارها
باوجود زشتی خود طعنه هر جا هازدم

هزکز الله یار بر این زندکیٔ خود مناز
این ندم باشد اکر برکرده هابو دندم

دل‌که‌نورانی شو بیند عیوب پیش پس
سایه در تاریکی شب کی بود معلوم کس

می‌کشد اکثر بخود بشکسته کانراپیش عشق
حال کرداب است جمع آوردن خاشاك وخس

در ریاض شوق باتخم طرب دهقان نشد
کفت خاك آلود شوتا رنك پرداز هوس

جان عارف اندر وواردازین چسم خراب
مثل بولبل سوی کل پرواز دارد از قفس

نفس تابرپاچرا هر لحظه خاشع ترنهٔ
باسیاوست خاك عقرب‌می شود در هرنفس

نسبت مردان ز الله یار ناقابل مجو
چون عروج باز وشاهین نست تقلیدمکس

باخیالت کرشبی عرض دل شیدا کنم
شهرتنك آید زآهم سر بصحرا ها کنم

آرزودارم که‌در دشت غمت چون کردباد
پای کوبان خاك برسرسر درین سودا کنم

جذب‌خاص‌عشق هرموی‌مرا ازخودبه‌برد
خویشرا چون معنی بارك دروی جاکنم

ای خیال یار چندین کرم استغنا مرو
باش تا شرح غم شبهای محنت واکنم
آتش دل دفتر حیرانیم یك باره سوخت
اندەکی زین کرم تراز شرح دل املاکنم
عشق را تلقین ز بد نامیست ورنه غیرتم
کی دهدرخصت که حرفی زین سخن انشا کنم
رشك استغنا بنوعی دل نکهداری کند
کافرم کرشمهٔ از شرح عشق القاکنم
لیك جذب عشق شور حسن تمکین دشمن است
شوق چون دامن زندسوزی درین پیدا کنم
از کرفتاری که دارم باتو شبهای دراز
از دل شور یده حالتهای جان آسا کنم
چون بنو بت نامهٔ خوبی رقم خواهم نوشت
خویش راچون معنیٔ باریك دروی جا کنم
دفتر پرتاچون الله یار ذوق حالت است
کر ترا تاب شنیدن نست تابی واکنم

مخمس

رتبه است درچرخ چون خورشید اکر باشد علو
می روی آخر بچندین کرم رو بها فرو
تاتوانی خاطری هر ناتوانی را بجو
هرکه را نیت بسان نان احسان است او
آب روکیرد در آتشدان بر ایدسرخ رو

چست فکر از باعث مال آخری در تحت ماست
هرکه زدشمشیر برأس طمع مع باخدااست
درطریق کج بودپای روان قطعش رؤاست
سینه ام سوراخها چون نی بتیغ غم سزاست
ساختم رازنهانی را بعالم کفتکو

اهل سنت رادرین ره ذرهٔ بدعت مباد
چون خطا کردد بخط کر یك الف کرددز یاد
یك سخن بشنواز ین غم باده ای نیکونهاد
ار نماز عشق کی واقف شود هر نامراد
تانسازد زد بجذ و بان زخون دل وضو

از تردد هفت کشور را علم افراختن
چست از بهر دوسه روزی فنا جان باختن
سهل باشد پنجه باشیر ژیان انداختن
نست مقدار بدا دحق قناعت ساختن
مردآن است ازمناهی پاك می دار دکلو

باوجود آنکه در عالم شوی عالی جناب
خاك بوس کوی هر بیچاره شو چون آفتاب
خارداری خویشتن را تاشکرریز دسحاب
دیده عشاق می بایدز شور دل پرآب
بحر اکر درجوش باشد آب می آید بجو

پایمال اهل صاحب عزت دین می شود
کل لکد بسیار بیند کاسهٔ چین می شود
دانهٔ چون برخاك زدخود در ایاحین می شود
سینها اول ز بار زهد خونین می شود
هرکه دارد مثل پستان شیردادن آرزو

سنك در باطن کرانی داشت حرافی ببرد
قدرپیدا کردجون درهر که خود راد یدخورد
مال چون جان است آخر داده می باید سپرد
نقطهٔ از مزد اکر کم می کنی کو یند مرد
بامسلمانی چرا ضامن شوی یکتاره مو

تاجبین خویش در ظاهر بمسجد سودهٔ
لیك در باطن برای نفس فسق افزودهٔ

در مقصد نیست حاصل تا نفس آلودهٔ
بسکه الله یار رسواهای عالم بودهٔ
ترش روی و بددل و بی هوده گوی و تندخو

غزل

دلکه رنجید از کسی خرسند کردن مشکل است
شیشهٔ بشکیسته را پیوند کردن مشکل است

شیشه بشکسته را پیوند کردن میتوان
پش بی دردان گریبان پاره کردن مشکل است

کودکان آید بمکتب خواندن از بهر امید
کودکی را در جهان اوستاد کردن مشکل است

ایکه الله یار در دنیا دل آزاری مکن
یکدل ویرانه را آباد کردن مشکل است

غزل

دنیاده قصر سرا بنیاد قیلماق ارزماس
آخر ویران تورور آباد قیلماق ارزماس

اغرتب ربیوه و بیچاره نی شام وسحر
سعی و کوشش ایلابان امداد قیلماق ارزماس

سلطنت بیرله بولوب نفس هوانی بزلابان
کیم فقیر وخسته کا بیداد قیلماق ارزماس

دوستلار بو بی وفا دنیا ومال وملك اوچون
برو برونی آغرتیب ناشاد قیلماق ارزماس

نیچه کیم قیلدینك نصیحت دنیاده سن روز و شب
قلعهٔ بنیاد ایتب آباد قیلماق ار زماس

منصب دنیا اوچون اهل حکومت آلدیدا
قول قوشتوروب یوروبان داد قیلماق ارزماس

بوخطای قبجاق سنیك کوزینکا کیرمس لر بوکون
آخری دوشمن تورور شداد بولماق ارزماس

تیغ تارتیب اوشبو اسلام یورتینی ایلاب خراب
اوشبو هم دنیاده دین برباد قیلماق ارزماس

آلیغ وسالیغ بیلان ملا وخواجه برجه نی
یوز جفا وجور ایله افساد قیلماق ارزماس

ترك وتاجك اوزبك وصحرای لارنی داغ ایتب
کیجه کوندوز قاچیبان هیهات قیلماق ارزماس

تنکری نیك فرمانیدا بولمای کیجه کوندوزولی
جرم وکین له نامهٔ اعمال قیلماق ارز ماس

نیچه الله یار سورسنك اوشبو فانی دنیاده
جان بیرورسن آخری فریاد قیلماق ارزماس

تمت الکتاب ثبات العاجزین
من تألیفات صوفی الله
یار بخاری
سنه
١٢٩٩